

TKDF

Ev İçi Şiddet

Acil Yardım Hattı

2007-2021 Yılları Arası

Verilerinin İstatistiksel Analizi

TKDF
Ev İçi Şiddet
Acil Yardım Hattı
2007-2021 Yılları Arası
Verilerinin İstatistiksel Analizi

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU
EV İÇİ ŞİDDET ACİL YARDIM HATTI 2007-2021 YILLARI ARASI VERİLERİNİN
İSTATİSTİKSEL ANALİZİ

*Verilerin analizi Tandans Veri
Bilim Danışmanlığı tarafından
gerçekleştirilmiştir.*

Editör
Selen Doğan

Yayına Hazırlayanlar
Elçin Cavlan (TKDF)
Yasemin Akis Kalaylıođlu (UNFPA)

Yayına Katkıda Bulunanlar
Aysel Yüksel
Dilek Torun Alaca
Elçin Cavlan
Emine Kuzutürk Savaş
Gökhan Yıldırımkaaya
Gül Menet
Kemal Ördek
Şule Şen
Yasemin Akis Kalaylıođlu

İsimler alfabetik sıraya göre sıralanmıştır.

©Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu:
Küçükesat, Akay Caddesi 15/2
06660 Ankara

+90 (549) 417 2605
info@tkdf.org.tr
www.tkdf.org.tr

Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Kitabın bir kısmının ya da tamamının çoğaltılması için Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'ndan izin alınmalıdır.

Bu raporun hazırlanması için gerekli mali destek, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından sağlanmıştır.

Tasarım : Kayhan Kaya
kayhankaya01@yahoo.com
www.dijital-yayin.com

Önsöz

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin (TCDŞ) önlenmesi ve müdahalesi konusunda Birleşmiş Milletlerin öncü kuruluşudur ve dünya çapında 150'den fazla ülke ve bölgede kalkınma ve insani kriz odaklı programları desteklemektedir. UNFPA, Türkiye'de 50 yılı aşkın süredir cinsel sağlık ve üreme sağlığı ve haklarının iyileştirilmesi, gençlerin potansiyelini gerçekleştirmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadına yönelik şiddetle mücadele konularında çalışmalar yürütmektedir. UNFPA Türkiye Ofisi tarafından yürütülen toplumsal cinsiyet eşitliği programı 2000'li yılların başından itibaren kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, özel sektör ve akademisyenlerle ortak çalışmalar yoluyla TCDŞ'nin tüm türlerini sonlandırmak için çalışmalarına devam etmektedir.

TCDŞ'nin sosyal, ekonomik veya ulusal sınırı yoktur. Kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddet, kadınların ve kız çocuklarının sağlığı, haysiyeti, güvenliği ve özerkliğine yönelik ciddi bir tehdit oluştururken, örtülü bir sessizlik kültürünün devam etmesi sonucu tüm dünyada görülen en yaygın insan hakları ihlallerinden biri olmaya devam etmektedir. Dünyada, her üç kadından birinin yaşamı boyunca en az bir defa fiziksel veya cinsel istismara maruz kaldığı tahmin edilmektedir. Maalesef Türkiye de bu şiddet tablosundan muaf değildir. 2014 yılında yapılan Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırmasına göre her 10 kadından 4'ü yaşamları boyunca en az bir defa fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır.

Dünya çapında toplanan veriler kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddeti önleme ve şiddete müdahale faaliyetlerinin artırılmasına acil ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Farklı ülkelerdeki uygulamalar bu hedef doğrultusunda kapsamlı yaklaşımlar uygulanması gerektiğini bizlere göstermektedir. Bu kapsamda, zararlı

toplumsal norm ve uygulamalara yönelik farkındalığın artırılması, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddeti analiz eden çalışmaların ortaya konması ve risk altındaki kadınlar ve kız çocuklarının korunmasına ilişkin kapsamlı yasal düzenlemelerin ve uygulamaların hayata geçirilmesi gibi kök nedenleri de kapsayan önleme ve müdahale faaliyetleri geliştirilmelidir.

Etkili ve dönüşüm yaratacak yeni toplumsal cinsiyet yaklaşımları, güçlü veriler ve yerel bağlamın doğru anlaşılmasıyla mümkündür. Bu kapsamda; TCDS ile mücadelede etkili bir strateji geliştirmek için toplumsal cinsiyete duyarlı, temsiliyeti olan ve istatistiksel olarak güvenilir veriye ihtiyaç duyulmaktadır. Kadına yönelik şiddetle mücadelede en aktif ve de kıymetli sivil toplum aktörlerinden biri olan Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) ortaklığıyla, TKDF Aile İçi Şiddet Danışma Hattının 2007-2021 yılları arasındaki verilerini analiz ederek ortaya çıkartılan bu raporun kadına yönelik şiddet alanındaki veri ihtiyacına büyük katkı sağlayacağını ve bu alanda çalışma yürüten uzmanlar ve sivil toplum çalışanları gibi çok sayıda kişi tarafından kullanılacağını ümit ediyoruz.

Dünyada en yaygın görülen insan hakları ihlallerinden olan kadına ve kız çocuklarına yönelik şiddet konusuna ışık tutması beklenen bu değerli çalışma için TKDF'ye değerli ortaklığı için teşekkür ederiz. UNFPA olarak, ihtiyaç devam ettiği müddetçe kadına yönelik şiddet ile mücadelemize devam edeceğimize söz veriyoruz.

Hassan MOHTASHAMI

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Türkiye Temsilcisi

Önsöz

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) olarak Türkiye'de cinsiyete duyarlı veri üretme ve veriye ulaşma konusundaki zorlukları çözebilmek için çok çeşitli paydaşlarla çalışıyoruz. Toplumsal cinsiyete dayalı verinin önemi, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) ve İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere kadın haklarıyla ilgili uluslararası belgelerde uzun zamandır dile getirilmektedir. Buna rağmen, Türkiye'de toplumsal cinsiyete duyarlı, güncel ve geçerli veriye ulaşmak son derece zordur. Dolayısıyla Türkiye'de kadın hareketi, toplumsal cinsiyete duyarlı verinin üretilmesi, kullanılması ve yaygınlaştırılması için güçlü ve örgütlü bir çaba sarf etmektedir.

TKDF Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı, 2004 yılında Hürriyet gazetesi tarafından "Aile İçi Şiddete Son" kampanyası çerçevesinde kurulmuş olup, 2014 yılından beri TKDF tarafından işletilmektedir. Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı, Türkiye'de kadına karşı şiddeti önleme ve şiddete müdahaleye yönelik 7/24 çalışan ilk ve tek özelleşmiş acil yardım hattıdır. Hattı arayarak destek talebinde bulunan kadınlar talep ve ihtiyaçları doğrultusunda uzman psikolog, sosyal çalışmacı ve hukukçulardan direkt hizmet alır ve/veya ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilir. TKDF tarafından vakanın takibi yapılarak kadınların şiddet gördükleri ortama geri dönmemeleri ve daha fazla zarar görmelerinin engellenmesi için gerekli destekler sağlanır.

Türkiye'de özellikle kadına yönelik şiddet vakalarının raporlanmasındaki eksiklikler, idari süreçlerdeki yetersizlikler ve bürokratik kısıtlılıklar, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetleri konusunda geçerli ve güvenilir veri

üretmeyi ve veriye ulaşmayı zorlaştırmaktadır. TKDF Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı bu konuda çok önemli bir boşluğu doldurmaktadır; hattı arayan kadınlara ilişkin veriler yaş, eğitim, gelir düzeyi, engellilik, cinsel kimlik, göçmenlik, mültecilik ve etnik kökenlere ilişkin aidiyetler, farklı deneyimler ve talepler gibi çok çeşitli başlıklar altında ayrıştırılarak analiz edilmekte ve sonuçlar düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır. TKDF, hat üzerinden düzenli veri üretimi ve paylaşımı yaparak kamuoyunda farkındalık yaratmayı, savunuculuk çalışmalarını kanıta dayalı hale getirmeyi, kuramsal çalışmalara temel oluşturmayı ve somut politikalara katkı verebilmeyi amaçlamaktadır. Şiddete maruz kalan kadınlar, şiddet uygulayan failler, şiddet sonucu ortaya çıkan destek ihtiyacı ve şiddet sonucu bireysel ve kurumsal destek mekanizmalarına erişim gibi konularda hattan elde edilen veri, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddetle mücadelede erken müdahale stratejileri geliştirmek için ihtiyaç duyulan verilere önemli bir katkı sağlamaktadır.

Buradan yola çıkarak hattın kurulduğu günden itibaren biriktirmiş olduğu yoğun verinin ayrıştırılmasının ve analizinin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışan, hizmet sunan ve eşitlik talep eden herkesin kullanımı için çok önemli bir kaynak olacağına inanıyoruz. Bu meşakkatli çalışmada, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Türkiye ile fikrin geliştirilmesinden, veri analizi ve yorumlanması süreçlerine kadar çok kapsamlı ve verimli bir iş birliği sürdürdük. Bu dokümanın politika yapımcılar, hak savunucuları, aktivistler, üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğretim üyeleri ve öğrenciler, kamu kurumlarında bu alanda veri üretenler ve veriyi kullananlar, medya ve özel sektör temsilcileri olmak üzere oldukça geniş bir grubun toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin çalışmalarında yararlanacağı temel bir kaynak olacağına inancımızla, UNFPA'e tüm destek ve dayanışması için teşekkür ederiz.

Canan GÜLLÜ

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı

Yönetici Özeti

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) Acil Yardım Hattı 2004 yılında “Aile İçi Şiddete Son” Kampanyası çerçevesinde arayan kişilerin sorunlarına çözüm olabilmek için hukuki ve psikolojik destek sağlanması amacıyla Hürriyet gazetesi tarafından kurulmuş, 2014 yılında TKDF'ye devredilmiştir. Halen TKDF tarafından işletilen hattın “Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı” olan resmi adı 2021'de “Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı” olarak değiştirilmiştir. 7 gün ve 24 saat (7/24) esasına göre çalışan bu hat Türkçenin yanı sıra İngilizce, Arapça, Kürtçe ve Farsça dillerinde de hizmet vermektedir. Aramaları ilk olarak sosyal hizmet uzmanları ya da psikologlar yanıtlamakta, acil durum vakalarında polis veya jandarmanın danışana en kısa sürede ulaşmasını sağlamaktadırlar. Daha sonra, danışana sağlanan hizmet ve önerilerin takibi yapılmaktadır. Hat, hane dışından yapılan aramalarda da şiddetin meydana gelme şekli ve zamanına bağlı olarak çeşitli yönlendirmeler yapmakta ve buna ilişkin takip ve danışmanlık hizmeti vermektedir. Hat, temel olarak kadınlara ve kız çocuklarına karşı ev içi şiddet başta olmak üzere her türlü şiddetin önlenmesi ve şiddet meydana geldiğinde gerekli her türlü önlemin ivedilikle alınarak danışanın şiddet ortamından mümkün olan en az zararla uzaklaştırılması prensibiyle çalışmaktadır. Bu rapor, Ekim 2007 - Aralık 2021 tarihleri arasında TKDF'nin Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na gelen çağrılarının analizini içermektedir.

Kavramsal Çerçeve

TKDF Acil Yardım Hattı'na gelen çağrılarının veri seti üç dönemde incelenmiştir:

1. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun öncesi, yani 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un yürürlükte olduğu dönem (Ekim 2007 - Şubat 2012)
2. 6284 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle başlayan dönem (Mart 2012 - Şubat 2020)
3. COVID-19 pandemisi süreci ve devamını kapsayan dönem (Mart 2020 - Aralık 2021).

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun:

- Mart 2012'de yürürlüğe girmiştir.
- Türkiye'de yaşayan şiddete uğrayan veya uğrama riski bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takibe maruz kalan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri içerir.
- Fiziksel şiddetin yanı sıra sosyal, ekonomik, duygusal ve cinsel şiddet gibi farklı şiddet türlerini kapsamaktadır.

- Önceki yasal düzenlemelerden en önemli farklarından biri, sadece meydana gelmiş şiddet durumlarında değil, şiddet riskinin bulunduğu durumlarda da uygulanmasının mümkün olmasıdır. Getirdiği diğer bir yenilik ise “ev içi şiddet”in tanımlanmasıdır. “Ev içi şiddet”, “aile içi şiddet” kavramına göre daha geniş ve kapsayıcı bir tanımdır.

Covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan uzun süreli izolasyon ve karantinalar sırasında, kadınların ev içi iş ve bakım yüklerinin arttığı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine daha çok maruz kaldığı, şiddet uygulayanlar ile uzun süre aynı evde bulunmak durumunda kalarak yardıma ulaşamadıkları bilinmektedir. Veriler incelendiğinde, bu durum tüm dünyada aile içi şiddet vakalarında artışa sebep olmuştur.

Metodoloji

“TKDF Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı 2007-2021 Yılları Arası Verilerinin İstatistiksel Analizi” çalışması, acil yardım hattına gelen 28 bin 198 aramaya ilişkin veriyi içermektedir. Gelen aramaların %36'sı veri setinin ilk dönemi, %49'u ikinci dönemi, %15'i ise üçüncü dönemi dahilindedir. 900'den fazla kişi birden fazla kez aramıştır.

TKDF ekibi, çağrılarını cevaplarırken arayan kişiye çeşitli sorular sormaktadır: Arayanın kim olduğu, yaşı, cinsiyeti, çocuk sayısı, bizzat şiddet gören değilse şiddet gören kişiyle ilgisi, arayanın ve failin yaşadığı ülke ve şehir, medeni durumu, mesleği, uygulanan şiddet tipi, talep edilen ve yapılan acil yardımlar, kurumlar ile ilgili geri bildirimler ve bu kurumlardan yapılan yönlendirmeler ve bilgilendirmeler. Şiddete maruz bırakılan ve failin yaşı; çocuk (0-18 yaş), genç (19-30 yaş), orta yaş (31-55 yaş) ve yaşlı (56 yaş ve üstü) olmak üzere kategorize edilmiştir.

Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na gelen aramalar kapsamında alınan talepler TKDF tarafından üç başlık altında yanıtlanmakta ve desteklenmektedir:

- **Yasal destek:** Şiddete maruz bırakılmış kişiye hakları ve mevcut seçenekler konusunda bilgi sağlanmasını, ihtiyaç ve talebi doğrultusunda TKDF avukatlarına ve barolara yönlendirilmesini, ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibat kurularak vaka takibinin yapılmasını kapsar.
- **Kurumsal destek:** Maddi yardım, gıda yardımı, aynı destek, beyaz eşya desteği, burs yardımı gibi hizmet biçimlerini içerir.
- **Psikolojik destek:** Hat psikologları tarafından sağlanan psiko-sosyal destek ve akabinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirmeyi ve (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi - ŞÖNİM, sığınma evi, belediye, özel sektör vb.) vaka takibinin yapılmasını kapsar.

Öne Çıkan Analizler

TKDF “Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı”na 2007-2021 Yılları Arasında 28 bin 198 arama yapılmıştır. Hattı 900'den fazla kişi hattı birden fazla kez aramıştır. **En çok sayıda çağrı, pandeminin başladığı ve eve kapanmaların yaşandığı 2020 yılında gerçekleşmiştir.**

- ◆ **Aramaların %57'si bizzat şiddete maruz bırakılan tarafından yapılmış, bunu %16 ile 'aile' kategorisi izlemiştir.** Diğer aramalar sırasıyla 'arkadaş', 'komşu', 'kolluk güçleri', 'diğer' ve 'vatandaş' yani tanıklık eden ve şiddete maruz bırakılan ile herhangi bir bağlantısı olmayan kişidir. Arayanın bizzat fail olduğu durumlar daha az da olsa mevcuttur (%2).
- ◆ **6284 sayılı Kanun sonrasında arayan kişinin polis veya jandarma olduğu durumların yüzdelik dağılımı %10'dan %2'ye gerilemiştir.** Bu oranın düşmesinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

tarafından oluşturulan hattın etkisi olduğu düşünülmektedir. Komşu, arkadaş ve aile kategorisi acil yardım hattını en çok 2020 yılında, kolluk güçleri ise en çok 2009-2011 yılları arasında aramıştır.

Şiddete Maruz Bırakılmış Kişilere Dair Veriler

- ◆ **Gelen aramalara göre şiddete maruz bırakılanların %80'i kadındır.** Hem kadının hem de çocuğun şiddete maruz bırakıldığı durumlar ise verinin %10'unu içermektedir.
- ◆ **Acil yardım hattına gelen çağrıların illere göre dağılımında ilk sırada 14 bin 325 vakayla İstanbul gelmekte,** bunu 1.376 vakayla Ankara ve 1.017 vakayla İzmir izlemektedir. İstanbul ve diğer büyük illerin ilk sıralarda olması en yüksek şiddet oranlarının doğrudan bu illerde olduğunu göstermemekte, acil yardım hattına gelen aramaların en çok bu illerden yapıldığına işaret etmektedir. Bu hattın ilk İstanbul'da çalışmaya başladığı düşünüldüğünde, hattın büyük illerde daha fazla bilindiği söylenebilir.
- ◆ **TKDF Acil yardım hattını arayanların bildirimlerine göre, şiddete en çok maruz bırakılan kişilerin yaş aralığı 31-55'tir (%42).** Bunu %37 ile 19-30 yaş grubu izlemektedir. Aramalara göre, şiddete en az maruz bırakılan yaş grubu yaşlılardır (56 yaş ve üstü). 2012 sonrasında yüzdelerle dağılım olarak çocuk yaş grubunun (0-18 yaş) şiddet gördüğü durumlar %7'den %17'ye yükselmiş, pandemiyle birlikte bu oran %18 olarak kaydedilmiştir.
- ◆ **Şiddete maruz bırakılanların %73'ü evli,** %3'ü yasal geçerliliği olmayan dini törenle evlendirilmiş, %7'si ise boşanmış kişilerdir. Bekar olanlar verinin %12'sini oluşturmaktadır.
- ◆ **Evli bekarlara göre %46 oranla, dul veya boşanmışlara göre ise %95 daha fazla fiziksel şiddete maruz bırakılmıştır.**
- ◆ **Suriyelilerin Türkiye'ye göç etmesine paralel olarak, mültecilerden (uluslararası koruma ve/ya geçici koruma altındakilerin) gelen çağrılarının %87'si 2012 yılından sonra gerçekleşmiştir. Pandemi sonrasında şiddete maruz bırakılan mültecilerin oranında %8'lik bir artış gözlemlenmiştir.** Mültecilerle ilgili acil yardım hattına bildirilen 330 vaka incelenmiştir. Mültecilerle ilgili gelen aramaların yarısı şiddete maruz bırakılan kişiler tarafından yapılmıştır. Gelen aramaların çoğunun İstanbul'dan olduğu tespit edilmiştir. Gelen arama kayıtlarına göre şiddet görenler çoğunlukla evli kadınlardır ve resmi nikahı olmadığını belirtenlerin sayısı oldukça fazladır. Failler çoğunlukla eşlerdir.

Şiddet Uygulayan Kişilere Dair Veriler

- ◆ **Fail tipi incelendiğinde, şiddet uygulayan kişinin en yüksek oranda 'eş' olduğu görülmüştür (%63).** İkinci sırada 'aile' (%21) gelmektedir. 6284 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra failin aile olduğu vaka sayısı 1.501'den (%18'den) 2.600'a (%22'ye) yükselmiştir, bu da şiddete yönelik farkındalığın arttığını ve daha fazla şiddet vakasının kayıt altına alınmaya başladığını düşündürmektedir. COVID-19 pandemisiyle vaka sayısı 805 kişi olmuş ve bu dönemde vakaların %23'ünü aileler oluşturmuştur.
- ◆ **Şiddet uygulayan faillerinin %90'ı erkeklerdir.** Kadınların %7'si şiddet uygularken, kadın ve erkeklerin birlikte şiddet uyguladığı vakaların oranı %3'tür. Bu vakalarda baba ve anne veya üvey annenin beraber şiddet uyguladığı ya da miras davaları nedeniyle ailenin şiddet uyguladığı durumlar bulunmaktadır.
- ◆ **Faillerin çok büyük kısmı (%85) evli,** %5'i boşanmış ve %4'ü bekarıdır.
- ◆ **Faillerin yarısı 35 yaşından küçüktür.** Şiddet faillerinin %38'ini orta yaş grubu (31-55 yaş), %34'ünü

gençler (19-30 yaş) oluşturmaktadır. Yaşlı faillerin (56 yaş ve üstü) oranı %17 olup çocuk faillerde (0-18 yaş) oran %11'dir.

- ◆ **Faillerin genelde şiddet uyguladığı kişinin yerini öğrenmek için hattı aradığı tespit edilmiştir.** Failin psikolojik yardım istediği durumlar arama sebepleri arasında ikinci sıradadır.

Şiddet Tiplerine Dair Veriler

- ◆ **Şiddet tipleri fiziksel, ekonomik, sosyal, duygusal ve cinsel şiddet olarak gruplandırılmıştır. Hattı arayanların bildirdikleri vakalara göre en çok fiziksel şiddet (17.601) uygulanmış, ardından sırasıyla duygusal (15.059), sosyal (5.608), ekonomik (4.346) ve cinsel şiddet (1.456) gelmiştir.**
- ◆ **Fiziksel şiddete maruz bırakıldığını bildirenlerin çoğunluğu kadınlardır (%79) ve failer büyük oranda 'eş' (%68) olarak belirtilmiştir.**
- ◆ **Duygusal şiddetin uygulandığı 15.059 vaka tespit edilmiştir.** Duygusal şiddete maruz bırakıldığını belirtenlerin %76'sı kadındır. Erkeklerin şiddet gördüğünü bildirdikleri vakalar (%4'ü) incelendiğinde ise baskı, tehdit, boşanma süreçleri gibi konular ön plana çıkmaktadır. Şiddet görenlerin %36'sı (19-30 yaş) gençler, %48'i orta yaş (31-55 yaş) grubundadır.
- ◆ **Ekonomik şiddetin uygulandığı 4.346 vaka tespit edilmiştir.** Ekonomik şiddet görenlerin %95'i kadın, %3'ü erkek ve %2'si çocuklardır.
- ◆ **Bildirilen şiddet vakalarının %8'i cinsel şiddettir.** Aramaların birçoğu şiddete maruz bırakılanlar tarafından yapılmıştır (%53). Cinsel şiddete maruz bırakılanların %73'ünü kadınlar (936 kişi), %11'ini kadınlar ve çocuklar (142 kişi) ve %10'unu kız çocukları oluşturmaktadır (125 kişi).
- ◆ **Ailenin fail olduğu durumlarda %40 oranla fiziksel şiddet, erkek arkadaş fail tipinde %34 duygusal şiddet, eş fail tipinde %42 fiziksel şiddet, eski eş fail grubunda %41 duygusal şiddet, işveren fail grubunda %29 duygusal şiddet, nişanlı/sözlü fail grubunda ise %38 oranla fiziksel şiddet ön plana çıkmaktadır.**

Acil Yardım hattını Arayanların Talepleri

- ◆ **Arayanların büyük çoğunluğu ilgili adrese polis gönderilmesini talep etmiştir (2.243).** Ekiple sığınma evine gitmek isteme (469) ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na (SHÇEK) veya kapatılan SHÇEK'in yerine 2012 yılında açılan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM) ihbarda bulunma talepleri de (254) ön plana çıkmaktadır.
- ◆ **TKDF tarafından en çok Adliyeye (avukat/savcı/adli tıp) yönlendirme (8.072) ve kolluk kuvvetlerine yönlendirme (7.894) yapılmıştır.** Ardından sırasıyla SHÇEK/ŞÖNİM'e yönlendirme (4.353), sığınma evine yönlendirme (3.475), dayanışma kurumlarına (Gelincik hattı¹, KAMER, Mor Çatı vs.) yönlendirme (1.765), maddi yardım kurumlarına yönlendirme (858 vaka), yerel yönetimlere (belediye/kaymakamlık/valilik/muhtar) yönlendirme (784), sağlık hizmetlerine yönlendirme (657), sosyal destek başvurusuna yönlendirme (618 vaka), acil çağrı hatlarına (ALO 112/155/156/183) yönlendirme (377), mülteci destek hatlarına yönlendirme (115) ve alkol ve madde bağımlılığıyla ilgili kurumlara yönlendirme (63) yapılmıştır.

¹ Gelincik Merkezi, Ankara Barosu'nun şiddete maruz bırakılmış kadınlara destek sunan birimidir.

- ◆ **Bilgi almak için arayanların büyük çoğunluğunun sığınma evi bilgisi aldığı (6.407) gözlenmiştir.** 5.276 kişi şiddetle ilgili bilgi almak için, 3.147 kişi acil yardım hattının işleyişini sormak için, 1.747 kişi de psikolojik destek talep etmek için aramıştır.
- ◆ **Sığınma evi ayarlanması talebinin en fazla ekonomik şiddet yaşanan vakalarda ortaya çıktığı tespit edilmiştir (%38).** SHÇEK/ŞÖNİM'e en çok cinsel şiddet vakalarında ihbarda bulunulmuştur.

Pandemi Döneminde Yapılan Şiddet Bildirimleri

- ◆ **COVID-19 pandemisi başladıktan sonra, şiddet görenin kadın olduğu vakalarda artış gözlenmiştir.** Pandemi döneminde failerin yarısının orta yaş (31-55 yaş) grubunda olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca pandemiyle birlikte boşanmış insanlar arasındaki şiddet de artış göstererek %8'e yükselmiştir.
- ◆ Ekonomik şiddetle ilgili toplam 4.346 vakada acil yardım hattını arayan kişilerin çoğunluğunu şiddete maruz bırakılanlar (%64) oluşturmaktadır ancak **bu oran pandemide artmıştır (%83).**
- ◆ Pandemi hafifledikten sonraki dönemde ise, ilgili aramalarda şiddete maruz bırakılanın kadın olduğu durumlar azalmış, çocuk olduğu durumlarda ise artış gözlemlenmiştir.

Töre, Namus ve Cinsel Saldırı Bağlamında Yaşanan Şiddet Vakaları

- ◆ **Yardım hattına 'töre' başlığı altında gelen 150 vaka incelenmiştir.** Bu vakalarda şiddetin sürekliliği dikkat çekmektedir.
- ◆ **İçinde namus kelimesi geçen 57 vakada arayanların yarısı şiddete maruz bırakılmış kişilerdir ve bunların büyük kısmı genç (19-30 yaş) veya orta yaş (31-55 yaş) grubundadır.** Şiddet görenlerin yarısından fazlası evli olduğunu belirtmiştir. Fail tipi ise çoğunlukla 'eş' ve 'aile'dir.
- ◆ **"Cinsel" kelimesinin yer aldığı çağrılarda aile içi cinsel taciz ve cinsel saldırı (ensest) vakalarına rastlanmıştır.** Ayrıca, "cinsel" kelimesiyle ilgili aranan kayıtlarda istenmeyen gebelikler de mevcuttur. Vakaların bazılarında kadınlar, maruz kaldıkları şiddet sonucunda sağlık kuruluşuna gittiklerini, ancak sağlık görevlilerine eşleri tarafından şiddet gördüklerini söyleyemediklerini anlatmıştır. Benzer sebeplerle cinsel şiddetin sürekliliği tespit edilmiştir. "Cinsel" kelimesinin yer aldığı vakaların büyük çoğunluğunda duygusal şiddete de maruz kalındığı görülmektedir.
- ◆ **Çocuk istismarı veya ihmaliyle ilgili bilgi verilen 40 vakanın yarısından fazlasında fail, ailedir.**

Executive Summary

The Federation of Women's Associations of Türkiye Domestic Violence Emergency Hotline

The Hürriyet newspaper launched the Domestic Violence Emergency Hotline to offer legal and psychological support during the "End Violence in the Family Campaign" in 2004. The hotline was later transferred to the Federation of Women's Associations of Türkiye (TKDF) in 2014, which still operates today. To target violence between married couples alongside violence between intimate partners, the hotline's official name was changed to "Domestic Violence Emergency Hotline" in 2021. The hotline operates 24/7, providing services in Turkish, English, Arabic, Kurdish and Persian. Social workers or psychologists are the first to respond to calls and in emergency situations, they try to ensure that the police/ gendarmerie reach the caller as soon as possible. Later, follow-up of services and recommendations are provided to the survivors. Depending on the type and timing of the violence, the hotline also offers various recommendations, follow-ups and counseling services for calls made from outside of the household. The hotline operates with the principle of prevention of all forms of violence, including domestic violence against women and girls and, if violence does occur, it aims to remove the person from that environment via taking all necessary urgent measures to ensure the least possible harm.

This report includes an analysis of calls to the TKDF Domestic Violence Emergency Hotline between October 2007 and December 2021.

Conceptual Framework

The TKDF Emergency Hotline calls data set has been examined within three periods:

1. The period prior to Law No. 6284 on Protecting Families and Preventing Violence Against Women coming into force, i.e., the time when Law No.4320 on the Protection of Family was in effect (October 2007 - February 2012)
2. The period when Law No. 6284 was in force (March 2012 - February 2020)
3. The period during and after the COVID-19 pandemic (March 2020 - December 2021).

Law No. 6284 on the Protection of Families and Prevention of Violence against Women:

- Entered into force in March 2012.
- Includes the measures to be taken to protect women, children, family members and individuals subject to persistent stalking and the prevention of violence in Türkiye.
- Includes the definitions of different types of social, economic, emotional and sexual violence, alongside physical violence.

- One of the most important differences from the previous legal regulations is that the law can be applied not just in cases where violence has already taken place but to cases where there is a risk of violence. Another reform is the introduction of the definition of "domestic violence." The term "domestic violence" is broader and more comprehensive than the term "family violence."

It is a known fact that the long-term isolation and quarantines during the **COVID-19 pandemic** increased women's domestic and caregiving responsibilities, exposed them to gender inequalities more than ever before, forced them to live in the same household with the perpetrators and limited their access to support services. Data analyses show that these circumstances contributed to increased domestic violence globally.

Methodology

The study "TKDF Domestic Violence Emergency Hotline- A Statistical Analysis of Data Collected between 2007 and 2021" includes data from the 28,198 calls made to the emergency hotline. 36% of the calls were received in the first period of the data set (October 2007 - February 2012), 49% were received in the second period of the data set (March 2012 - February 2020), and 15% in the third period of the data set (March 2020 - December 2021). More than 900 persons called the hotline multiple times.

The TKDF team asks a set of questions when answering calls: The caller's name, age, gender, number of children, relationship to the person exposed to violence in cases where the caller is not the survivor, the country and province where the caller and the perpetrator reside, marital status, occupation, type of violence experienced, the type of emergency assistance requested, feedback on institutions and referrals, and information provided by these institutions. The ages of the survivor and perpetrator were grouped into three categories: child (0-18 years old), young (19-30 years old), middle-aged (31-55 years old), and elderly (56 years old and above).

The requests received through the Domestic Violence Emergency Hotline are responded to and supported by TKDF under three categories:

- **Legal Counseling:** Includes information provision to the survivor on legal rights and available options, referral to bar associations and TKDF attorneys in line with their needs and requests including follow-up of cases with the relevant institutions and organizations.
- **Institutional Support:** Includes financial aid, food aid, in-kind support, household items support and scholarship support.
- **Psychological Counselling:** Includes the provision of psychosocial support, referral to relevant institutions and organizations (such as the Violence Prevention and Monitoring Centre -SONİM, shelters, municipality, private sector, etc.) and follow-up.

Highlights of the Analysis

During 2007 to 2021, the TKDF "Domestic Violence Emergency Hotline" received 28,198 calls, with more than 900 individuals calling the hotline multiple times. **Most of the calls were made in 2020 throughout the pandemic when lockdowns were in place.**

- ◆ **57% of the calls were made by the "survivors" themselves, followed by those who fall in the "family" category at 16%.** Other calls were made by "friends", "neighbors", "law enforcement

officers”, “others” and “citizens” (i.e., persons who witnessed the incident and did not have a relation with the survivor), respectively. The cases in which the caller was the perpetrator were fewer but still existed (2%).

- ◆ **Following the implementation of Law No. 6284, the percentage of cases where the caller was a police or gendarmerie officer decreased from 10% to 2%.** The hotline created by the Ministry of Family and Social Services is believed to be the reason for the decrease in this percentage. Most calls made to the TKDF hotline in 2020 were made by persons who fall under the category of “neighbors, friends, and family”. The law enforcement officers called the hotline most between 2009 and 2011.

Data on the Survivors

- ◆ **An analysis of the calls reveals that 80% of the violence survivors were women.** Cases in which both women and children were violence survivors constitute 10% of the data.
- ◆ **In the distribution of emergency hotline calls by provinces, Istanbul ranks first with 14,325 cases,** followed by Ankara with 1,376 cases and İzmir with 1,017 cases. The fact that Istanbul and other major cities ranked at the top does not indicate that the highest rates of violence occur in these provinces, but rather that the calls to the emergency hotline were primarily made from these provinces. Since the hotline was first established and operated in Istanbul and then promoted in other major cities, it can be argued that the hotline is better known in these provinces.
- ◆ **The age group with highest violence figures was between 31 and 55 years old (42%).** This is followed by the age group between 19 and 30 years old (37%). The age group least exposed to violence was elderly (56 years old and older). After 2012, the percentage of cases in which children (0-18 years old) were exposed to violence increased from 7% to 17%, with a further increase to 18% recorded during the pandemic period.
- ◆ **Among survivors, 73% were married,** 3% were married through religious ceremonies without legal validity and 7% were divorced individuals. Single persons constituted 12% of the data.
- ◆ **Married persons were 46% more likely to be exposed to physical violence than single persons and 95% more likely to be exposed to physical violence compared to widowed or divorced persons.**
- ◆ **Following the migration of Syrians to Türkiye, 87% of the calls were coming from refugees (under international protection and/or temporary protection) after 2012. After the pandemic, an 8% increase was recorded in the rate of survivor refugees.** In total, 330 cases of refugees reported to the emergency hotline were examined. Survivors made half of the calls. Most of the calls were received from Istanbul. According to the call records, the survivors were mostly married women and the number of those not having an official marriage was significantly high. The reported perpetrators were mostly spouses.

Data on Perpetrators of Violence

- ◆ **When the perpetrator type was examined, it was observed that the highest percentage of perpetrators was "spouse" (63%),** whereas "family members" ranked second (21%). After Law No. 6284 entered into force, the number of cases where the perpetrator was a family member increased

from 1501 (18%) to 2600 (22%). It can be argued that awareness has increased and therefore more cases of violence have been recorded. There were 805 cases recorded during the COVID-19 pandemic period and 23% of the cases involved families during this period.

- ◆ **90% of the perpetrators were men.** While 7% were women, the rate of cases in which women and men committed violence together was 3%. These involved cases in which both the father and mother or stepmother perpetrated violence together or in which violence occurred within the family because of inheritance issues.
- ◆ **The majority of perpetrators were married (85%),** 5% were divorced and 4% were single.
- ◆ **Half of the perpetrators were below the age of 35.** 38% of perpetrators were middle-aged (31-55 years old), and 34% were young people (19-30 years old). The percentage of elderly perpetrators (56 years old and above) was 17%, while the percentage of child perpetrators (0-18 years old) was 11%.
- ◆ **It was determined that perpetrators generally call the hotline to learn the location of the survivor.** Cases where the perpetrator seeks psychological assistance are the second most common reason for calling.

Data on the Types of Violence

- ◆ **Types of violence are grouped as physical, economic, social, emotional and sexual violence. According to the cases reported by callers of the hotline, physical violence (17.601) was the most common, followed by emotional (15.059), social (5.608), economic (4.346) and finally sexual violence (1.456).**
- ◆ **The majority of those who reported physical violence were women (79%)** and the perpetrators mainly were reported as "spouses" (68%).
- ◆ **There were 15.059 emotional violence incidents.** 76% of the emotional violence survivors were women. In cases where the survivor was male (4%), topics such as pressure, threats and divorce processes stood out. 38% of the survivors were among young people (19-30 years old) and 48% were middle-aged (31-55 years old).
- ◆ **There were 4.346 cases of economic violence.** Among the economic violence survivors, 95% were women, 3% were men and 2% were children.
- ◆ **8% of the reported violence cases were sexual violence.** Most of the calls were made by survivors (53%). Among those subjected to sexual violence, 73% (936) were women, 11% (142) were women and children and 10% (125) were girls.
- ◆ **In cases where the "family" was the perpetrator, 40% of the cases were physical violence; in the "boyfriend" perpetrator group, 34% were emotional violence; in the "spouse" perpetrator group, 42% were physical violence; in the "ex-spouse" perpetrator group, 41% were emotional violence; in the "employer" perpetrator group, 29% were emotional violence; and in the "fiancée/engaged" perpetrator group, 38% were physical violence.**

Emergency Hotline Caller Requests

- ◆ **Most of the callers requested for the police to be sent to the relevant address (2.243).** Requests to go to a shelter with officials (469) and to apply to the Social Services and Child Protection Agency (SHCEK) or to the Violence Prevention and Monitoring Centers (SONIMs) established after 2012 (254) also took the forefront.
- ◆ **TKDF made most of the referrals to the Justice system (lawyer/prosecutor/forensic medicine) (8.072) and law enforcement officers (7.894).** The other referrals were made to SHCEK/SONIM (4.353 cases), to shelters (3.475 cases), organizations specialized in GBV response (such as Gelincik Hotline², KAMER, Mor Çatı, etc.) (1.765 cases), institutions for financial aid (858 cases), local administrations (municipalities/district governorships/governorates/mukhtars) (784 cases), healthcare services (657 cases), social support (618 cases), emergency hotline services (ALO 112/155/156/183) (377 cases), refugee support hotlines (115 cases) and to institutions related to alcohol and substance addiction (63 cases).
- ◆ **The majority of those who called to get information asked about shelter services (6.407).** Of the calls received, 5.276 persons called to obtain information on violence, 3.147 persons called to ask about the operation of the emergency hotline, and 1.747 called to request psychological support.
- ◆ **The request for shelter arrangements was made most frequently in cases of economic violence (38%).** The highest number of reports to SHCEK/SONIM were in sexual violence cases.

Calls made During the Pandemic Period

- ◆ **After the COVID-19 pandemic started, an increase was observed in cases where the survivor was a woman. Half of the perpetrators were middle-aged (31-55 years old) during the pandemic period.** In addition, violence among divorced people also increased during the pandemic to 8%.
- ◆ Among 4.346 economic violence cases, most of the callers were violence survivors (64%). However, **this rate increased to 83% during the pandemic.**
- ◆ Following the ease of COVID-19 pandemic measures, the rate of female survivors decreased while child survivors increased.

Violence Cases Occurred in the Context of Honor and Sexual Assault

- ◆ **"Custom" (töre) driven 150 violence cases were examined as part of this data analysis from the calls made to the hotline.** The continuity of violence stands out in these cases.
- ◆ **In 57 cases in which the word "honor" (namus) was mentioned, half of the callers were survivors, and most of them were young (19-30 years old) or middle-aged (31-55 years old).** More than half of the survivors stated that they were married. The perpetrator type was mostly the "spouse" or "family".
- ◆ **Cases of domestic sexual abuse and sexual assault (incest) were found in calls in which the word "sexual" was mentioned.** There were also unintended pregnancies reported in calls in which the

² Gelincik Center is a unit of the Ankara Bar Association that provides support to women who have been exposed to violence.

word "sexual" was mentioned. In some of the cases, women stated that they visited a health institution because of the violence they had been exposed to, but they could not tell the healthcare providers that they had been exposed to violence by their spouses. The continuity of sexual violence was observed for similar reasons. It is also found that in most cases where the word "sexual" was mentioned, the survivor was also exposed to emotional violence.

- ◆ **In more than 40% of the cases where information was given regarding child abuse and neglect, the perpetrator was a family member.**

İçindekiler

Önsöz UNFPA	III
Önsöz TKDF	V
Yönetici Özeti	VII
Executive Summary	XIII
Giriş	7
Kavramsal Çerçeve	7
Metodoloji	8
1. Temel Analizler.....	10
1.1. Verinin Yıllara ve Dönemlere Göre Analizi	10
1.2. Gelen İlgili Aramalarda Arayan Tipi Analizi.....	12
1.3. Gelen İlgili Aramalarda Şiddete Maruz Bırakılanın Analizi.....	13
1.3.1. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti	13
1.3.2. Şiddete Maruz Bırakılanın Yaş Analizi.....	14
1.3.3. Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durum Analizi	15
1.3.4. TKDF Şiddet Hattını Arayanların İllere ve Ülkelere Göre Analizi	16
1.4. Gelen İlgili Aramalarda Fail Analizi	18
1.4.1 Fail Tiplerinin Analizi	18
1.4.2. Failin Cinsiyeti Analizi	20
1.4.3. Failin Yaşı Analizi	21
1.4.4. Failin Medeni Durumu Analizi	22
2. Uygulanan Şiddet Tipi Analizi	23
2.1 Şiddet Tiplerinin Analizi.....	24
2.1.1. Fiziksel Şiddet.....	24
2.1.2. Duygusal Şiddet.....	25
2.1.3. Ekonomik Şiddet	25
2.1.4. Sosyal Şiddet	25
2.1.5. Cinsel Şiddet.....	25
2.2. Verilen Zarar Analizi	26

3. Fail İsteklerinin Analizi	27
4. İstenilen Acil Yardım Analizi.....	28
5. Yapılan Acil Yardım Analizi.....	29
6. Konu Dışı Aramaların Analizi	30
7. Şiddetle İlgili Yapılan Yardımların Analizi	31
8. Yapılan Bilgilendirmelerin Analizi	32
9. Yönlendirmelerin Analizi	33
10. Bilgi Alma Analizi	34
11. Çapraz Tablolar	35
11.1. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi Analizi.....	35
11.2. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti Analizi	35
11.3. Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Analizi	36
11.4. Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet Analizi	36
11.5. Fail Tipine Göre Verilen Zarar Analizi.....	37
11.6. Failin Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Analizi.....	37
11.7. Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım Analizi	37
11.8. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım Analizi	38
11.9. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım Analizi.....	38
11.10. Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar Analizi.....	38
11.11. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme Analizi.....	39
11.12. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme Analizi.....	39
11.13. Verilen Zarara Göre Acil Yardım Analizi	39
11.14. Verilen Zarara Göre Yapılan Acil Yardım Analizi.....	40
11.15. Verilen Zarara Göre Yapılan Yönlendirme Analizi	40
12. Anahtar Kelime Analizi	41
12.1. Mülteci/Sığınmacı/Göçmen	41
12.2. Zararlı Uygulamalar: Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evlilikler, Töre ve Namus Bağlamında Yaşanan Şiddet Vakaları.....	41
12.3. Cinsel Taciz/Cinsel Saldırı	42
12.4. Hamilelik	43
12.5. Çocuk İstismarı ve İhmali	43
12.6. Travma	43
12.7. İntihar.....	43
13. Modeller.....	44

Ekler	46
EK-1: Dönemlere Göre Arayan Tipi Frekans Tablosu	46
EK-2: Dönemlere Göre Arayan Tipleri Yüzdellik Dağılımı	46
EK-3: Yıllara Göre Arayan Tipi Frekans Tablosu	47
EK-4: Yıllara Göre Arayan Tipi Yüzdellik Dağılımı	48
EK-5: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu	49
EK-6: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdellik Dağılımı	49
EK-7: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu	50
EK-8: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdellik Dağılımı	51
EK-9: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu	52
EK-10: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdellik Dağılımı	52
EK-11: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu	53
EK-12: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Yüzdellik Dağılımı	54
EK-13: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Frekans Tablosu	55
EK-14: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdellik Dağılımı	55
EK-15: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durum Frekans Tablosu	56
EK-16: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdellik Dağılımı	57
EK-17: Dönemlere Göre Fail Tipi Frekans Tablosu	58
EK-18: Dönemlere Göre Fail Tipi Yüzdellik Dağılımı	58
EK-19: Yıllara Göre Fail Tiplerinin Frekans Tablosu	59
EK-20: Yıllara Göre Fail Tipi Yüzdellik Dağılımı	60
EK-21: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Dönemlere Göre Frekans Tablosu	61
EK-22: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Dönemlere Göre Yüzdellik Dağılımı	61
EK-23: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Yıllara Göre Frekans Tablosu	62
EK-24: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Yıllara Göre Yüzdellik Dağılımı	63
EK-25: Dönemlere Göre Failin Cinsiyetinin Frekans Tablosu	64
EK-26: Dönemlere Göre Failin Cinsiyetinin Yüzdellik Dağılımı	64
EK-27: Yıllara Göre Failin Cinsiyetinin Frekans Tablosu	65
EK-28: Yıllara Göre Failin Cinsiyeti Yüzdellik Dağılımı	66
EK-29: Dönemlere Göre Failin Yaşı Frekans Tablosu	67
EK-30: Dönemlere Göre Failin Yaşının Yüzdellik Dağılımları	67
EK-31: Yıllara Göre Failin Yaşı Frekans Tablosu	68
EK-32: Yıllara Göre Failin Yaşı Yüzdellik Dağılımı	69
EK-33: Dönemlere Göre Failin Medeni Durumunun Frekans Tablosu	70
EK-34: Dönemlere Göre Failin Medeni Durumunun Yüzdellik Dağılımı	70
EK-35: Yıllara Göre Failin Medeni Durumunun Frekans Tablosu	71
EK-36: Yıllara Göre Failin Medeni Durumu Yüzdellik Dağılımı	72
EK-37: Dönemlere Göre Uygulanan Şiddet Tipleri Frekans Tablosu	73
EK-38: Dönemlere Göre Uygulanan Şiddet Tipi Grafiği	73

EK-39: Yıllara Göre Uygulanan Şiddet Tipleri Frekans Tablosu	74
EK-40: Yıllara Göre Şiddet Tipleri Grafiği	75
EK-41: Dönemlere Göre Verilen Zararların Frekans Tablosu	76
EK-42: Dönemlere Göre Verilen Zarar Grafiği	76
EK-43: Yıllara Göre Verilen Zarar Frekans Tablosu.....	77
EK-44: Yıllara Göre Verilen Zarar Grafiği.....	78
EK-45: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi Tablosu	79
EK-46: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti Tablosu	79
EK-47: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Tablosu	80
EK-48: Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet Tablosu.....	80
EK-49: Fail Tipine Göre Verilen Zarar Tablosu	81
EK-50: Fail Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Tablosu.....	81
EK-51: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım Tablosu	82
EK-52: Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım Tablosu	82
EK-53: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım Tablosu.....	83
EK-54: Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar Tablosu	83
EK-55: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme Tablosu	84
EK-56: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme	84
EK-57: Verilen Zarara Göre Talep Edilen Acil Yardımlar	85
EK-58: Verilen Zarara Göre Yapılan Acil Yardımlar Tablosu.....	86
EK-59: Verilen Zarara Göre Yapılan Yönlendirme Tablosu	87
EK-60: Şiddete Maruz Bırakılanın İllere Göre Dağılımı	88
EK-61: Faillerin İllere Göre Dağılımı.....	89

Şekiller

Şekil 1: Veri Setinin Ayrıldığı Dönemleri Gösteren Yüzdeler Dağılımı	10
Şekil 2: Gelen İlgili Aramaların Yıllara Göre Dağılımı	11
Şekil 3: Arayan Tipi Yüzdeler Dağılımı	12
Şekil 4: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdeler Dağılımı.....	13
Şekil 5: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Yüzdeler Dağılımı	14
Şekil 6: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdeler Dağılımı	15
Şekil 7: Türkiye’de 2007-2012 Yılları Arasında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı.....	16
Şekil 8: Türkiye’de 2012-2020 Yılları Arasında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı.....	16
Şekil 9: Türkiye’de 2020-2021 Yıllarında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı.....	17
Şekil 10: TKDF Şiddet Hattını Arayanların Ülkelere Göre Dağılımı.....	17
Şekil 11: Fail Tipi Yüzdeler Dağılımı.....	18

Şekil 12: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Detaylı Yüzdelerik Dağılımı	19
Şekil 13: Failin Cinsiyeti Yüzdelerik Dağılımı	20
Şekil 14: Failin Yaşı Yüzdelerik Dağılımı.....	21
Şekil 15: Failin Medeni Durumu Yüzdelerik Dağılımı	22
Şekil 16: Uygulanan Şiddet Tipleri.....	23
Şekil 17: Uygulanan Toplam Şiddet Türüne Göre Failin Cinsiyet Dağılımı	24
Şekil 18: Verilen Zarar	26
Şekil 19: Fail İstekleri.....	27
Şekil 20: İstenilen Acil Yardım	28
Şekil 21: Yapılan Acil Yardım.....	29
Şekil 22: Konu Dışı Aramalar	30
Şekil 23: Şiddetle İlgili Yardım	31
Şekil 24: Bilgilendirme	32
Şekil 25: Yönlendirme	33
Şekil 26: Bilgi Alma.....	34
Şekil 27: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdelerik Dağılımı	55
Şekil 28: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdelerik Dağılımı	57

Tablolar

Tablo 1: Veri Setinin Ayrıldığı Dönemlerin Frekans Tablosu	10
Tablo 2: Yıllara Göre Frekans Tablosu.....	11
Tablo 3: Arayan Tipi Frekans Tablosu	12
Tablo 4: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu.....	13
Tablo 5: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu	14
Tablo 6: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Frekans Tablosu.....	15
Tablo 7: Fail Tipi Frekans Tablosu	18
Tablo 8: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Detaylı Frekans Tablosu	19
Tablo 9: Failin Cinsiyeti Frekans Tablosu	20
Tablo 10: Failin Yaşı Frekans Tablosu.....	21
Tablo 11: Failin Medeni Durumu Frekans Tablosu	22
Tablo 12: Uygulanan Şiddet Tiplerinin Frekans Tablosu	23
Tablo 13: Verilen Zararların Frekans Tablosu	26
Tablo 14: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi	35
Tablo 15: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti.....	35
Tablo 16: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet.....	36
Tablo 17: Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet	36
Tablo 18: Fail Tipine Göre Verilen Zarar	37
Tablo 19: Failin Yaşına Göre Uygulanan Şiddet	37
Tablo 20: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım.....	37

Tablo 21: Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım	38
Tablo 22: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım	38
Tablo 23: Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar	38
Tablo 24: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme	39
Tablo 25: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme	39
Tablo 26: Verilen Zarara Göre Talep Edilen Acil Yardımlar.....	39
Tablo 27: Verilen Zarara Göre Yapılan Acil Yardımlar	40
Tablo 28: Verilen Zarara Göre Yapılan Yönlendirme	40
Tablo 29: Fiziksel Şiddet Modeli.....	44
Tablo 30: Cinsel Şiddet Modeli.....	45
Mini Sözlük: Kadınlara ve Kız Çocuklarına Karşı Şiddet ve İlişkili Kavramlar	90

Giriş

Acil Yardım Hattı 2004 yılında “Aile İçi Şiddete Son” Kampanyası çerçevesinde arayan kişilerin sorunlarına çözüm olabilmek için hukuki ve psikolojik destek sağlanması amacıyla, Hürriyet gazetesi tarafından kurulmuştur. Hat 2014 yılında Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'na (TKDF) devredilmiştir ve o tarihten beri TKDF tarafından işletilmektedir.

Hattın “Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı” olan resmi adı 2021'de “Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı” olarak yenilenmiştir. Yedi gün ve 24 saat (7/24) esasına göre çalışan Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı, danışanların ihtiyacına uygun olarak Türkçenin yanı sıra İngilizce, Arapça, Kürtçe ve Farsça dillerinde de hizmet vermektedir.

Hat, temel olarak kadınlara ve kız çocuklara karşı ev içi şiddet başta olmak üzere her türlü şiddetin önlenmesi ve şiddet meydana geldiğinde gerekli her türlü önlemin ivedilikle alınarak danışanın şiddet ortamından mümkün olan en az zararla çıkartılabilmesi prensibiyle çalışır. Destek talebinde bulunan danışanlar istek ve ihtiyaçları doğrultusunda şiddet konusunda uzman psikolog, sosyal çalışmacı ve hukukçular tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmekte, konunun takibi yapılarak kadınların daha fazla zarar görmelerinin engellenmesine yönelik destekler verilmektedir.

Bu acil yardım hattına 0 212 656 96 96 veya 0 549 656 96 96 numaralı telefonlar aranarak başvuru yapılmakta, arayan kişilere ilk olarak sosyal hizmetler uzmanları ya da psikologlar cevap vermektedir. Danışanın içinde bulunduğu duruma göre önerilerde bulunan uzmanlar acil durum vakalarında polis veya jandarmanın danışana en erken şekilde ulaşmasını sağlar. Daha sonra, danışana sağlanan hizmet ve önerilerin takibi yapılır. Hat, hane dışından yapılan aramalarda da şiddetin meydana gelme şekli ve zamanına bağlı olarak çeşitli yönlendirmeler yapmakta ve buna ilişkin takip ve danışmanlık hizmeti vermektedir.³

Bu rapor, Ekim 2007 - Aralık 2021 tarihleri arasında Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'nun yürüttüğü Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na gelen çağrılarının analizini içermektedir. Verilerin analizi Tandans Veri Bilim Danışmanlığı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kavramsal Çerçeve

Ekim 2007 - Aralık 2021 dönemleri arasını içeren veri seti üç gruba ayrılmıştır:

- **Ekim 2007 - Şubat 2012**

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun öncesini, yani 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un yürürlükte olduğu dönem de 2021 yılına dahil edilmiştir.

- **Mart 2012 - Şubat 2020**

6284 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle başlayan dönemi;

³ TKDF (2022). <https://www.tkdf.org.tr/hizmetler/acil-yardim-hatti> adresinden alınmıştır.

● Mart 2020 - Aralık 2021

COVID-19 pandemi sürecini ve devamındaki dönemi kapsar.

2022 yılının ilk dokuz gününe ait 33 arama da veri setinde yer almış, bu aramalar veri dönemlerine göre incelenirken Mart 2020 - Aralık 2021 dönemine, yıllara göre incelenirken de 2021 yılına dahil edilmiştir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Mart 2012'de yürürlüğe girmiştir. Kanun, şiddete uğrayan veya uğrama riski bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takibe maruz kalan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri içermektedir. Kanun fiziksel şiddetin yanı sıra sosyal, ekonomik, duygusal ve cinsel şiddet gibi şiddet türlerini de kapsamaktadır.

6284 sayılı Kanun'un önceki yasal düzenlemelerden en önemli farklarından biri, sadece meydana gelmiş şiddet durumlarında değil, şiddet riskinin bulunduğu durumlarda da uygulanmasının mümkün olmasıdır. Buna göre, yalnızca şiddete maruz bırakılmış bireyler değil, şiddet riski altında bulunan veya şiddet vakasına tanıklık eden bireyler de ihbar mercilerine başvurup Kanun kapsamındaki tedbirlerin uygulanmasını talep edebilmektedir. Bu yasal düzenlemenin getirdiği diğer bir yenilik ise "ev içi şiddet" in tanımlanmasıdır. "Ev içi şiddet", "aile içi şiddet" kavramına göre daha geniş bir tanımdır; şiddete maruz bırakılan ve şiddet uygulayan aynı haneyi paylaşmasa da bireyler arasındaki şiddeti kapsamaktadır.

Mart 2020'de başlayan COVID-19 pandemisi sürecinde ve sonrasında kısıtlamalar nedeniyle insanlar evde daha fazla vakit geçirmeye başlamıştır. Literatürde, pandemi önlemleri doğrultusunda kişiler evde kalmaya teşvik edildikçe yakın partner şiddetinin artabileceğini gösteren çalışmalar vardır. Stres, sosyal hayat ve koruyucu ağların bozulması, hizmetlere erişimin güçleşmesi ve toplumsal cinsiyete dayalı iş bölümünün derinleşmesi sonucu, kadınların ev içinde şiddet görme riski artmıştır (DSÖ, 2020)⁴. Bu kısıtlamaların etkileri bu çalışmada fiziksel, duygusal, ekonomik, sosyal ve cinsel şiddet olmak üzere şiddet türlerine göre incelenmiş ve analiz edilmiştir.

Metodoloji

Bu çalışmada, Ekim 2007 - Aralık 2021 tarihleri arasında Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'nun (TKDF) yürüttüğü Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na gelen çağrı kayıtlarını içeren veri seti kullanılmıştır. Veri seti şiddetle ilgili 28.198 aramaya ilişkin veriyi içermektedir. Kayıtlar 900'den fazla kişinin hattı birden fazla kez aradığını göstermiştir. Bazı aramalar eski kayıtların üstüne işlendiği için tam olarak kaç kişinin birden fazla kez aradığı tespit edilememiştir. Verinin açıklama kısmında olaylar ve durum ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

TKDF çağrıları cevaplarken karşı tarafa çeşitli sorular sormaktadır. Alınan bilgi ve açıklamalara göre belirlenen değişkenlere ilişkin kısımlar acil yardım hattındaki görevli tarafından doldurulmaktadır. Arayan kişi hakkında; arayanın kim olduğu, yaşı ve arayan kişi bizzat şiddet gören değilse şiddet gören kişiyle ilgisi gibi çeşitli bilgiler alınmaktadır. Şiddete maruz bırakılmış kişiler ve failer hakkında ise kişinin cinsiyeti, yaşı, ülkesi veya yaşadığı şehir, medeni durumu, mesleği, şiddet görenin çocuk sayısı ve failin kim olduğuna dair bilgiler alınmaktadır. Bu bilgilere EK olarak; uygulanan şiddet tipi, talep edilen ve yapılan acil yardımlar, şikayet edilen kurumlar, bu kurumlardan yapılan yönlendirmeler ve bilgilendirmeler gibi başlıklar altında veri toplanmıştır. Arayanın bizzat fail olduğu durumlar da mevcuttur.

Acil yardım hattındaki görevlilerin doldurduğu formlarda 'ilgisiz' veya 'boş' olarak belirtilen durumlar incelemeye 'ilgili' veya 'ilgisiz' olarak sınıflandırılmıştır. Bu durumlara ilişkin olarak basit rastgele 1150 örneklem

⁴ Dünya Sağlık Örgütü (2020). Kadına ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddet Verileri: Covid-19 Pandemi Süreci Koleksiyonu (Violence Against Women and Girls Data: Collection During Covid-19 Pandemic)

çekilerek verilerin doğruluğu ve aramanın ilgili veya ilgisiz olarak sınıflandırılmasının doğru olup olmadığı tespit edilmiştir. Veri seti temizliği yapılırken ilk olarak ilgisiz aramalar veri setinden kaldırılmıştır. Bu sırada acil yardım hattı aramaları sırasında doldurulan 'açıklamalar' kısmı (calldesk⁵) okunarak ilgili alanların doğruluğu incelenmiştir. Bu aşamada verinin eksik doldurulduğu tespit edilmiştir. Örneklem çekilerek veri doldurulduğunda verinin yüzdeler dağılımı ne kadar etkilediğine bakılmıştır. Ancak, yüzdeler dağılımlarda dikkat çekici bir değişiklik tespit edilmediği için veri olduğu haliyle incelenmiştir.

Bazı mantıksal doğrulamalar yapılmıştır. Örneğin, şiddete maruz bırakılmış kişinin kadın ve evli olduğu durumlar ve failin eş olarak belirtildiği durumlar süzülerek failin cinsiyeti 'erkek' olarak doldurulmuştur. Şiddet görenin yedi ve daha fazla çocuğu olduğu durumlar incelenerek doğruluğu kontrol edilmiştir. Ancak, bu durumda genelde yaş kısmına yazılması gereken bilginin çocuk sayısı bölümüne yazıldığı gözlemlenmiştir. Bu gibi durumlar yüzdeler dağılımları çok etkilemese de modelin sonucuna etki edebileceğinden model yorumunda bazı değişikliklere sebep olabilmektedir. Mahalle, ilçe, il veya ülke olarak karışık halde sınıflandırılan şiddet gören ve fail bilgileri, Türkiye'de olanlar için illere göre, yurtdışındakiler içinse ülkelere göre düzenlenmiştir.

Şiddet görenlerin bilgilerine kıyasla faille ait bilgiler daha az toplandığı için bazı mantıksal hatalara sebep olmuştur. Buna ek olarak, 18 yaş altı şiddet gören kişiler veya failer kız çocuk veya oğlan çocuk olarak veri setine eklenmiştir. Şiddet görenin ve failin yaşı; çocuk (0-18 yaş), genç (19-30 yaş), orta yaş (31-55 yaş) ve yaşlı (56 yaş ve üstü) olmak üzere kategorize edilmiştir. Analizi etkileyen yazım hataları da düzeltilmiştir.

⁵ Acil Yardım Hattı'na gelen her çağrı standart bir değerlendirme formu üzerinden incelemeye alınır. Bu değerlendirme formu her çağrı özelinde talebin aciliyeti, talebin içeriği, arayan kişinin profili, direkt ve/veya indirekt olarak sunulan hizmetlerin içeriği ile vakanın takibine bilgileri içerir. Calldesk, değerlendirme formunun "açıklamalar/EK bilgiler" kısmıdır. Calldesk, gelen çağrıdaki her bilginin değerlendirme formuna eksiksiz işlenip işlenmediği ile ilgili sağlama yapılması ve değerlendirme formunda yer almayan, fakat vakanın ilerlemesi için önemli olan her çeşit veri ve bilginin atlanmadan kaydedilmesi işlevini görür.

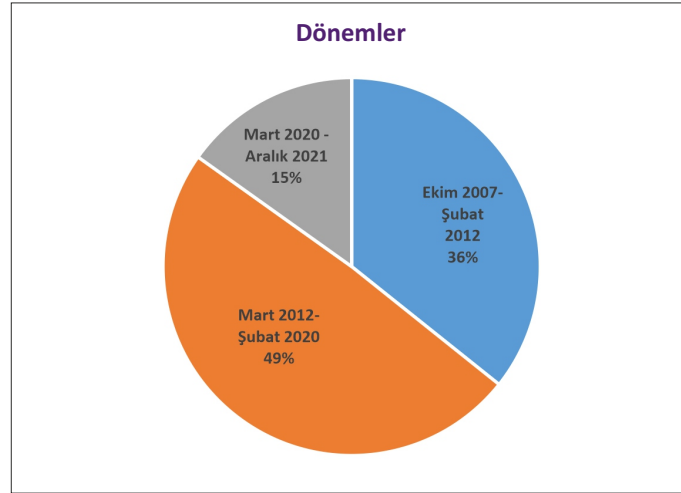
1. Temel Analizler

Bu bölümde veri setinin analiz edildiği zaman aralıkları, şiddet gören, fail ve arayanların demografik profili, uygulanan şiddet türleri, talepleri ve çağrılara cevaben yapılan yönlendirmeler analiz edilmektedir.

1.1. Verinin Yıllara ve Dönemlere Göre Analizi

Tablo 1: Veri Setinin Ayrıldığı Dönemlerin Frekans Tablosu

Verinin Ayrıldığı Dönemler	Sayı	Yüzde
Ekim 2007 - Şubat 2012	10.073	36
Mart 2012 - Şubat 2020	13.852	49
Mart 2020 - Aralık 2021	4.273	15
Toplam	28.198	100

Şekil 1: Veri Setinin Ayrıldığı Dönemleri Gösteren Yüzdeler Dağılımı

Veri seti üç döneme ayrılmıştır:

- Ekim 2007 - Şubat 2012 dönemi 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un yürürlükte olduğu dönemi kapsamaktadır.
- Mart 2012 - Şubat 2020 dönemi, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun sonrasında meydana gelen değişimleri anlamak amacıyla ayrı bir dönem olarak değerlendirilmiştir.

- Buna ek olarak, COVID-19 pandemisinin uygulanan şiddet tipine ve şiddet gören ve arayan profiline etkilerini incelemek amacıyla Mart 2020 - Aralık 2021 arası kayıtlar ayrıca incelenmiştir. Verinin %49'luk kısmı 6284 sayılı Kanun'dan pandeminin başladığı Mart 2020 tarihine kadar olan süreyi kapsamaktadır.

Tablo 2: Yıllara Göre Frekans Tablosu

Yıllar	Sayı	Yüzde
2007	976	3,46
2008	2.695	9,56
2009	2.579	9,15
2010	1.578	5,42
2011	2.076	7,36
2012	1.654	5,87
2013	1.960	6,95
2014	2.424	8,60
2015	1.849	6,56
2016	56	0,20
2017	1.256	4,45
2018	1.698	6,02
2019	2.573	9,12
2020	2.879	10,21
2021	1.995	7,07
Genel Toplam	28.198	100,00

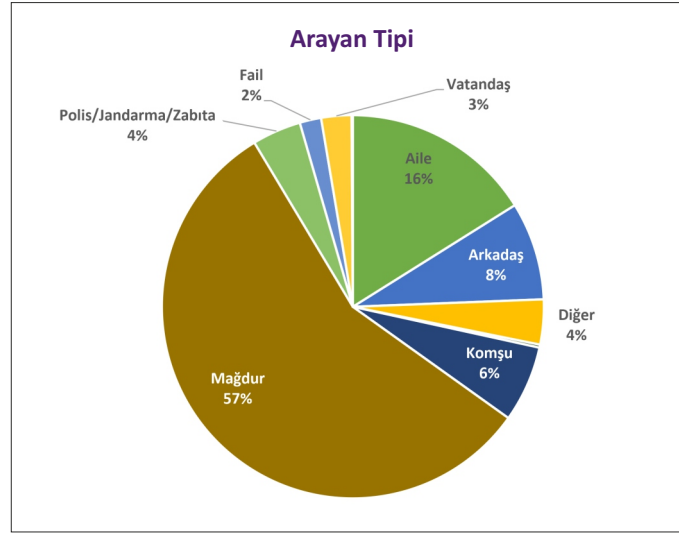
Şekil 2: Gelen İlgili Aramaların Yıllara Göre Dağılımı

2007-2021 yılları arasında gelen vaka sayıları yukarıdaki tablo ve grafikte gösterilmiştir. En çok sayıda çağrı 2020 yılında gelmiştir. 2016 yılında hat devredilmiş olduğu için gelen aramalar sisteme işlenememiştir.

1.2. Gelen İlgili Aramalarda Arayan Tipi Analizi

Tablo 3: Arayan Tipi Frekans Tablosu

Arayan Tipi	Sayı	Yüzde
Mağdur	15.203	56,52
Aile	4.333	16,11
Arkadaş	2.224	8,27
Komşu	1.731	6,44
Polis/Jandarma/Zabıta	1.114	4,14
Diğer	1.117	4,14
Vatandaş	689	2,56
Fail	488	1,81
Toplam	26.899	100

Şekil 3: Arayan Tipi Yüzelik Dağılımı

Gelen ilgili aramalardaki arayan tiplerinin frekansları ve yüzelik dağılımı yukarıda görülmektedir. Aramaların yarısından fazlasını şiddete maruz bırakılmış kişilerin yaptığı tespit edilmiştir (%57). Bunu %16 ile 'aile', %8 ile 'arkadaş' ve %6 ile 'komşu' izlemektedir.

Veri dönemlere göre incelendiğinde belirtilen üç dönem için de gelen aramaların yarısından fazlasını şiddet görenlerin yaptığı gözlemlenmiştir. 6284 sayılı Kanun sonrasında arayan kişinin polis veya jandarma olduğu durumların yüzelik dağılımı %10'dan (900 kişi) %2'ye (198 kişi) gerilerken, ailenin yaptığı aramaların %12'den (1.142 kişi) %18'e (2.426) çıktığı tespit edilmiştir (EK-1, EK-2).

Polis ve jandarmanın arama yüzelilerinin 2012 yılından sonra düşmesinin sebebi; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na⁶ bağlı olarak 2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un belirtmiş olduğu usullere göre, şiddete maruz bırakılan kadın ve çocuklara destek sağlamak amacıyla 81 ilde hizmete geçirilen Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) ve kolluk kuvvetlerinin aramalarının bu merkezlerle birlikte hayata geçirilen ALO 183 hattına kaydığı tahmin edilmektedir.

⁶ Bakanlığı adı, Acil Yardım Hattı'nın kuruluşundan bugüne kadarki sürede sırasıyla; Kadından ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere üç kere değiştirilmiştir.

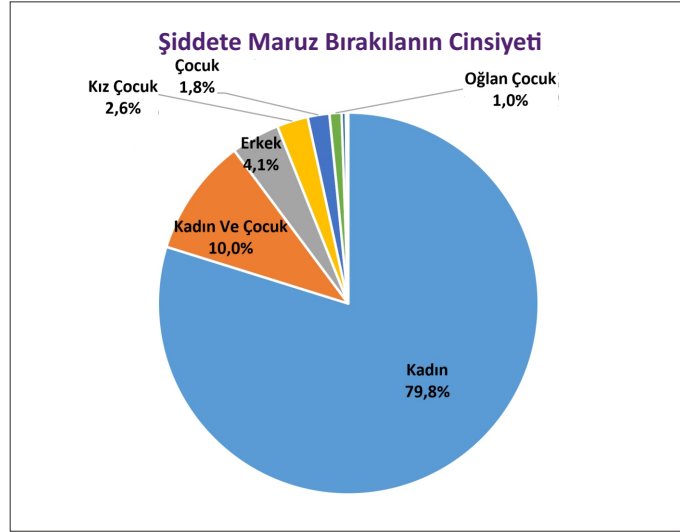
Arayan tipi yıllara göre incelendiğinde; tüm yıllarda en çok arayan tipinin şiddete maruz bırakılanlar olduğu görülmüş, komşu, arkadaş ve ailenin acil yardım hattını en çok aradığı yılın 2020 olduğu tespit edilmiştir. Polis/Jandarma/Zabıta en çok 2009-2011 yılları arasında aranmıştır; arama sayıları sırasıyla 223, 258 ve 214'tür (EK-3, EK-4).

1.3. Gelen İlgili Aramalarda Şiddet Gören Analizi

1.3.1. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Analizi

Tablo 4: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu

Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti	Sayı	Yüzde
Kadın	20.045	79,80
Kadın ve Çocuk	2.508	9,98
Erkek	1.041	4,14
Kız Çocuk	664	2,64
Çocuk	463	1,84
Oğlan Çocuk	257	1,02
Kadın ve Erkek	89	0,35
Erkek ve Çocuk	51	0,20
Toplam	25.118	100

Şekil 4: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdeler Dağılımı

Çocuk vakalarında bazı vakalar oğlan çocuk veya kız çocuk olarak belirtilmiş olup bazılarında sadece 'çocuk' olarak belirtilmiştir. Şiddete maruz bırakılmış kişinin cinsiyeti incelendiğinde çok büyük bir kısmının kadın olduğu tespit edilmiştir (%80). Kadınlardan sonra çocuklar ön plana çıkmaktadır. Hem kadının hem de çocuğun şiddete maruz bırakıldığı durumlar ise verinin %10'unu içermektedir (2.508 kişi).

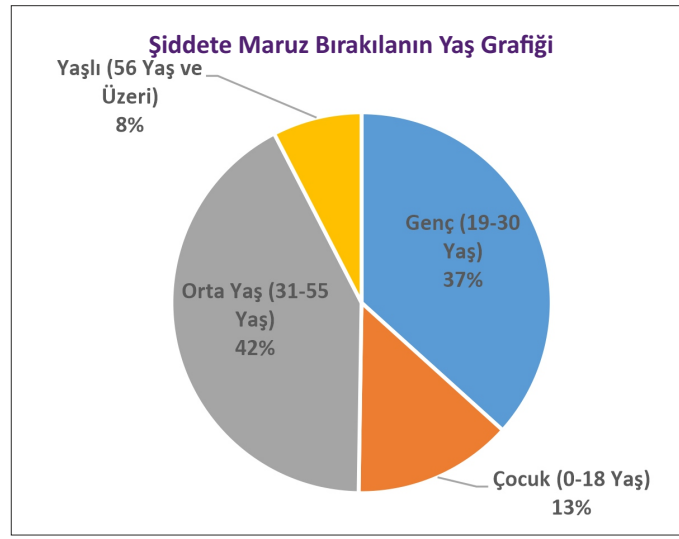
Şiddet görenin cinsiyeti dönemlere göre incelendiğinde 6284 sayılı Kanun sonrasında şiddet görenin erkek olduğu durumların %3'ten %5'e çıktığı gözlenirken COVID-19 pandemisiyle bu oranın %2'ye düştüğü tespit edilmiştir. Çocukların şiddetle karşılaştığı vakalar en çok Mart 2012 - Şubat 2020 döneminde görülmüştür (EK-5, EK-6).

Yıllara göre incelendiğinde tüm yıllarda en yüksek oranda şiddet görenler, kadınlardır. Kadın veya çocuk sayısının en yüksek olduğu yıl ise 2020'dir (EK-7, EK-8).

1.3.2. Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Analizi

Tablo 5: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu

Yaş	Sayı	Yüzde
Çocuk (0-18 Yaş)	1.273	13,57
Genç (19-30 Yaş)	3.441	36,68
Orta Yaş (31-55 Yaş)	3.955	42,16
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	713	7,60
Genel Toplam	9.382	100

Şekil 5: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Yüzdeler Dağılımı

Şiddete maruz kalma riskinin belirleyicilerinden biri de yaş olarak değerlendirilebilir. Yukarıda şiddet görenlerin yaşlarının frekans tablosu ve yüzdeler dağılımı gösterilmiştir. Ortalama yaş 33, medyanı 30'dur. Bir başka deyişle; şiddete maruz bırakılanların yarısı 30 yaşından küçük, yarısı da 30 yaşından büyüktür. Yaklaşık olarak yarısı orta yaş grubundadır (31-55 yaş aralığı). Şiddet hattını arayanlar tarafından verilen bilgilere göre şiddet görenlerin en az olduğu yaş grubu, yaşlılardır (%8, 713 kişi).

Her üç dönemde de şiddet gören kişilerin çoğunlukla genç veya orta yaş grubunda olduğu gözlenmiştir. 2012 sonrasında yüzdeler dağılım olarak çocuk yaş grubunun şiddet gördüğü durumlar %7'den %17'ye yükselmiş, pandemiyle birlikte bu oran %18 olarak kaydedilmiştir (EK-9, EK-10).

Türkiye'de 2008 yılında yapılan Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, son bir yılda fiziksel/cinsel şiddet görenlerin çoğunluğunun 15-24 (%21,3) ve 25-34 (%16,5) yaş aralığında olduğunu göstermiştir. 2014 yılında bu trend devam etmiştir. 15-24 yaş aralığındaki kişilerin sayısı, 45-59 yaş aralığındakilerin üç katıdır.⁷

2017 yılında Barolar Birliği Dergisi'nde yayınlanan bir araştırmada, şiddet mağduru kadınların çoğunun 30-40 ve 41-50 yaş aralığında olduğu ifade edilmektedir (oranları sırasıyla %39,9 ve %28,6).⁸

⁷ Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hacettepe Nüfus Etütleri Enstitüsü (2008-2014). Türkiye'de Kadına yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

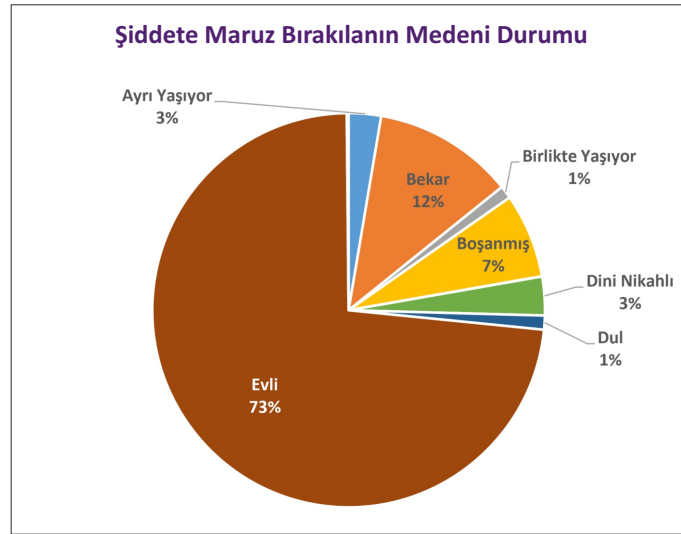
⁸ Altan, Ş. Ediz, A (2017). Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Üzerine Bir Alan Araştırması, Barolar Birliği Dergisi.

Şiddet ve yaş arasındaki ilişki, maruz bırakılan şiddetin türü, eğitim, coğrafi bölge, medeni durum gibi değişkenlere bağlı olarak farklılaşmaktadır. TKDF verilerine göre ise belirtilen tüm yıllarda genç (19-30 yaş) ve orta yaş (31-55 yaş) çoğunluktadır. 2020 yılında, şiddet gören çocukların sayısında artış gözlenmiştir (228 kişi). Yaşlıların en çok şiddet gördüğü yıl ise kayıtlara 2019 yılı olarak yansımıştır (111 kişi) (EK-11, EK-12).

1.3.3. Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Analizi

Tablo 6: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Frekans Tablosu

Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu	Sayı	Yüzde
Evli	11.261	73,27
Bekar	1.781	11,59
Boşanmış	1.065	6,93
İmam Nikahlı	487	3,17
Ayrı Yaşıyor	409	2,66
Dul	177	1,15
Birlikte Yaşıyor	162	1,05
Sözlü/Nişanlı	23	0,15
Boşanmış Ama Birlikte Yaşıyor	4	0,03
Genel Toplam	15.369	100

Şekil 6: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdeler Dağılımı

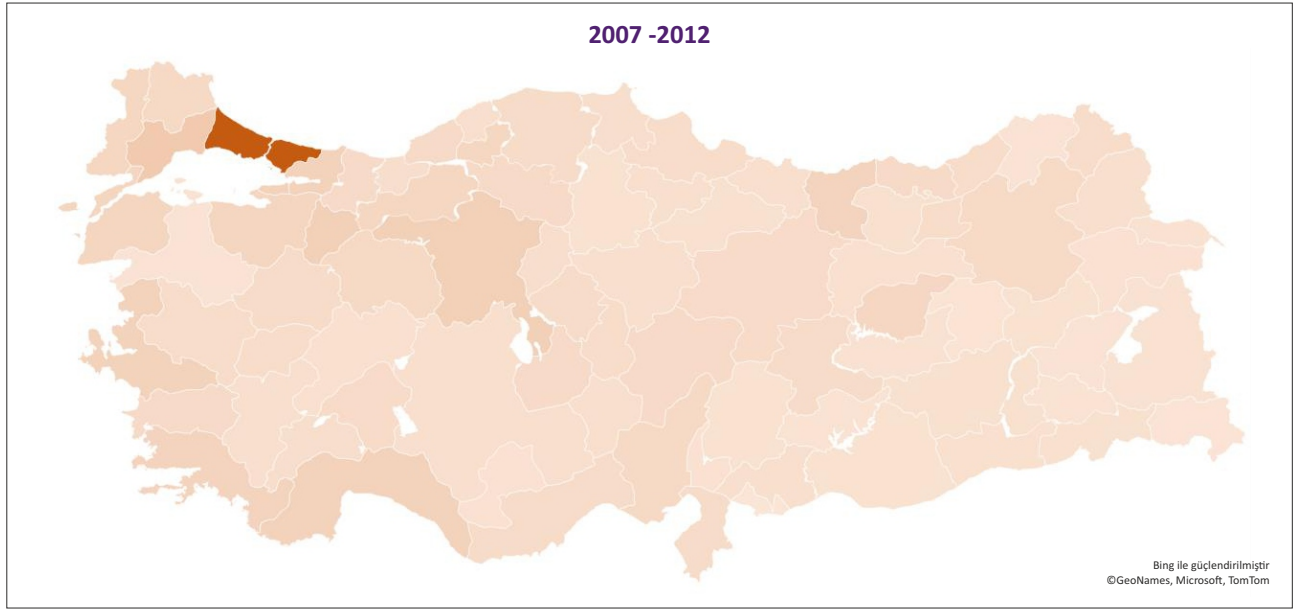
Gelen ilgili aramalara göre, şiddete maruz bırakılmış kişilerin büyük kısmı evlidir (%73, 11.261 kişi). Bunların %3'ü yasal geçerliliği olmayan dini törenle evlenmiş, %7'si ise boşanmıştır. Bekar olanlar verinin %12'sini oluşturmaktadır (1.781 kişi).

Mart 2012 sonrasında acil yardım hattını arayan evlilerin oranı %77'den %70'e düşerken, pandemide %75'e yükselmiştir. 2012 öncesinde ayrı yaşayanların sayısı 123 (%1,9) iken, 2012 sonrası dönemde 274'e (%3,4) çıkmıştır. Benzer şekilde, bekar olanların sayısı da 501'den 1.194'e yükselmiştir. Yani, 2012 sonrasında ayrı yaşayan veya bekar olan mağdur sayısı yaklaşık iki katına çıkmıştır. Bu durum uluslararası ve ulusal raporlar ve yayınlardaki bulgu ve analizleri doğrular niteliktedir. Literatürde COVID-19 pandemisi sürecinde yakın partner şiddetine maruz kalma riskinin arttığı vurgulanmaktadır. Boşanmış mağdurların yüzdeler dağılımı, ilgili Kanun sonrasındaki dönemde veya pandemi etkisiyle değişiklik göstermemiştir (EK-13, EK-14).

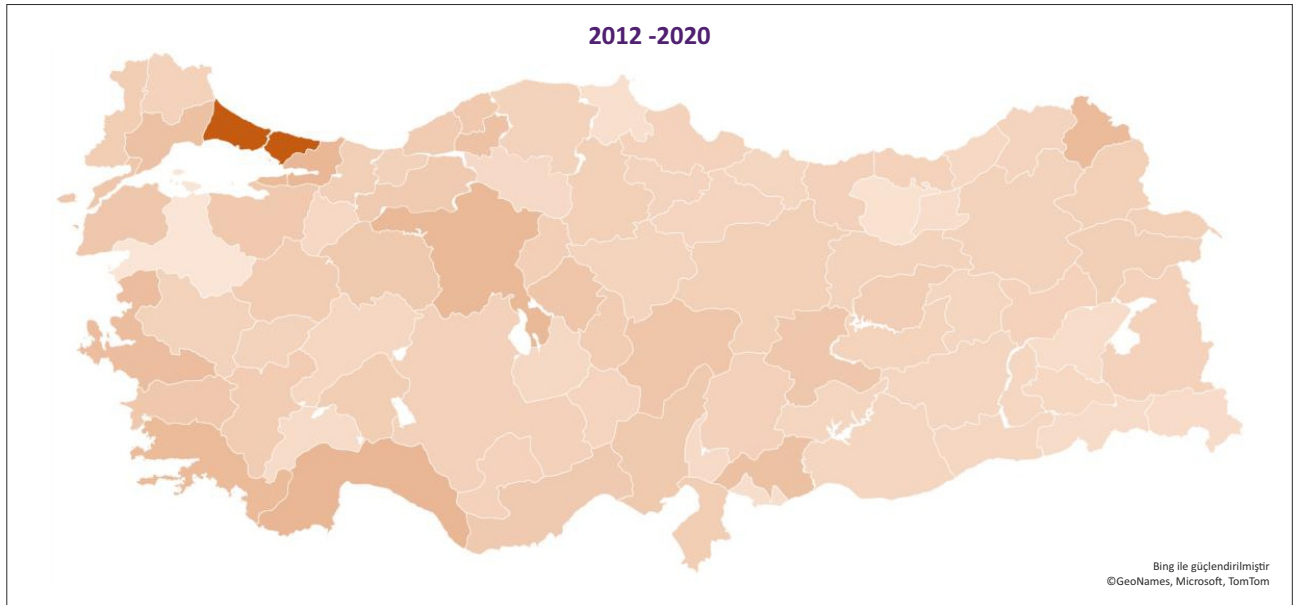
Medeni durum yıllara göre incelendiğinde tüm yıllarda en çok şiddet görenlerin evliler olduğu tespit edilmiştir. Şiddete maruz bırakılmış bekar kişilerin en çok kayda geçtiği yıl 2014 yılıdır (253 kişi). Boşanmış olanlar en çok 2019 yılında (132 kişi), dini törenle evlendiğini söyleyenler en çok 2009 yılında (70 kişi), evliler ise en çok 2008 yılında (1.325 kişi) acil yardım hattına başvuru yapmıştır (EK-15, EK-16).

1.3.4. TKDF Şiddet Hattını Arayanların İllere ve Ülkelere Göre Analizi

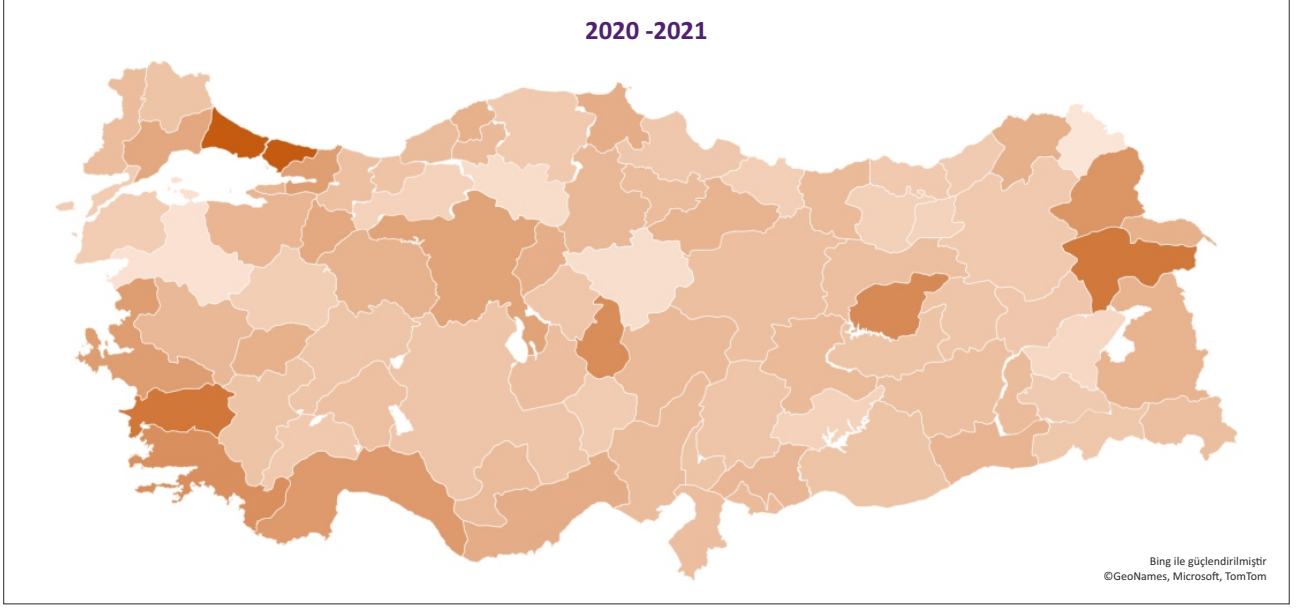
TKDF şiddet hattını arayanların yıllara göre dağılımı yukarıda şekillerde il bazında verilmiştir. Şekiller kümülatif veri üzerinden hazırlanmıştır ve haritada koyu renkli yerler şiddet hattını arayanların yoğunluğunu göstermektedir. Diğer bir deyişle, açık renkli olan iller o illerden daha az arama olduğunu göstermektedir.

Şekil 7: Türkiye'de 2007-2012 Yılları Arasında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı

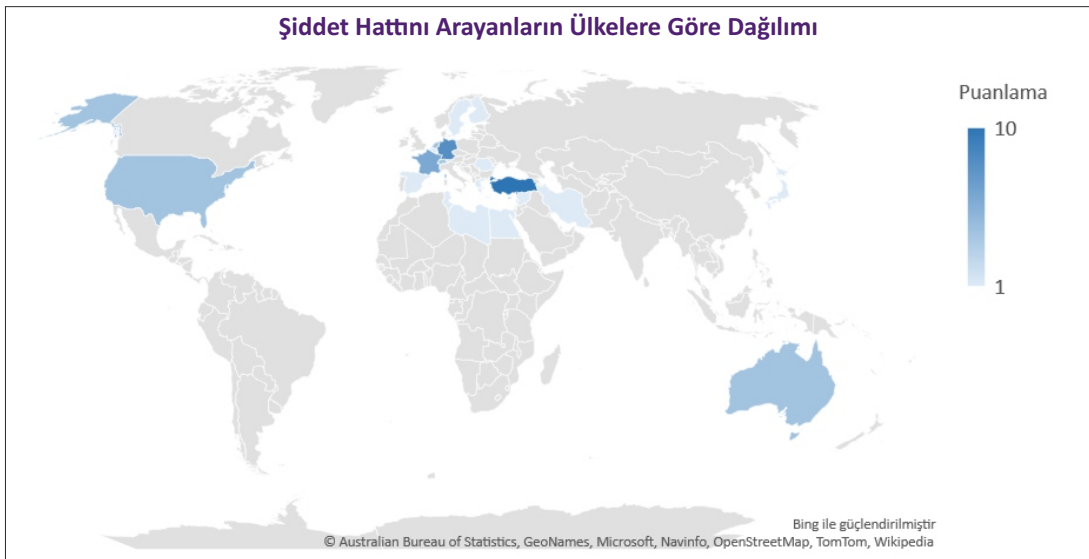

Şekil 8: Türkiye'de 2012-2020 Yılları Arasında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı

Şekil 9: Türkiye'de 2020-2021 Yılları Arasında Şiddet Hattını Arayanların İllere Göre Dağılımı

Şiddet hattını arayanlar en çok %58 ile İstanbul'da yaşamakta olup, onu %5,6 ile Ankara izlemektedir. Bu da şiddet hattının en çok bu illerde bilindiğini ya da kullanıldığını göstermektedir. Ancak, yıllar içerisinde aramalar il bazında çeşitlilik göstermeye başlamış ve İstanbul dışındaki illerin ağırlığının arttığı bir örüntü sergilemiştir. Arama sayısına göre İstanbul ve Ankara'dan sonra sırasıyla İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli ve Adana gelmektedir. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu illerinden en çok 2020-2021 yıllarında arama gelmiştir. Bu veriye dayanarak TKDF şiddet hattının bu illerde de yıllar içinde daha fazla bilinmeye başladığı söylenebilir.

Şekil 10: TKDF Şiddet Hattını Arayanların Ülkelere Göre Dağılımı

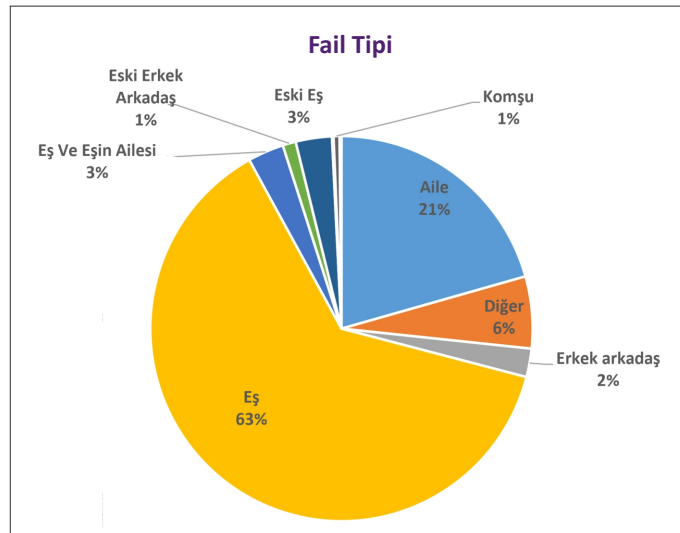
Gelen ilgili aramaların ülkelere göre dağılımı yukarıda gösterilmiştir. Almanya, Fransa, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Hollanda, Avustralya, ABD, Suriye, İsviçre, İran, Tunus, İngiltere, İsveç, Romanya, Libya, Japonya, Ukrayna, Gürcistan, Kenya, Kanada, Kazakistan, Yunanistan, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, Irak, Finlandiya, Portekiz ve Kıbrıs'tan olmak üzere 29 farklı ülkeden arama geldiği tespit edilmiştir. Türkiye'den gelen aramaların dışında en çok arama Almanya'dan gelmiştir. Bunu sırasıyla Fransa, İsviçre, Hollanda, Amerika ve Avustralya izlemiştir. Yurtdışı aramaların genellikle o ülkelerde yaşayan Türkiye vatandaşlarından geldiği görülmektedir. Yurtdışından arayıp Türkiye'de şiddet gören aile üyeleri hakkında bilgi veren ve yardım isteyen aile fertleri olabildiği gibi, yurtdışında yaşayan ve şiddete maruz bırakılmış yakınları için yardım isteyen aramalarla da karşılaşılmaktadır.

1.4. Gelen İlgili Aramalarda Fail Analizi

1.4.1. Fail Tiplerinin Analizi

Tablo 7: Fail Tipi Frekans Tablosu

Fail	Sayı	Yüzde
Eş	14.972	62,94
Aile	4.906	20,62
Diğer	1.436	6,04
Eş ve Eşin Ailesi	724	3,04
Eski Eş	728	3,06
Erkek Arkadaş	568	2,39
Eski Erkek Arkadaş	264	1,11
Komşu	121	0,51
Nişanlı/Sözlü	37	0,16
İşveren	31	0,13
Eşin Ailesi	1	0,00
Genel Toplam	23.788	100

Şekil 11: Fail Tipi Yüzdeler Dağılımı

Fail tiplerinin frekans tablosu ve yüzdeler dağılımı yukarıda gösterilmiştir. Fail tipleri eş, aile, eski eş, eski eş ve ailesi, erkek arkadaş, eski erkek arkadaş, komşu ve diğer kişilerdir. Diğer kategorisinin içinde failin mesleği, uzak

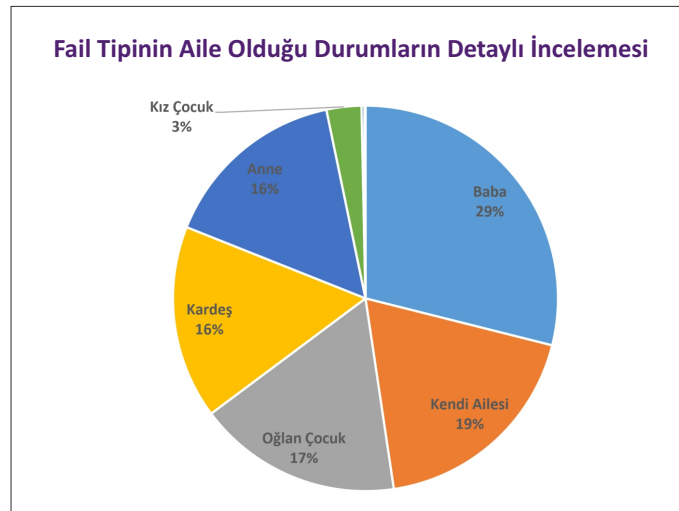
akrabalık tipleri ve üvey aile bireyleri yer almaktadır. Şiddet faillerinin yarısından fazlası eşlerdir (%63, 14.972 kişi). Sonrasında en yüksek oran 'aile'dir (%21, 4.906 kişi). Aile olarak belirtilen fail tipinin ayrıntılı incelenmesi bir sonraki tablo ve grafikte gösterilmiştir.

Belirtilen üç dönemde de şiddet faillerinin yarısından fazlasını eşler oluşturmaktadır; sırasıyla 5.975 kişi (%72), 7.094 kişi (%59), 1.903 kişi (%54). 6284 sayılı Kanun sonrasında failin aile olduğu vaka sayısı 1.501'den 2.600'a yükselmiştir (yüzdelerik dağılım %18'den %22'ye yükselmiştir), bu da ev içi şiddet kayıtlarının daha çok tanındığını düşündürmektedir. COVID-19 pandemisiyle vaka sayısı 805 kişi olmuştur ve bu dönemde vakaların %23'ünü aileler oluşturmuştur (EK-17, EK-18).

Fail tipi yıllara göre incelendiğinde ise failin 'diğer' olarak belirtildiği durumların 2020 yılında (310 kişi), 'eş' olduğu durumların 2008 yılında (1.478 kişi), 'eski eş' olduğu durumların ise 2019'da (109 kişi) en yüksek sayıda olduğu gözlenmiştir (EK-19, EK-20).

Tablo 8: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Detaylı Frekans Tablosu

Fail	Sayı	Yüzde
Baba	1.104	28,92
Kendi Ailesi	715	18,73
Oğlan Çocuk	655	17,16
Kardeş	619	16,22
Anne	600	15,72
Kız Çocuk	112	2,93
Abi ve Abla	9	0,24
Anneanne	1	0,03
Dayı	1	0,03
Kız Kardeş	1	0,13
Genel Toplam	3.817	100

Şekil 12: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Detaylı Yüzdelerik Dağılımı

Fail tipinin 'aile' olduğu durumların ayrıntılı frekans tablosu ve yüzdelerik dağılımı yukarıda gösterilmiştir. En yüksek yüzdeye sahip fail tipinin 'baba' olduğu gözlemlenmiştir (%29, 1.104 kişi). 'Kendi ailesi' olarak belirtilen durumların yüzdesi de yüksektir (%19, 715 kişi).

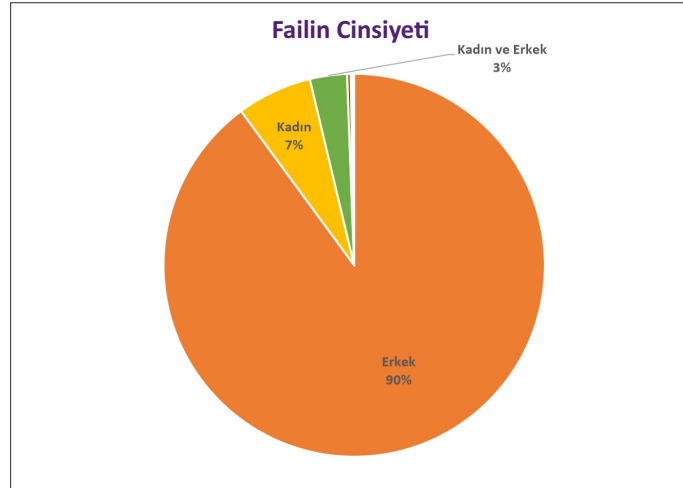
Veri dönemlere göre incelendiğinde, 2012 sonrasında failin baba olduğu vakaların oranı %29'dan %32'ye çıkmıştır. Pandemi sürecinde fail tipine 'oğlan çocuk' olarak yanıt verilen vaka sayısı 357'den 87'ye düşmüştür (EK-21, EK-22).

Fail tipinin 'aile' olduğu durumlar yıllara göre incelendiğinde failin baba (132 kişi), anne (111 kişi), kardeş (70 kişi) ve kız çocuk (16 kişi) olduğu durumlar en çok 2020 yılında gözlenmiştir (EK-23, EK-24).

1.4.2. Failin Cinsiyet Analizi

Tablo 9: Failin Cinsiyeti Frekans Tablosu

Failin Cinsiyeti	Sayı	Yüzde
Erkek	2.854	89,89
Kadın	202	6,36
Kadın ve Erkek	100	3,15
Erkek ve Çocuk	10	0,31
Oğlan Çocuk	4	0,13
Çocuk	2	0,06
Kadın ve Çocuk	2	0,06
Kız Çocuk	1	0,03
Genel Toplam	3.175	100

Şekil 13: Failin Cinsiyeti Yüzdelerik Dağılımı

Failin cinsiyetinin frekans tablosu ve yüzdelerik dağılımı yukarıda gösterilmiştir. Grafiğe bakıldığında; şiddet faillerinin çoğunluğu erkeklerdir (%90). Kadınların %7'si şiddet uygularken kadın ve erkeklerin birlikte şiddet uyguladığı vakaların oranı %3'tür. Bu vakalarda baba ve anne veya üvey annenin beraber şiddet uyguladığı ya da miras davaları nedeniyle ailenin şiddet uyguladığı durumlar bulunmaktadır.

Kanun öncesi dönemler incelendiğinde; erkek fail oranı %92 iken, kadın fail oranı %6 ve kadın ve erkek fail oranı %2 olarak belirlenmiştir. Kanun sonrası dönemde şiddet türlerinde tanımların artmasıyla bu alanda yaşanan her türlü şiddet daha da görünür olmuştur. Kadınların genellikle kayınvalide, çocuk gibi aile içinde diğer kişilere şiddet uyguladığı gözlemlenmiştir. Pandemi döneminde erkek fail oranı düşüş göstererek %88 olmuştur. Ayrıca kadın fail oranı yüzde %7'de sabitken kadın ve erkek fail oranı %4'te sabit kalmıştır. Bu fail cinsiyetlerine EK olarak COVID-19 pandemisi döneminde çocuk fail oranı %1 olarak kaydedilmiştir (EK-25, EK-26).

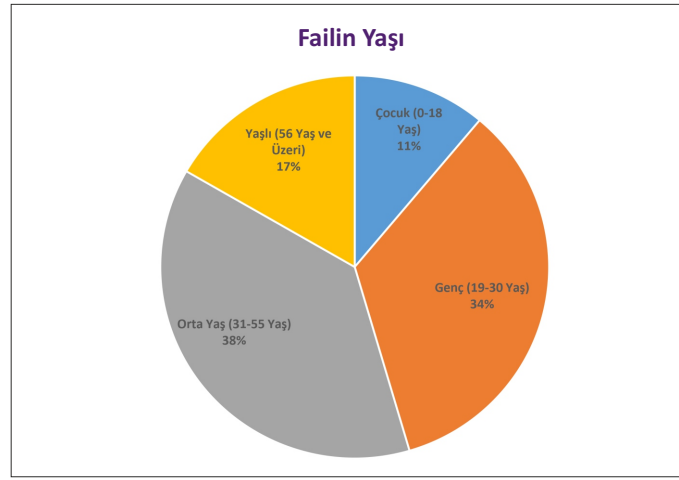

Failinin erkek olduğu vakalar en çok 2010'da (263 kişi), failin kadın olduğu vakalar ise en çok 2011 (29 kişi) yılında gerçekleşmiştir (EK-27, EK-28).

1.4.3. Failin Yaşı Analizi

Tablo 10: Failin Yaşı Frekans Tablosu

Failin Yaşı	Sayı	Yüzde
Çocuk (0-18 Yaş)	22	11,11
Genç (19-30 Yaş)	68	34,34
Orta Yaş (31-55 Yaş)	75	37,88
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	33	16,67
Genel Toplam	198	100

Şekil 14: Failin Yaşı Yüzdeleri Dağılımı

Gelen ilgili aramalardaki faillerin frekans tablosu ve yüzdeleri yukarıda gösterilmiştir. Ortalama fail yaşı 37, medyanı 35'tir. Diğer bir deyişle, faillerin yarısı 35 yaşından küçük, yarısı da 35 yaşından büyüktür. Şiddet faillerinin %38'ini orta yaş grubu, %34'ünü gençler oluşturmaktadır. Yaşlı faillerin oranı %17 olup çocuk faillerde oran %11'dir.

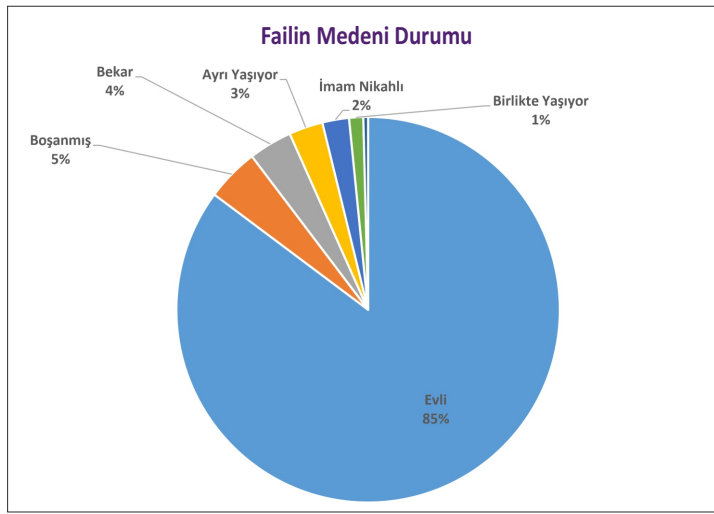
Dönemlere göre bakıldığında orta yaşta fail oranı zaman içinde artış göstermiştir (%37, %38, %40). Çocuk fail oranı 2012 öncesinde %4 iken Kanun sonrasındaki yıllarda %20'ye ulaşmıştır. Çocuk fail oranının aksine genç fail oranında bir azalma görülmektedir (%37, %34, %20). 6284 sayılı Kanun öncesi genç ve orta yaşta faillerin yüzdeleri eşitken, Kanun uygulamaya girdikten sonra orta yaş grubunun yüzdesi artmıştır. Pandemi döneminde faillerin yarısının orta yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir (EK-29, EK-30).

Failin yaşı yıllara göre incelendiğinde 2011 ve 2012 yıllarında şiddet faillerinin en çok orta yaş grubunda olduğu gözlemlenmiştir (EK-31, EK-32).

1.4.4. Failin Medeni Durumu Analizi

Tablo 11: Failin Medeni Durumu Frekans Tablosu

Failin Medeni Durumu	Sayı	Yüzde
Evli	1.933	85,19
Boşanmış	101	4,45
Bekar	83	3,66
Ayrı Yaşıyor	65	2,86
İmam Nikahlı	51	2,25
Birlikte Yaşıyor	27	1,19
Dul	9	0,40
Genel Toplam	2.269	100

Şekil 15: Failin Medeni Durumu Yüzdelerik Dağılımı

Şiddet faillerinin medeni durumları frekans tablosu ve yüzdelerik dağılımı yukarıda gösterilmiştir. Gelen ilgili aramalara göre, faillerin çok büyük kısmı (%85) evlidir; %5'i boşanmış ve %4'ü bekarıdır.

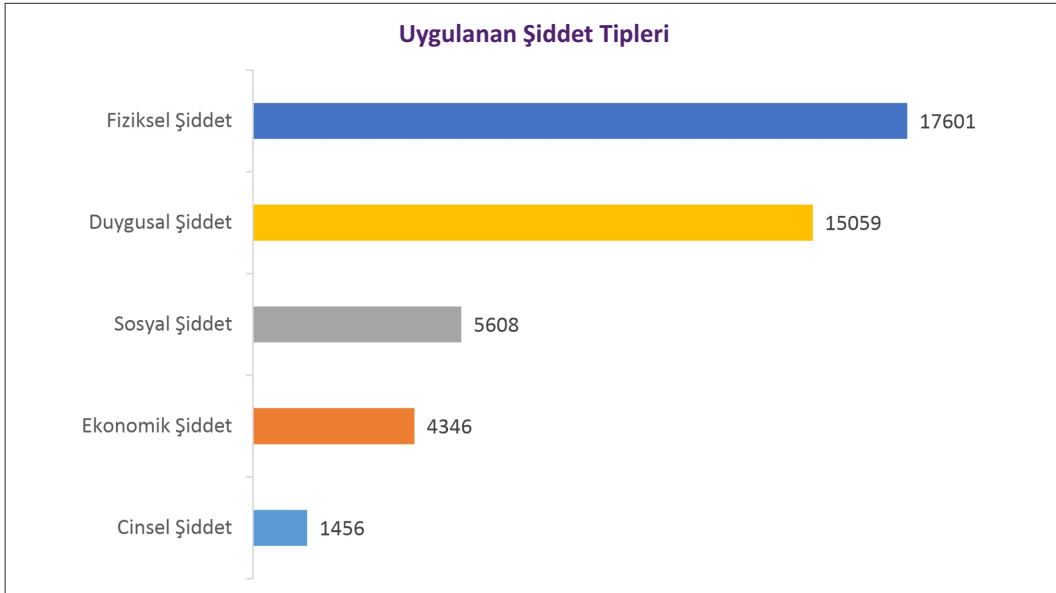
Dönemlere göre baktığımızda, 6284 sayılı Kanun öncesi faillerin arasında evli olanların oranı %87 iken, boşanmış olanlar %4 ve bekarlar da %2'dir. Kanun sonrası dönemde faillerin medeni durumunun çoğunluğunu (%85) yine evlilerin oluşturduğu görülmekte, bunu bekarlar (%5) ve boşanmış olanlar (%4) izlemiştir. Pandemi dönemine bakacak olursak; evli faillerin yüzdesi 2012 sonrası döneme göre düşmüştür (%85'ten %81'e). Ayrıca pandemiyle birlikte boşanmış insanlar arasında şiddet artış göstererek %8'e yükselmiştir (EK-33, EK-34).

Failin medeni durumu yıllara göre incelendiğinde ise tüm yıllarda evlilerin büyük çoğunluğu oluşturduğu söylenebilir (EK-35, EK-36).

2. Uygulanan Şiddet Tipi Analizi

Tablo 12: Uygulanan Şiddet Tiplerinin Frekans Tablosu

Uygulanan Şiddet Tipleri	Sayısı
Cinsel Şiddet	1.456
Ekonomik Şiddet	4.346
Sosyal Şiddet	5.608
Duygusal Şiddet	15.059
Fiziksel Şiddet	17.601

Şekil 16: Uygulanan Şiddet Tipleri

Uygulanan şiddet tipleri frekans tablosu ve grafiği yukarıda gösterilmiştir. Şiddet tipleri fiziksel, ekonomik, sosyal, duygusal ve cinsel şiddet olarak gruplandırılmıştır. En yüksek sıklıktan en düşük sıklığa göre şiddet tipleri sıralandığında; en yüksek fiziksel şiddettir (17.601); daha sonra sırasıyla duygusal (15.059), sosyal (5.608), ekonomik (4.346) ve cinsel şiddet (1.456) gelmektedir. 'Flört şiddeti' ve 'ısrarlı takip', şiddet biçimi olarak acil yardım hattına 2022 senesinde tanımlanmıştır. Bu nedenle bu iki şiddet türüne ait veriler bu kategoriler içinde ele alınmıştır.

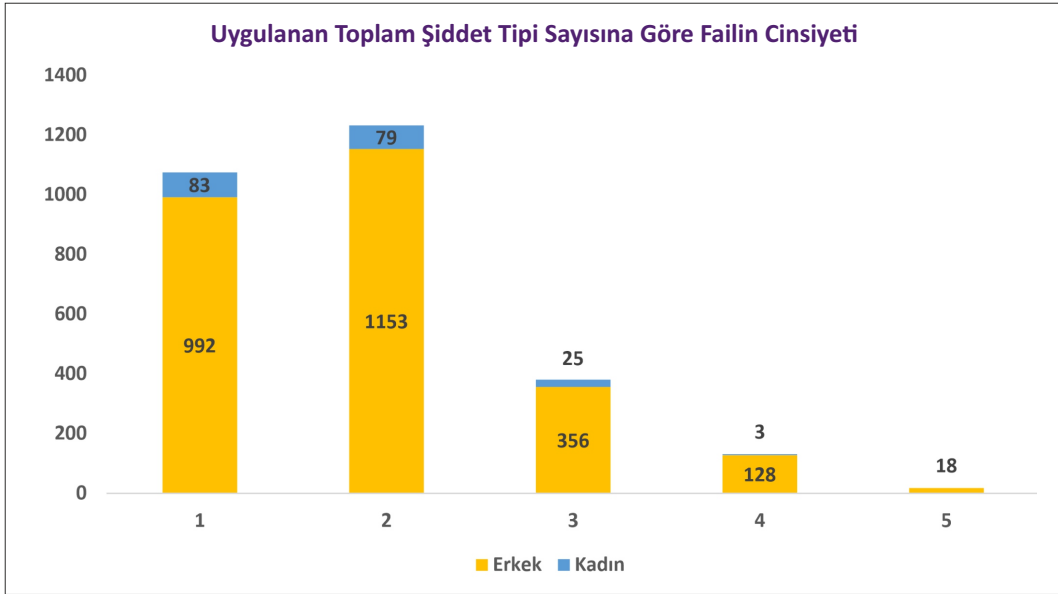
6284 sayılı Kanun duygusal şiddet tanımını da içermektedir. Uygulanan şiddet tipleri dönemlere göre incelendiğinde; ilgili Kanun sonrasındaki dönemde şiddet hattını arayan ve bildirimde bulunan duygusal şiddet vaka

sayısı 4936'dan neredeyse iki katına çıkarak 8317 olarak kaydedilmiştir. Bu veri, medyanın ve kadın örgütleri tarafından yapılan farkındalık çalışmalarının etkisiyle duygusal şiddetin ihbar edilmesinde artış olduğu şeklinde yorumlanabilir (EK-37, EK-38).

Uygulanan şiddet tipleri yıllara göre incelendiğinde ise fiziksel şiddet vakalarının en çok 2020 yılında bildirildiği gözlenmiştir (1.704). Duygusal şiddet en çok 2014 ve 2019 yıllarında (1.631), ekonomik şiddet 2014'te (617), sosyal şiddet 2014'te (684 kişi), cinsel şiddet ise en çok 2020 yılında (152) görülmüştür (EK-39, EK-40).

Şekil 16'da beş tür şiddet bazında birden fazla şiddetin uygulandığı durumlarda failin cinsiyeti dağılımı gösterilmiştir. Tüm durumlarda erkek fail sayısı oldukça yüksektir. Uygulanan şiddet türü arttıkça kadın failerin sayısı azalmaktadır.

Beş tür şiddeti aynı anda uygulayan kadın fail tespit edilmemiştir. Beş tür şiddetin hepsinin uygulandığı durumlarda ise failerin hepsi erkektir.

Şekil 17: Uygulanan Toplam Şiddet Türüne Göre Failin Cinsiyet Dağılımı

2.1. Şiddet Tiplerinin Analizi

Çalışmanın bu kısmında belirtilen şiddet türleri süzülerek analiz yapılmıştır.

2.1.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddetin uygulandığı 17.601 vaka tespit edilmiştir. 2012 sonrasında, arayan kişinin 'vatandaş' (67'den 252'ye), 'aile' (857'den 1651'e) ve 'komşu' (368'den 876'ya) olduğu vakalarda artış söz konusudur. Fiziksel şiddete uğradığını bildirenlerin çoğunluğu kadınlardır (%79). Erkeklerin şiddete maruz kaldığı durumlar incelendiğinde ise babanın çocuğa fiziksel şiddet uyguladığı, eşine şiddet uygulayan babanın çocukları tarafından fiziksel şiddete uğradığı, kıskançlık krizine giren kadının eşine şiddet uyguladığı, yaşlı veya engellilere uygulanan şiddet gibi durumlar kayda geçirilmiştir. Fiziksel şiddete uğrayanların yarısının yaşı 29'dan küçüktür. Failler büyük oranda 'eş' (%68) olarak belirtilmiştir. COVID-19 pandemisiyle failin eş olduğu vakaların sayısının 5.404'ten 1.327'ye (%65'ten %60'a), failin aile olduğu vakaların 1.856'dan 554'e düştüğü, ancak yüzdeler dağılımının %22'den %25'e yükseldiği gözlemlenmiştir.

2.1.2. Duygusal Şiddet

Duygusal şiddetin uygulandığı 15.059 vaka tespit edilmiştir. Duygusal şiddete maruz bırakıldığını belirtenlerin %76'sı kadındır. Arayan kişilerin büyük çoğunluğu şiddete maruz bırakılmış kişilerdir (%64). 6284 sayılı Kanun öncesinde arayanların %67'si 'şiddete maruz bırakılmış' iken, pandemide bu oran %71'e yükselmiştir. Erkeklerin şiddet gördüğünü bildirdikleri vakalar incelendiğinde (%3.6) aile baskısı, tehdit, boşanma süreçleri gibi konular ön plana çıkmaktadır. Şiddet görenlerin %36'sı gençler, %48'i orta yaş grubundadır. Kanun öncesinde failin eş olduğu vakaların oranı %73 (3.516 kişi) olarak belirlenmiş, pandemi döneminde failin eş olduğu vakaların oranı %52'ye (911 kişi) düşmüştür. Kanun öncesi dönemde failin aile olduğu durumların oranı %18 (859 kişi) olduğu, pandemi döneminde ise %24'e (422 kişi) yükseldiği gözlemlenmiştir.

2.1.3. Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddetin uygulandığı 4.346 vaka tespit edilmiştir. Arayan kişilerin çoğunluğunu şiddete maruz bırakılanlar (%64) oluşturmaktadır ve bu oran pandemide artmıştır (%83). Buna ek olarak ekonomik şiddet görenlerin %95.4'ü kadın, %3.1'i erkek ve %1.5'i çocuklardır. Şiddet görenlerin çoğu orta yaş grubunda (%56) ve yarısı 35 yaşın altındadır. İlgili Kanun sonrasında failin 'diğer' olduğu durumlarda %15'ten (12 kişi) %18'e (73 kişi) artış gözlemlenmiştir. 'Diğer' kategorisinin içerisinde işveren, çalışma arkadaşları, esnaf, internette tanışılan kişiler vb. yer almaktadır. Fail kategorisinin hemen hepsi erkeklerdir (%91). Erkek olarak belirtilmeyen durumlarda fail kadın ve erkek olarak belirtilmiş olup miras davası nedeniyle tehdit veya aileden ekonomik şiddet gören kişilerden oluşmaktadır.

2.1.4. Sosyal Şiddet

Sosyal şiddetin uygulandığı 5.608 vaka tespit edilmiştir. Bu vakaların yarısından fazlasında arayan kişiler, şiddete maruz bırakılanlardır (%55). Bu oran Mart 2012 - Şubat 2020 arasında %59'a ulaşmıştır. 2012 yılı öncesinde şiddet görenlerin kadın olduğu vakaların oranı %82 (1.463 kişi) iken COVID-19 pandemisi sonrasında bu oran %90'a yükselmiştir (534 kişi). Pandemi sonrasında failin komşu, işveren ve eski erkek arkadaş olduğu vakalarda ise %6 artış olmuştur.

2.1.5. Cinsel Şiddet

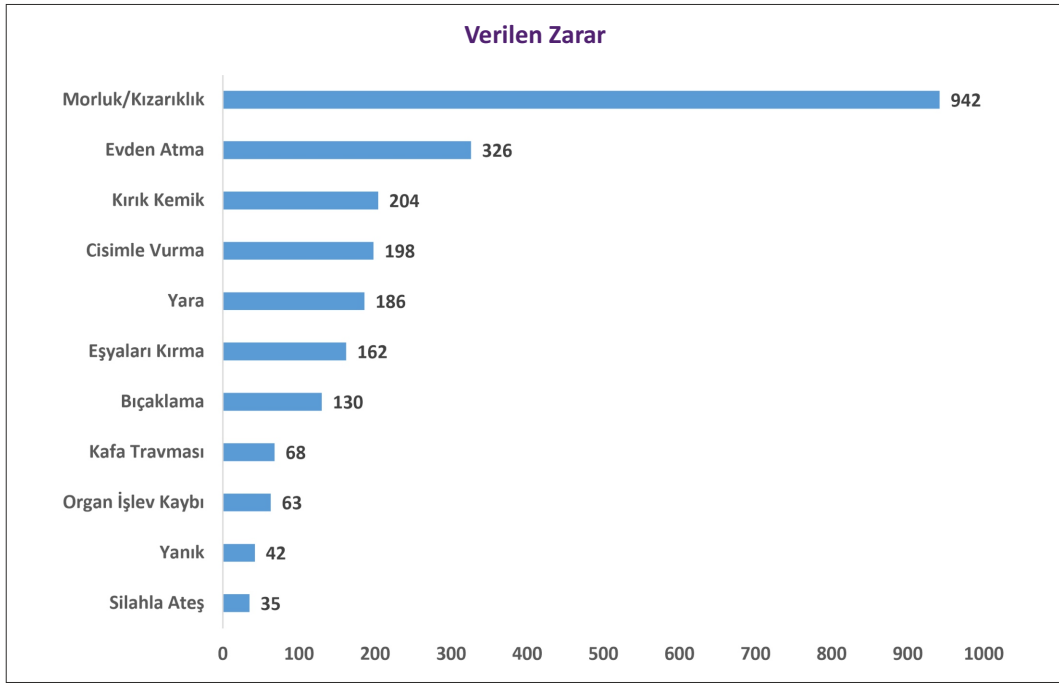
Cinsel şiddetin uygulandığı 1.456 vaka tespit edilmiştir. Aramaların birçoğu şiddet görenler tarafından yapılmıştır (%53). Cinsel şiddete maruz bırakılanların %73'ü kadınlar (936 kişi), %11'i kadınlar ve çocuklar (142 kişi) ve %10'u kız çocuklardır (125 kişi). Acil yardım hattına kadınlardan sonra en çok çocuklara karşı cinsel şiddet vakaları bildirilmiştir. 2007'den günümüze kadar ergenlere uygulanan cinsel şiddette artış gözlenmiştir. Özellikle pandemi sonrasındaki artış dikkat çekmektedir. Pandemiye dikkat çeken bir diğer nokta ise cinsel şiddete maruz bırakılan bekar kişilerin oranındaki artıştır: 2012 sonrası dönemde %34 (146 kişi), pandemi döneminde ise %51 (20 kişi). Buna karşılık, evli kişilerin cinsel şiddete uğradığı durumlarda ciddi bir azalma tespit edilmiştir. Kanun sonrası dönemde, şiddete maruz bırakılanlar arasında evli olanların oranı %51 (215 kişi) iken, pandemide bu oran %34'e (16 kişi) düşmüştür. Fail tipleri ise belirtilen üç dönem içerisinde farklılık göstermiştir. Eşin uyguladığı cinsel şiddet azalırken diğer kategorilerdeki erkek arkadaş, arkadaş, eski eş, aile, komşu tiplerinde artış dikkat çekmektedir. Failerin hemen hepsi erkeklerdir.

Acil Yardım Hattı'na bildirilen cinsel şiddet vakalarının diğerlerinden daha düşük sayıda olduğu tahmin edilmektedir. Bunun bir nedeni cinsellik içeren tacizlerin şiddet olduğuna dair bilgi eksikliği ve yardım istemede duyulan korku veya şiddetin dile getirilmesine dair utanç olabilir.

2.2. Verilen Zarar Analizi

Tablo 13: Verilen Zararların Frekans Tablosu

Verilen Zarar	Sayı
Morluk/Kızarıklık	942
Evden Atma	326
Kırık Kemik	204
Cisimle Vurma	198
Yara	186
Eşyaları Kırma	162
Bıçaklama	130
Kafa Travması	68
Organ İşlev Kaybı	63
Yanık	42
Silahlı Ateş	35

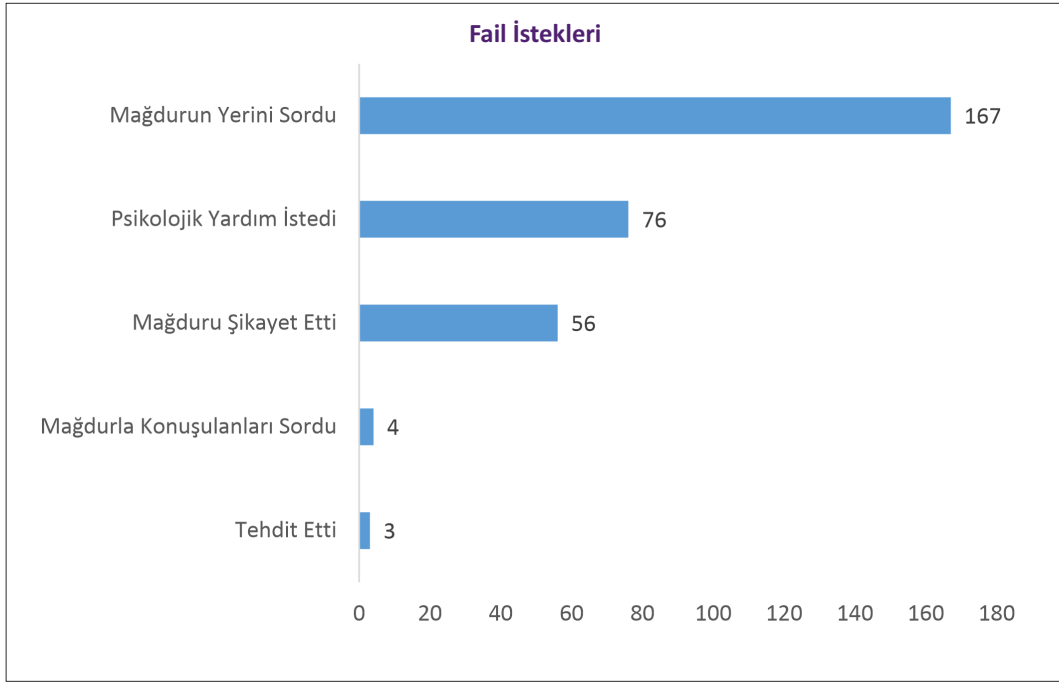

Şekil 18: Verilen Zarar

Verilen fiziksel zararlar başlığı altında kategorize edilen bazı şiddetlerin frekans tablosu yukarıda gösterilmiştir. Morluk ve kızarıklık en yüksek sıklığa (942) sahiptir. Morluk ve kızarıklıktan sonra sırasıyla evden atma (326), kırık kemik (204) ve cisimle vurma (198) gelmektedir.

Dönemlere göre incelendiğinde ise kırık kemik vakası (102) en çok Kanun öncesi dönemde, kafa travması (35), yaralama (118), cisimle vurma (109) ve morluk/kızarıklık (511) en çok Kanun sonrası dönemde (EK-41, EK-42) şiddet hattına bildirilmiştir. Yıllara göre incelendiğinde ise kırık kemik vakası (27), kafa travması (15), morluk/kızarıklık (180) ve cisimle vurma (50) en çok 2010 yılında, yaralama (55) ise en çok 2013 yılında tespit edilmiştir (EK-43, EK-44).

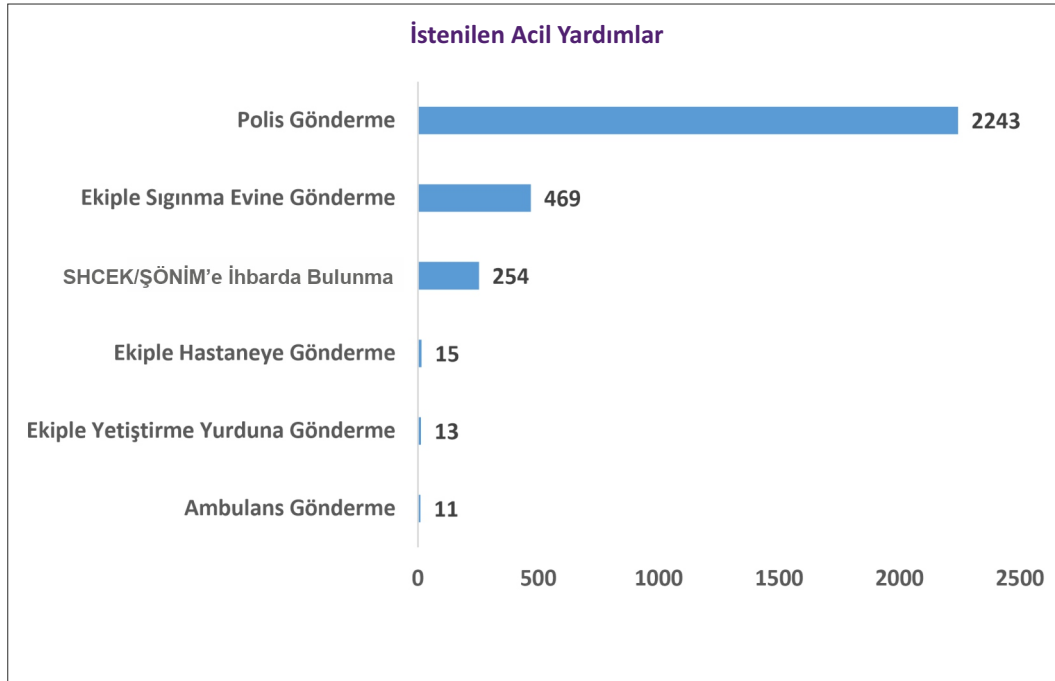
3. Fail İsteklerinin Analizi

Şekil 19: Fail İstekleri

Acil Yardım Hattı'nı arayan faillerin istekleri yukarıda gösterilmiştir. Faillerin genelde şiddete maruz bırakılmış kişinin yerini öğrenmek (167) için hattı aradığı tespit edilmiştir. Failin psikolojik yardım istediği durumlar (76) ikinci sırada yer almaktadır. Bu durumlarda genellikle fail arayıp tedavi görmek istediğini, artık şiddet uygulamak istemediğini ancak kendini kontrol edemediğini belirtmiştir.

4. İstenilen Acil Yardım Analizi

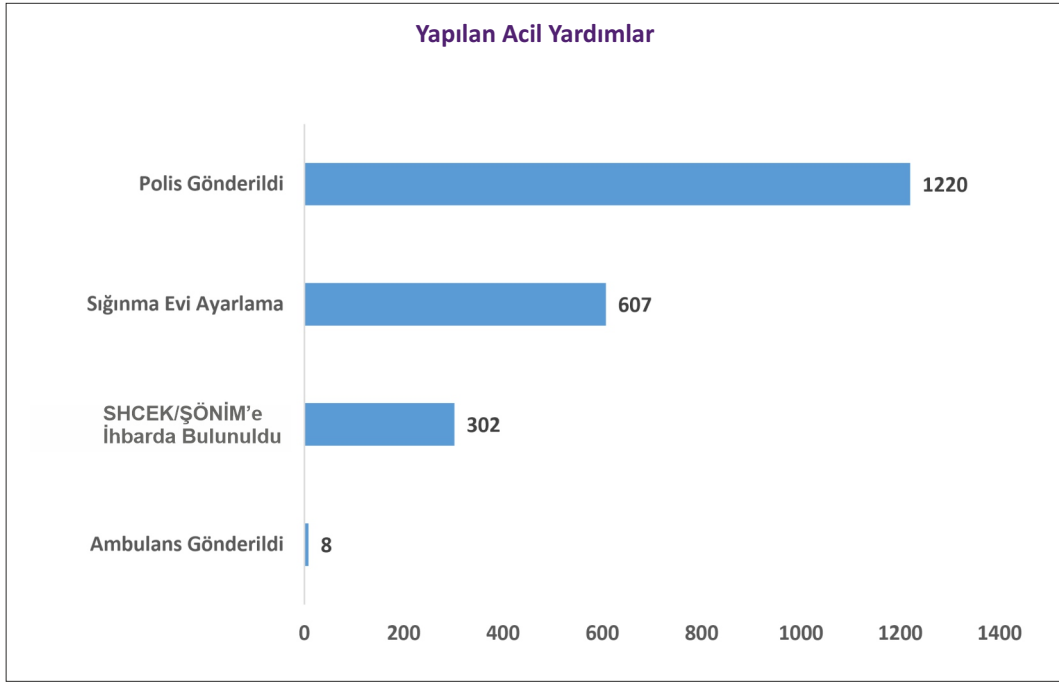

Şekil 20: İstenilen Acil Yardım

İstenilen acil yardımlar yukarıda gösterilmiştir. Arayanların büyük çoğunluğu polis gönderilmesini talep etmiştir (2243). Ekiple sığınma evine gitmek isteme (469) ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na (SHÇEK) ihbarda bulunma (254) talepleri de ön plana çıkmaktadır. 2011 yılında SHÇEK kapatılmış ve 2012'de Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) kurularak ilgili vakalar ŞÖNİM'e yönlendirilmeye başlamıştır.

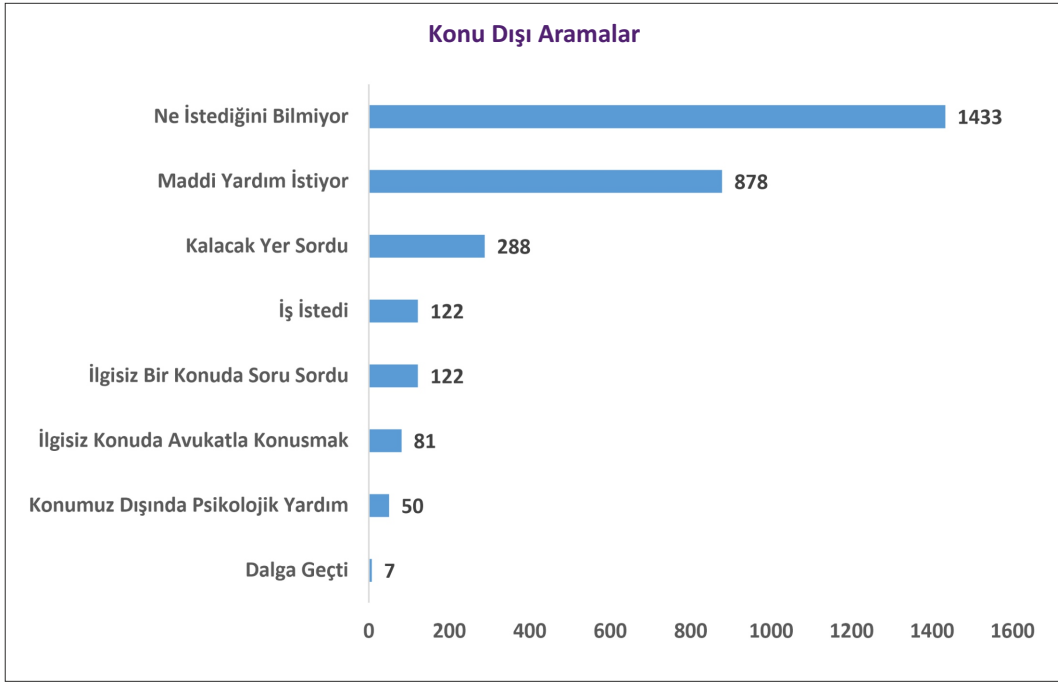
5. Yapılan Acil Yardım Analizi

Şekil 21: Yapılan Acil Yardım

Yapılan acil yardımlar yukarıda gösterilmiştir. Bu yardımlar hayati tehlike taşıyan durumlar hariç, arayan kişinin talebine göre gerçekleştirilmektedir. Yapılan acil yardımların yarısından fazlasını “polis gönderildi” (1.220) kategorisi oluşturmaktadır. İkinci sırada sığınma evi ayarlama (607) yer almaktadır. Ambulans gönderilen vaka sayısı sekiz olarak gösterilmiştir. Bunun sebebi ambulansın acil gitmesi gerektiği durumlarda TKDF çağrı hattının değil kolluk kuvvetlerinin veya ambulansın aranmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle ambulansın gönderildiği durum sayısı azdır.

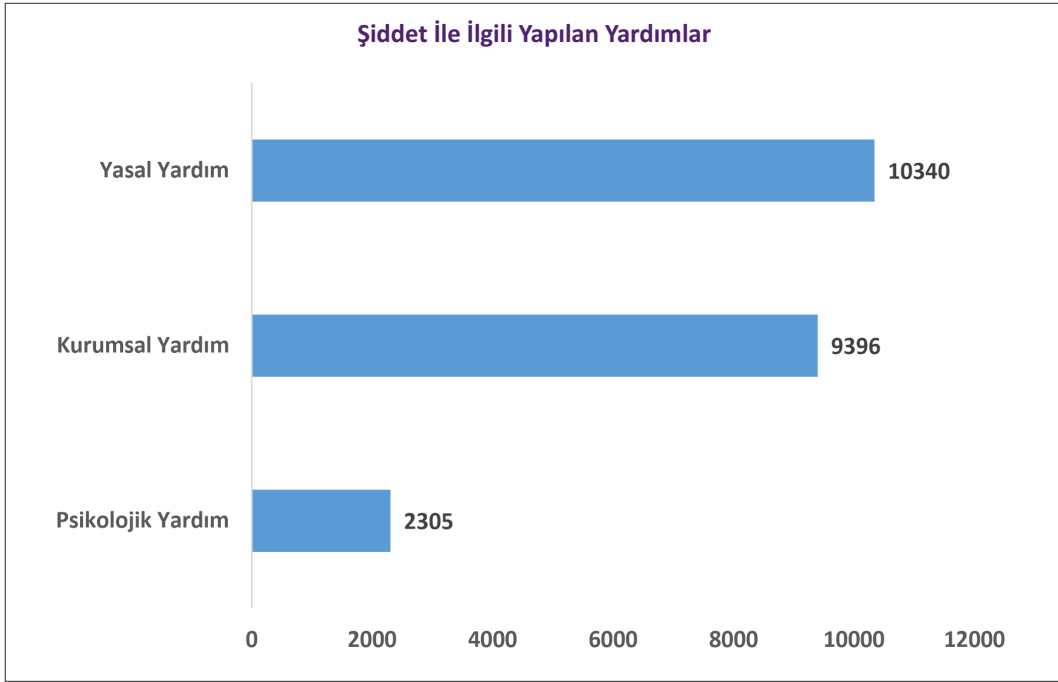
6. Konu Dışı Aramaların Analizi

Şekil 22: Konu Dışı Aramalar

Yapılan konu dışı aramalar yukarıda gösterilmiştir. Şiddetin de olduğu durumları içerseler de çağrı hattının hizmetleri kapsamında yer almayan durumları analizi yukarıda belirtilmiştir. Ne istediğini bilmiyor (1.433) büyük çoğunluğu oluşturmaktadır. Daha sonra sırasıyla “maddi yardım istiyor” (878), “kalacak yer sordu” (288), “ilgisiz konuda bir soru sordu” (122) ve “iş istedi” (122) yer almaktadır.

7. Şiddetle İlgili Yapılan Yardımların Analizi

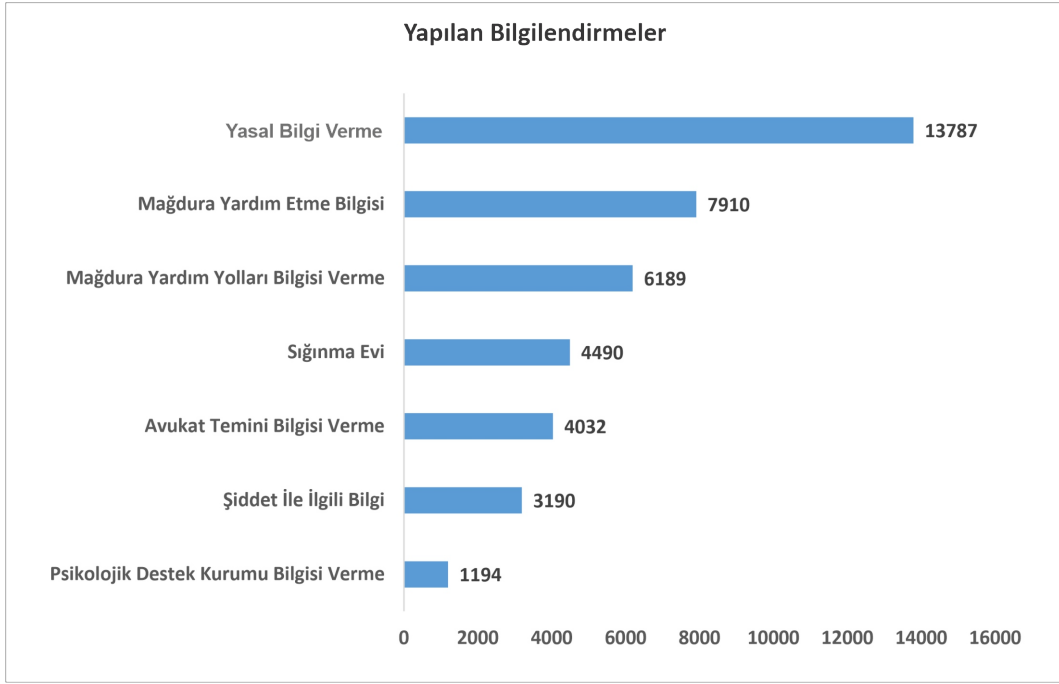

Şekil 23: Şiddetle İlgili Yardım

Ev içi Şiddet Acil Yardım Hattı kapsamında alınan talepler TKDF tarafından üç başlık altında yanıtlanmakta ve desteklenmektedir:

- Yasal yardım: Şiddete maruz bırakılmış kişiye hakları ve mevcut seçenekler konusunda bilgi sağlanması, ihtiyaç ve talebi doğrultusunda TKDF avukatlarına ve barolara yönlendirilmesi, ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibat kurularak vaka takibinin yapılması.
- Kurumsal yardım: Maddi yardım, gıda yardımı, aynı destek, beyaz eşya desteği, burs yardımı.
- Psikolojik yardım: Hat psikologları tarafından sağlanan psiko-sosyal destek ve akabinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme yapılması (ŞÖNİM, sığınma evi, belediye, özel sektör vb.), vaka takibinin yapılması.

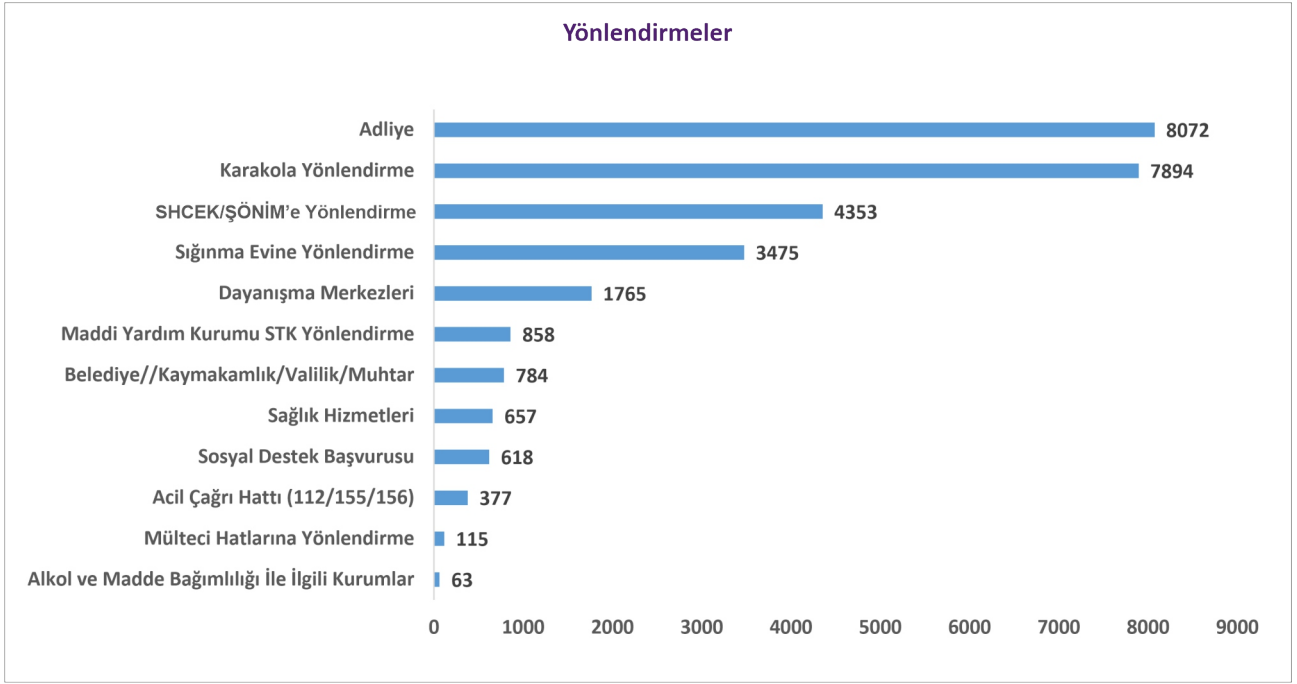
8. Yapılan Bilgilendirmelerin Analizi

Şekil 24: Bilgilendirme

Bu hatta gelen başvurulara yönelik bilgilendirmeler arasında en fazla yasal bilgi verildiği tespit edilmiştir. İkinci sırada şiddet görene doğrudan verilen yardım bilgisi yer almaktadır. Arayanın şiddet gören dışında birisi olduğu durumlarda mağdura nasıl yardım edilebileceğine ilişkin verilen bilgiler üçüncü sırada yer almıştır. Bunların dışında avukat temini ve sığınma evinde kalma koşullarına ilişkin bilgiler verilmiş, şiddet ve psikolojik destek kurumlarıyla ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır.

9. Yönlendirmelerin Analizi

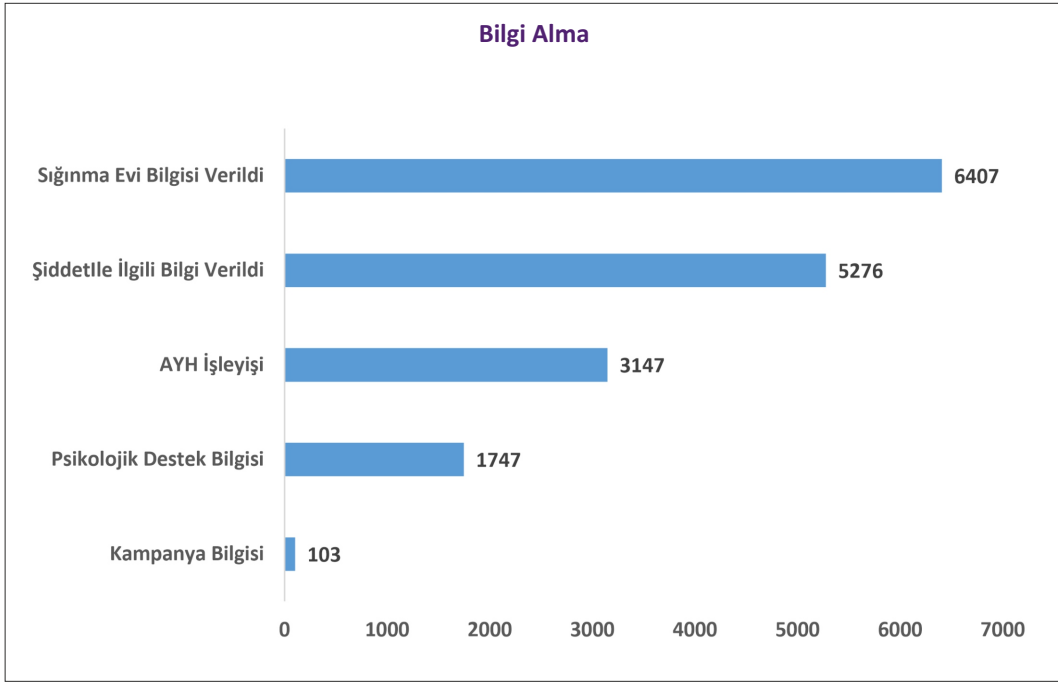

Şekil 25:Yönlendirme

TKDF tarafından yapılan yönlendirmeler yukarıda gösterilmiştir. Bu başlık altında adliyeye (avukat/savcı/adli tıp) yönlendirme (8.072 vaka), karakola yönlendirme (7.894 vaka), SHÇEK/ŞÖNİM'e yönlendirme (4.353 vaka), sığınma evine yönlendirme (3.475 vaka), dayanışma kurumlarına (Gelincik hattı⁹, KAMER, Mor Çatı vs.) yönlendirme (1.765 vaka), maddi yardım kurumlarına yönlendirme (858 vaka), yerel yönetimlere (belediye/kaymakamlık/valilik/muhtar) yönlendirme (784 vaka), sağlık hizmetlerine yönlendirme (657 vaka), sosyal destek başvurusuna yönlendirme (618 vaka), acil çağrı hatlarına (ALO 112/155/156/183) yönlendirme (377 vaka), “Yabancılar İletişim Merkezi” destek hatlarına yönlendirme (115 vaka) ve alkol ve madde bağımlılığıyla ilgili kurumlara yönlendirme (63 vaka) seçenekleri yer almaktadır.

⁹ Gelincik Merkezi, Ankara Barosu'nun şiddete maruz bırakılmış kadınlara destek sunan birimidir.

10. Bilgi Alma Analizi

Şekil 26: Bilgi Alma

Bilgi almak için arayanların hangi başlık altında bilgi talep ettikleri yukarıda gösterilmiştir. Büyük çoğunluğun sığınma evi bilgisi aldığı (6.407) gözlenmiştir. Şiddet hakkında bilgi alanların sayısı 5.276'dır. Acil Yardım Hattı İşleyişi (tabloda AYH olarak görülmektedir) hakkında 2.147 kişi, psikolojik destek için ise 1.747 kişi bilgi talebinde bulunmuştur.

11. Çapraz Tablolar

11.1. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi Analizi

Tablo 14: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi

	Aile		Diğer		Erkek Arkadaş		Eş		Eş ve Eşin Ailesi		Eski Erkek Arkadaş		Eski Eş		İşveren		Komşu		Nişanlı/Sözlü	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk	395	91%	25	6%	0	0%	9	2%	1	0%	2	0%	1	0%	0	0%	1	0%	0	0%
Erkek	350	42%	88	11%	3	0%	334	40%	30	4%	2	0%	21	3%	0	0%	4	0%	2	0%
Erkek ve Çocuk	13	30%	1	2%	0	0%	26	60%	2	5%	0	0%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%
Kadın	2.898	16%	1.016	6%	507	3%	11.973	67%	567	3%	242	1%	576	3%	30	0%	88	0%	30	0%
Kadın ve Çocuk	230	10%	4	2%	19	1%	1.816	7%	70	3%	6	0%	93	4%	0	0%	12	1%	0	0%
Kadın ve Erkek	44	54%	7	9%	1	1%	22	27%	2	2%	0	0%	3	4%	0	0%	2	2%	0	0%
Kız Çocuk	467	74%	111	18%	14	2%	20	3%	5	1%	4	1%	1	0%	1	0%	9	1%	0	0%
Oğlan Çocuk	217	88%	27	11%	0	0%	1	0%	2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%

Şiddete maruz bırakılmış kişinin cinsiyetine göre fail tipi yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Şiddet görenin erkek olduğu durumlarda fail tipi %42 (350 kişi) oranla 'aile', %40 (334 kişi) oranla 'eşler'dir. Şiddet görenin kadın olduğu durumlarda fail tipi %67 (11.973 kişi) oranla 'eş', %16 (2.898 kişi) oranla 'aile' olarak belirlenmiştir. Kız çocukların şiddete maruz bırakıldığı vakalarda faillerin %74'ü (467 kişi) 'aile', oğlan çocukların şiddet gördüğü vakalarda ise faillerin %88'i (217 kişi) 'aile'dir. 'Diğer' kategorisinde işveren, çalışma arkadaşları, esnaf, internette tanışılan kişiler vb. bulunmaktadır. (Tablonun büyük hali EK-45'te gösterilmiştir.)

11.2. Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti Analizi

Tablo 15: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti

	Çocuk		Erkek		Erkek ve Çocuk		Erkek ve Kadın		Kadın		Kadın ve Çocuk		Kadın ve Erkek		Oğlan Çocuk	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk	0	0%	25	38%	0	0%	0	0%	30	46%	0	0%	10	15%	0	0%
Erkek	0	0%	47	44%	0	0%	0	0%	51	48%	1	1%	7	7%	0	0%
Erkek ve Çocuk	0	0%	2	18%	0	0%	0	0%	9	82%	0	0%	0	0%	0	0%
Kadın	2	0%	2.123	94%	6	0%	4	0%	62	3%	1	0%	53	2%	1	0%
Kadın ve Çocuk	0	0%	440	96%	4	1%	0	0%	9	2%	0	0%	3	1%	1	0%
Kadın ve Erkek	0	0%	20	80%	0	0%	0	0%	1	4%	0	0%	3	12%	1	4%
Kız Çocuk	0	0%	63	68%	0	0%	0	0%	17	18%	0	0%	13	14%	0	0%
Oğlan Çocuk	0	0%	14	44%	0	0%	0	0%	16	50%	0	0%	2	6%	0	0%

Şiddet görenin cinsiyetine göre failin cinsiyeti yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Şiddet görenin çocuk olduğu durumda en yüksek yüzdeye sahip fail tipi %46 oranla (30 kişi) kadın failler ve daha sonra %38 oranla (25 kişi) erkek failler ve daha sonra %15 oranla (10 kişi) kadın ve erkek faillerdir. Şiddet görenin erkek olduğu durumlarda faillerin %48'i (51 kişi) kadın, %44'ü (47 kişi) erkektir. Şiddet görenin kadın olduğu durumlarda %94 (2.123 kişi) oranla failin cinsiyeti erkektir. Kız çocuk vakalarında fail cinsiyetinin %68 (63 kişi) oranla erkek olduğu, oğlan çocuk vakalarında ise %50 (16 kişi) oranla fail cinsiyetinin kadın olduğu tespit edilmiştir. (Tablonun büyük hali EK-46'da gösterilmiştir.)

11.3. Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Analizi

Tablo 16: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet

	Fiziksel Şiddet		Duygusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk (0-18 Yaş)	876	42%	658	32%	76	4%	260	12%	218	10%
Genç (19-30 Yaş)	2.388	39%	2.181	36%	498	8%	792	13%	240	4%
Orta Yaş (31-55 Yaş)	2.641	37%	2.702	38%	821	11%	732	10%	260	4%
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	427	35%	455	37%	182	15%	145	12%	18	1%

Şiddet görenin yaşına göre uygulanan şiddet yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm mağdur yaş gruplarında genel olarak fiziksel şiddetin daha fazla olduğu, ikinci sırada ise duygusal şiddetin geldiği gözlemlenmiştir. Çocuklar ve gençlerde fiziksel şiddet en fazla görülmekteyken orta yaş ve yaşlı gruplarında duygusal şiddet daha ağırlıklıdır. Yüzdesel olarak en fazla cinsel şiddete maruz kalan yaş grubu çocuklardır (%10, 218 vaka). Sosyal şiddete en fazla maruz kalan yaş grubu ise gençlerdir (%13, 792 vaka). Ayrıca yukarıdaki tabloda çocuklara uygulanan şiddet incelendiğinde fail tipinin büyük çoğunluğunun (%70) 'aile', genç (%55) ve orta yaş grubunda 'eş' (%68), yaşlılarda çoğunlukla 'eş' (%50) ve 'aile' olarak belirtilen durumlarda ise 'oğlan çocuk' (%60) olduğu tespit edilmiştir. (Tablonun büyük hali EK-47'de gösterilmiştir.)

11.4. Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet Analizi

Tablo 17: Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet

	Fiziksel Şiddet		Duygusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Aile	3.442	40%	3.022	35%	711	8%	1.122	13%	269	3%
Diğer	495	28%	556	32%	92	5%	270	15%	336	19%
Erkek Arkadaş	357	33%	367	34%	72	7%	181	17%	95	9%
Eş	11.482	42%	9.310	34%	3.056	11%	3.257	12%	547	2%
Eş ve Eşin Ailesi	480	33%	562	39%	143	10%	230	16%	41	3%
Eşin Ailesi	1	50%	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%
Eski Erkek Arkadaş	128	28%	194	42%	11	2%	96	21%	30	7%
Eski Eş	378	29%	524	41%	150	12%	200	16%	31	2%
İşveren	6	13%	14	29%	3	6%	12	25%	13	27%
Komşu	61	32%	69	37%	3	2%	38	20%	18	10%
Nişanlı Sözlü	26	38%	25	36%	4	6%	9	13%	5	7%

Fail tipine göre uygulanan şiddet biçimleri yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Genel olarak tüm fail tiplerinde fiziksel şiddet ve duygusal şiddet ön plana çıkmaktadır. Ailenin fail olduğu durumlarda %40 oranla fiziksel şiddet, erkek arkadaş fail tipinde %34 duygusal şiddet, eş fail tipinde %42 fiziksel şiddet, eski eş fail grubunda %41 duygusal şiddet, işveren fail grubunda %29 duygusal şiddet, nişanlı/sözlü fail grubunda ise %38 oranla fiziksel şiddet ön plana çıkmaktadır. (Tablonun büyük hali EK-48'de gösterilmiştir.)

11.5. Fail Tipine Göre Verilen Zarar Analizi

Tablo 18: Fail Tipine Göre Verilen Zarar

	Kırık Kemik		Kafa Travması		Morluk/ Kızarıklık		Organ İşlev Kaybı		Yanık		Yara		Bıçaklama		Silahla Ateş		Cisimle Vurma		Eşyaları Kırma		Evden Atma		Diğer Verilen Zarar	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Aile	20	5%	8	2%	164	40%	6	1%	12	3%	33	8%	13	3%	3	1%	39	9%	31	7%	59	14%	27	7%
Diğer	4	7%	1	2%	18	33%	1	2%	0	0%	4	7%	4	7%	2	4%	4	7%	1	2%	7	13%	9	16%
Erkek Arkadaş	6	11%	1	2%	21	38%	0	0%	2	4%	7	13%	2	4%	1	2%	5	9%	0	0%	2	4%	8	15%
Eş	145	8%	53	3%	669	38%	54	3%	23	1%	110	6%	98	6%	23	1%	133	8%	119	7%	232	13%	110	6%
Eş ve Eşin Ailesi	13	17%	1	1%	27	35%	1	1%	2	3%	3	4%	3	4%	0	0%	10	13%	1	1%	15	19%	2	3%
Eski Erkek Arkadaş	1	8%	0	0%	5	42%	0	0%	0	0%	2	17%	0	0%	1	8%	0	0%	1	8%	0	0%	2	17%
Eski Eş	2	4%	2	4%	14	28%	0	0%	2	4%	3	6%	4	8%	4	8%	5	10%	3	6%	7	14%	4	8%
Komşu	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Nişanlı/Sözlü	0	0%	0	0%	1	33%	1	33%	0	0%	0	0%	1	33%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Fail tipine göre verilen zarar yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Ailenin fail olduğu durumlarda verilen zarar %40 oranla morluk/kızarıklık olarak belirlenmiştir. Morluk/kızarıklık, erkek arkadaş fail tipinde %38, eş fail tipinde ise %38 oranla ön plana çıkmaktadır. (Tablonun büyük hali EK-49'da gösterilmiştir.)

11.6. Failin Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Analizi

Tablo 19: Failin Yaşına Göre Uygulanan Şiddet

	Fiziksel Şiddet		Duyusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk (0-18 Yaş)	17	40%	15	35%	4	9%	5	12%	2	5%
Genç (19-30 Yaş)	57	48%	40	33%	6	5%	11	9%	6	5%
Orta Yaş (31-55 Yaş)	53	40%	50	38%	8	6%	14	11%	7	5%
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	21	36%	22	37%	4	7%	6	10%	6	10%

Failin yaşına göre uygulanan şiddet yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm yaş gruplarının en fazla fiziksel şiddet ve duygusal şiddet uyguladıkları tespit edilmiştir. Çocuklar ve gençlerde fiziksel şiddet ağırlıklıdır. Orta yaş ve yaşlı grubunda fiziksel şiddetle ile duygusal şiddet oran olarak diğerlerinden daha fazladır. (Tablonun büyük hali EK-50'de gösterilmiştir.)

11.7. Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım Analizi

Tablo 20: Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım

	Polis Gönderme		Ambulans Gönderme		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarda Bulunma		Ekiple Sığınma Evine Gönderme		Ekiple Yetiştirme Yurduna Gönderme		Ekiple Hastaneye Gönderme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	1.986	77%	10	0%	206	8%	343	13%	13	1%	12	0%
Duyusal Şiddet	1.264	77%	6	0%	139	8%	216	13%	9	1%	10	1%
Ekonomik Şiddet	398	79%	1	0%	34	7%	67	13%	3	1%	1	0%
Sosyal Şiddet	529	76%	3	0%	54	8%	98	14%	3	0%	6	1%
Cinsel Şiddet	109	66%	0	0%	30	18%	22	13%	2	1%	1	1%

Uygulanan şiddet tiplerine göre talep edilen acil yardımlar yukarıdaki tabloda incelenmiştir. İstenen acil yardım ile talep edilen yardım arasında benzer ilişki olduğu söylenebilir. Yapılan acil yardımlarda da olduğu gibi tüm şiddet tiplerinde polis talep edilmesi yüksek yüzdeye sahiptir. Bu durum 2014 yılında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından yapılan "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması"nın sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir. (Tablonun büyük hali EK-52'de gösterilmiştir.)

11.8. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım Analizi

Tablo 21: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım

	Polis Gönderildi		Ambulans Gönderildi		Sığınma Evi Ayarlandı		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarda Bulunuldu	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	1.070	60%	8	0%	440	25%	259	15%
Duygusal Şiddet	635	59%	5	0%	277	26%	165	15%
Ekonomik Şiddet	176	49%	1	0%	136	38%	47	13%
Sosyal Şiddet	307	57%	2	0%	154	29%	75	14%
Cinsel Şiddet	58	45%	0	0%	39	30%	31	24%

Uygulanan şiddete göre yapılan acil yardımlar yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Belirtilen tüm şiddet tiplerinde şiddet görenin bildirdiği vakaya sıklıkla polis gönderildiği gözlemlenmiştir. Ambulans göndermeye çok sık rastlanmamıştır, bu yönlendirme daha çok kolluk kuvvetlerince yapılmaktadır. Tüm şiddet tipleri için, polis yönlendirmeden sonra en çok yapılan müdahale, sığınma evi ayarlanmasıdır. Sığınma evi ayarlama durumunun en fazla ekonomik şiddet görülen vakalarda olduğu tespit edilmiştir (%38 vaka). SHÇEK/ŞÖNİM'e en çok cinsel şiddet vakalarında ihbarda bulunulmuştur. (Tablonun büyük hali EK-51'de gösterilmiştir.)

11.9. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım Analizi

Tablo 22: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım

	Kurumsal Yardım		Yasal Yardım		Psikolojik Yardım	
	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	6.603	42%	7.379	47%	1.589	10%
Duygusal Şiddet	5.433	39%	6.695	48%	1.843	13%
Ekonomik Şiddet	1.842	41%	2.021	45%	643	14%
Sosyal Şiddet	2.340	43%	2.421	44%	723	13%
Cinsel Şiddet	533	38%	634	46%	218	16%

Uygulanan şiddete göre yapılan yardımlar yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm şiddet tiplerinde kurumsal ve yasal yardım ön plana çıkmaktadır. Psikolojik yardım yapıldığı durumlarda mağdurun duygusal şiddete (1.843 kişi), yasal yardım yapıldığı durumlarda fiziksel şiddete daha çok maruz kaldığı gözlemlenmiştir (7.379 kişi). Kurumsal/özel yardım yapıldığı durumlarda ise şiddet görenin yeniden fiziksel şiddete daha çok maruz kaldığı gözlemlenmiştir (6.603 kişi). (Tablonun büyük hali EK-53'te gösterilmiştir.)

11.10. Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar Analizi

Tablo 23: Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar

	Kırık Kemik		Kafa Travması		Morluk/ Kızarıklık		Organ İşlev Kaybı		Yanık		Yara		Bıçaklama		Silahla Ateş		Cisimle Vurma		Eşyaları Kıırma		Evden Atma		Diğer Verilen Zarar	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	203	8%	68	3%	942	39%	63	3%	42	2%	186	8%	130	5%	35	1%	198	8%	146	6%	229	10%	155	6%
Duygusal Şiddet	133	8%	49	3%	636	37%	48	3%	26	2%	124	7%	75	4%	15	1%	145	9%	136	8%	220	13%	94	6%
Ekonomik Şiddet	47	8%	18	3%	170	30%	21	4%	8	1%	41	7%	32	6%	3	1%	59	10%	50	9%	97	17%	28	5%
Sosyal Şiddet	49	6%	28	4%	219	29%	34	4%	14	2%	54	7%	37	5%	9	1%	81	11%	60	8%	137	18%	40	5%
Cinsel Şiddet	22	10%	4	2%	68	32%	10	5%	6	3%	21	10%	10	5%	3	1%	18	8%	19	9%	11	5%	23	11%

Uygulanan şiddete göre verilen zararlar yukarıdaki tabloda incelenmiştir. En fazla görülen zarar, morluk ve kızarıklık olarak belirlenmiştir. (Tablonun büyük hali EK-54'te gösterilmiştir.)

11.11. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme Analizi

Tablo 24: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme

	Yasal Bilgi Verme		Avukat Temini Bilgisi		Psikolojik Destek Kurumu Bilgisi		Şiddet ile İlgili Bilgi		Sığınma Evi Bilgisi		Mağdura Yardım Etme Bilgisi		Mağdura Yardım Yolları Bilgisi	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	10.447	35%	2.976	10%	755	3%	2.443	8%	2.814	9%	5.899	20%	4.564	15%
Duyusal Şiddet	9.168	37%	2.694	11%	892	4%	1.777	7%	2.023	8%	4.684	19%	3.589	14%
Ekonomik Şiddet	2.549	39%	881	13%	203	3%	459	7%	690	10%	1.049	16%	759	12%
Sosyal Şiddet	3.290	36%	1.031	11%	221	2%	1.027	11%	805	9%	1.628	18%	1.210	13%
Cinsel Şiddet	818	31%	314	12%	112	4%	252	10%	199	8%	542	20%	413	16%

Uygulanan şiddete göre yapılan bilgilendirmeler yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm şiddet tiplerinde, acil yardım hattını arayan kişilere en çok yasal bilgilendirme yapılmıştır. (Tablonun büyük hali EK-55'te gösterilmiştir.)

11.12. Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme Analizi

Tablo 25: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme

	Karakola Yönlendirme		ŞHÇEK/ŞÖNİM'e Yönlendirme		Sığınma Evine Yönlendirme		Maddi Yardım Kurumu STK Yönlendirme		Acil Çağrı Hattına Yönlendirme (112/155/156)		Sosyal Destek Başvuru Hatlarına Yönlendirme		Mülteci Derneklerine Yönlendirme		Sağlık Hizmetlerine Yönlendirme		Adliye'ye Yönlendirme		Yerel Yönetim Kurumlarına Yönlendirme		Dayanışma Merkezlerine Yönlendirme		Alkol ve Madde Bağımlılığı ile İlgili Kurumlara Yönlendirme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	6.072	29%	3.020	15%	2.407	12%	513	2%	296	1%	417	2%	38	0%	461	2%	5.771	28%	501	2%	1.164	6%	49	0%
Duyusal Şiddet	5.036	28%	2.596	15%	2.145	12%	463	3%	158	1%	225	1%	16	0%	437	2%	5.280	30%	473	3%	970	5%	45	0%
Ekonomik Şiddet	1.434	26%	1.047	19%	722	13%	276	5%	20	0%	31	1%	3	0%	87	2%	1.607	29%	152	3%	228	4%	13	0%
Sosyal Şiddet	2.247	33%	1.179	17%	807	12%	160	2%	41	1%	96	1%	6	0%	83	1%	1.768	26%	122	2%	305	4%	15	0%
Cinsel Şiddet	375	23%	227	14%	190	12%	39	2%	6	0%	20	1%	4	0%	43	3%	590	36%	41	3%	103	6%	2	0%

Uygulanan şiddete göre yapılan yönlendirmeler yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm şiddet tiplerinde, arayan kişilerin genellikle karakola veya adliyeye yönlendirildiği gözlemlenmiştir. Karakola (6.072 vaka) ve adliyeye (5.771 vaka) yönlendirilen vakalar çoğunlukla fiziksel şiddet vakalarıdır. Adliyeye yapılan yönlendirmeler adli tıbbı, savcılığı, mahkemeyi ve avukatı kapsamaktadır. (Tablonun büyük hali EK-56'da gösterilmiştir.)

11.13. Verilen Zarara Göre Acil Yardım Analizi

Tablo 26: Verilen Zarara Göre Talep Edilen Acil Yardımlar

	Polis Gönderme		Ambulans Gönderme		ŞHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarda Bulunma		Ekiple Sığınma Evine Gönderme		Ekiple Yetiştirme Yurduna Gönderme		Ekiple Hastaneye Gönderme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	48	84%	0	0%	5	9%	4	7%	0	0%	0	0%
Kafa Travması	10	67%	0	0%	2	13%	3	20%	0	0%	0	0%
Morluk/Kızarıklık	187	79%	0	0%	15	6%	29	12%	3	1%	2	1%
Organ İşlev Kaybı	15	71%	0	0%	0	0%	5	24%	0	0%	1	5%
Yanık	12	86%	0	0%	2	14%	0	0%	0	0%	0	0%
Yara	61	79%	0	0%	7	9%	9	12%	0	0%	0	0%
Bıçaklama	24	86%	0	0%	1	4%	3	11%	0	0%	0	0%
Silahla Ateş	6	75%	0	0%	1	13%	1	13%	0	0%	0	0%
Cisimle Vurma	46	81%	0	0%	4	7%	7	12%	0	0%	0	0%
Eşyaları Kırma	32	89%	0	0%	2	6%	2	6%	0	0%	0	0%
Evden Atma	13	28%	0	0%	2	4%	31	66%	1	2%	0	0%
Diğer	22	85%	0	0%	1	4%	3	12%	0	0%	0	0%

Verilen zarara göre talep edilen destekler yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Başvuruların hiçbirinde ambulans talep edilmemiştir. Bunun nedeni ambulans çağrılacak kadar acil durum vakalarında TKDF'nin değil doğrudan

122/155 hatlarının aranmasıdır. Verilen zararlar incelendiğinde polis gönderilmesi talebinin oldukça yüksek bir yüzdeye sahip olduğu görülmektedir. (Tablonun büyük hali EK-57'de gösterilmiştir.)

11.14. Verilen Zarara Göre Yapılan Acil Yardımın Analizi

Tablo 27: Verilen Zarar Göre Yapılan Acil Yardımlar

	Polis Gönderildi		Ambulans Gönderildi		Sığınma Evi Ayarlandı		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarda Bulunuldu	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	20	71%	0	0%	3	11%	5	18%
Kafa Travması	2	29%	0	0%	2	29%	3	43%
Morluk/Kızarıklık	88	66%	0	0%	24	18%	22	16%
Organ İşlev Kaybı	3	60%	0	0%	2	40%	0	0%
Yanık	2	29%	0	0%	1	14%	4	57%
Yara	29	66%	0	0%	5	11%	0	23%
Bıçaklama	7	64%	0	0%	3	27%	1	9%
Silahla Ateş	3	43%	0	0%	3	43%	1	14%
Cisimle Vurma	26	74%	0	0%	4	11%	5	14%
Eşyaları Kırma	15	83%	0	0%	0	0%	3	17%
Evden Atma	3	9%	0	0%	27	84%	2	6%
Diğer	9	53%	0	0%	4	24%	4	24%

Verilen zarara göre yapılan yönlendirmeler yukarıdaki tabloda incelenmiştir. 'İstenilen yardım' kategorisindeki tabloya benzer veriler elde edilmiştir. Zarar çeşitlerinin çoğunda polis göndermenin oldukça yüksek yüzdeye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Evden atma durumunda sığınma evi ayarlanması da yüksek bir yüzdeye sahiptir. (Tablonun büyük hali EK-58'de gösterilmiştir.)

11.15. Verilen Zarara Göre Yapılan Yönlendirme Analizi

Tablo 28: Verilen Zarar Göre Yapılan Yönlendirme

	Karakola Yönlendirme		SHÇEK/ŞÖNİM'e Yönlendirme		Sığınma Evine Yönlendirme		Maddi Yardım Kurumu STK Yönlendirme		Acil Çağrı Hattına Yönlendirme (112/155/156)		Sosyal Destek Başvuru Hatlarına Yönlendirme		Mülteci Derneklerine Yönlendirme		Sağlık Hizmetlerine Yönlendirme		Adliye'ye Yönlendirme		Yerel Yönetim Kurumlarına Yönlendirme		Dayanışma Merkezlerine Yönlendirme		Alkol ve Madde Bağımlılığı ile İlgili Kurumlara Yönlendirme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	86	28%	40	13%	38	12%	6	2%	1	0%	2	1%	0	0%	15	5%	98	32%	6	2%	15	5%	0	0%
Kafa Travması	29	27%	20	19%	17	16%	2	2%	2	2%	1	1%	0	0%	1	1%	29	27%	1	1%	4	4%	1	1%
Morluk/Kızarıklık	375	29%	183	14%	174	14%	19	1%	5	0%	7	1%	2	0%	57	4%	349	27%	31	2%	69	5%	4	0%
Organ İşlev Kaybı	31	26%	22	18%	23	19%	2	2%	1	1%	0	0%	0	0%	4	3%	29	24%	1	1%	5	4%	1	1%
Yanık	18	35%	4	8%	9	18%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	18	35%	0	0%	1	2%	0	0%
Yara	79	32%	39	16%	40	16%	5	2%	2	1%	1	0%	0	0%	6	2%	64	26%	4	2%	8	3%	2	1%
Bıçaklama	54	27%	29	15%	22	11%	6	3%	1	1%	1	1%	0	0%	4	2%	63	32%	6	3%	10	5%	2	1%
Silahla Ateş	10	25%	6	15%	5	13%	1	3%	1	3%	1	3%	0	0%	0	0%	13	33%	1	3%	2	5%	0	0%
Cisimle Vurma	106	33%	58	18%	42	13%	2	1%	3	1%	1	0%	0	0%	9	3%	86	27%	1	0%	11	3%	2	1%
Eşyaları Kırma	74	33%	28	12%	26	11%	1	0%	1	0%	1	0%	0	0%	4	2%	73	32%	10	4%	8	4%	1	0%
Evden Atma	121	26%	95	20%	96	21%	11	2%	0	0%	9	2%	0	0%	5	1%	95	20%	9	2%	27	6%	0	0%
Diğer	42	21%	33	16%	21	10%	5	2%	0	0%	4	2%	0	0%	15	7%	55	27%	8	4%	18	9%	3	1%

Verilen zarara göre yapılan yönlendirmeler yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Tüm verilen zarar tiplerinde karakola yönlendirme ve adliye'ye yönlendirme ön plana çıkmaktadır. SHÇEK/ŞÖNİM'e yönlendirmenin de fazla olduğu gözlemlenmiştir. (Tablonun büyük hali EK-59'da gösterilmiştir.)

12. Anahtar Kelime Analizi

12.1. Mülteci/Sığınmacı/Göçmen

Bu başlık altındaki açıklamalarda mültecilerle ilgili bilgi verilen 330 vaka incelenmiştir. İlgili vakalarda gelen aramaların yarısı şiddete maruz bırakılan kişiler tarafından yapılmıştır. Gelen aramaların çoğunun İstanbul'dan olduğu tespit edilmiştir. Şiddet görenlerin %80'i kadın, yarısı ise orta yaş grubundadır. Yıllara göre yapılan çağrılar incelendiğinde Suriyelilerin Türkiye'ye göç etmesine paralel olarak çağrılarının %87'si 2012 yılından sonra gerçekleşmiştir. Pandemi sonrasında şiddet görenlerin oranında %8'lik bir artış gözlemlenmiştir. Çağrılarının içeriği incelendiğinde göçmen/mülteci kadınların gerek Türkiye'deki yasal mevzuat ve hizmet/destek kanallarına erişim konusundaki bilgi eksiklikleri, gerekse dil bariyeri nedeniyle şiddete maruz kalma, hak ve hizmetlere erişim konusunda dezavantajlı bir konumda olduğu söylenebilir. Buna ek olarak, ekonomik açıdan kırılgan olmaları ve resmi nikahlı olmamaları da şiddet görme açısından bir risk faktörü oluşturmaktadır. Gelen arama kayıtlarına göre şiddet görenler çoğunlukla evli kadınlardır ve resmi nikahı olmadığını belirtenlerin sayısı oldukça fazladır. Fail tiplerinin çoğunluğunu eşler oluşturmaktadır. Faillerin yaşları hakkında bilgi verilmemiştir ancak çoğunlukla evli oldukları gözlemlenmiştir. Yüzdeler sıralamasına göre, uygulanan şiddet türleri; fiziksel şiddet, duygusal şiddet, sosyal şiddet, ekonomik şiddet ve cinsel şiddettir. Yıllara göre karşılaştırıldığında, COVID-19 pandemisi sonrasında cinsel şiddet az da olsa artış göstermiştir. Göçmen ve mültecilerden gelen aramalar genellikle “Yabancılar İletişim Merkezi” destek hatlarına yönlendirilmiştir.

12.2. Zararlı Uygulamalar: Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evlilikler, Töre ve Namus Bağlamında Yaşanan Şiddet Vakaları

Bu başlık altında, TKDF şiddet hattı aranarak bildirilen şiddet vakaları içerisinde çocuk yaşta, erken ve zorla evlilikler, töre ve namus anahtar kelimeleri taratılarak bir analiz yapılmıştır. Çocuk yaşta, erken ve zorla evlilikler (ÇYEZE) dünyadaki yaygın zararlı uygulamalardan biridir. Her ne kadar birbirinin yerine kullanılsalar da “çocuk yaşta evlilik”, “erken evlilik” ve “zorla evlilik” kavramları birbirinden farklıdır. Çocuk yaşta evlilik, taraflardan en az birinin 18 yaşın altında olduğu resmi ve resmi olmayan evlilikleri ifade ederken erken evlilik, henüz evliliğin getireceği sorumlulukları üstlenebilecek ve tam ve serbest bir irade ortaya koyabilecek gelişim düzeyinde olmayan kişilerin evliliklerini, zorla evlilik ise tarafların en az birinin evlilik için tam ve özgür rıza göstermediği evlilikleri işaret eder. Bu kapsamda, ÇYEZE yalnızca bir insan hakları ihlali değil aynı zamanda da toplumsal cinsiyete dayalı bir şiddet biçimidir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin önünde bir engel olarak da görülmesi gereken ÇYEZE, bireyleri anlamlı, sağlıklı ve insan onuruna yakışır bir yaşam tahayyülünden uzakta konumlandırarak kendilik bilinci oluşturma süreçlerini de sekteye uğratar. Tüm bunlara ek olarak kısa, orta, uzun vadede ciddi sağlık sorunlarını da beraberinde getiren ÇYEZE küresel ve toplumsal bir sorundur.

Çocuk yaşta, erken ve zorla evlilikler bir şiddet biçimi olmanın yanı sıra bünyesinde her türlü şiddeti de barındırmaktadır. Bu şiddet de Acil Yardım Hattı'na başvuru olarak yansımıştır. Bu başlık altında, 18 yaşından

küçükken aile veya mahkeme onayı alınmak suretiyle resmi nikahla veya resmi nikah olmaksızın dini törenle evlendirilmiş çocuklarla ilgili acil yardım hattına iletilen 116 vaka incelenmiştir. İncelenen bu 116 vakanın tamamında öznenin kız çocuklar olduğu görülmektedir. Bu kız çocukların 20'sinin dini törenle evlendirildiği ve 32'sinin de çocuk sahibi olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bu vakalarda ilgili acil yardım hattını genellikle şiddet gören kişinin kendisinin veya ailesinden birinin aradığı tespit edilmiştir. Arayan kişinin polis veya jandarma gibi kolluk kuvvetleri mensubu olduğu hallerin yüzdesi de yüksektir (%49).

TKDF şiddet hattı verileri içerisinde 'töre' ve 'namus' bağlamında yaşanan şiddet vakaları da ayrıca taranmıştır. Bu başlık altında yardım hattına gelen 150 vaka incelenmiştir. Bunların birçoğu şiddet gören kişi tarafından yapılmış aramalardır. Ancak, 6284 sayılı Kanun öncesinde polis/jandarmanın aradığı vakalar da çoğunlukta Kanun sonrasında polis veya jandarmadan 'töre' ile ilgili hiçbir arama gelmemiştir.

Pandemiyle birlikte, acil yardım hattını arayan komşu sayısında artış gözlemlenmiştir. Evde karantinede kalan insanların yakın çevrelerindeki şiddete tanıklık etmeleri durumu sıklaşmış ve bu da ihbarları arttırmıştır. Ayrıca ihbarlarda açık kimliklerin gizlenmesi de mağdur yerine başka kişilerin vakayı bildirmesinin bir diğer sebebi olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Pandemi sonrasında, şiddet görenin kadın olduğu durumlar azalmış, çocuk olduğu durumlarda ise artış gözlemlenmiştir. Dolayısıyla pandemi sonrasında mağdur yaşı diğer dönemlere göre düşmüştür. Faillerin büyük kısmı aile bireylerinden oluşmaktadır. Ailesi tarafından şiddete uğrayan ve zorla evlendirilen kadınların büyük bir kısmı eşlerinden de şiddet gördüğünü belirtmiştir. Zamanla failin 'baba' olduğu durumlar artmış, ancak töre vakalarının büyük kısmında aile ayrıntısı verilmeden fail aile olarak belirtilmiştir. Faillerin çok büyük çoğunluğu erkektir.

Töre anahtar kelimesiyle aratılan şiddet hattı kayıtlarında fiziksel ve duygusal şiddet ön plana çıkmıştır. Pandemi sonrasında fiziksel şiddette artış tespit edilmiştir. Töre vakalarında genellikle töreden kaçmak için sığınma evi talebinde bulunulmuştur. Töre anahtar kelimesinin yer aldığı çağrılarının içeriği incelendiğinde şiddetin sürekliliği dikkat çekmektedir. Töre anahtar kelimesinin bulunduğu çağrılarda istenmeyen gebelikler, seks işçiliğine ve uyuşturucu kullanımına zorlama, ısrarlı takip ve tehdit gibi şiddet türleri de ön plana çıkmaktadır.

'Töre' anahtar kelimesiyle paralel olarak içinde 'namus' kelimesi geçen şiddet hattı çağrıları da incelenmiştir. Bu başlık altındaki açıklamalarda, namus kelimesi geçen 57 vaka ele alınmıştır. Arayanların yarısını şiddete maruz bırakılmış kişiler oluşturmaktadır ve bunların büyük kısmı genç veya orta yaş grubundandır. Şiddet görenlerin yarısından fazlası evli olduğunu belirtmiştir. Fail tipi ise çoğunlukla 'eş' ve 'aile'dir. Gelen vakaların analizinde, en çok fiziksel ve duygusal şiddetin uygulandığı anlaşılmıştır. Hem töre hem de namus kelimesinin yer aldığı çağrılarda duygusal şiddetin ayrıntıları incelendiğinde, kadını ve aileyi ölümlerle tehdit etme, aşağılama (duygusal şiddet) ve kısıtlama eylemleri ön plana çıkmaktadır.

12.3. Cinsel Taciz/Cinsel Saldırı

Bu anahtar kelimeler tarandığında kayıt altına alınan aramaların açıklamalar kısmında cinsel taciz ve cinsel saldırıyla ilgili bilgi verilen 1362 vaka incelenmiştir. Arayanların yarısından fazlasını şiddet görenler oluşturmaktadır ve bunların %70'inden fazlası kadınlardır. Cinsel şiddete maruz kalan kadın vakaları incelendiğinde, kadınların daha önce de cinsel tacize uğradığı, buna ilişkin travmalarının devam ettiği görülmektedir. Bu kadınların herhangi bir psikolojik desteğe erişimlerinin olup olmadığı bilinmemektedir. Travma başta olmak üzere çeşitli psikolojik sorunlar yaşayan ve aynı esnada şiddet görmeye devam eden kadının, kocasına ve/veya çocuğuna bizzat fiziksel şiddet uyguladığı vakalar görülmüştür. Bu durum, kadına ve çocuğa karşı şiddetin ne kadar iç içe geçmiş olduğuna ilişkin önemli bir veri olarak karşımıza çıkmaktadır. COVID-

19 pandemisi başladıktan sonra, şiddet görenin kadın olduğu vakalarda artış gözlenmiştir. Faillerin %90'ından fazlası erkekler, %90'a yakını evlilerden oluşmaktadır. "Cinsel" kelimesinin yer aldığı çağrılarda aile içi cinsel taciz ve cinsel saldırı (ensest) vakalarına rastlanmıştır. Ayrıca istenmeyen gebelikler de mevcuttur. Vakaların bazılarında kadınlar, maruz kaldıkları şiddet sonucunda sağlık kuruluşuna gittiklerini, ancak sağlık görevlilerine eşleri tarafından şiddet gördüklerini söylemediklerini anlatmıştır. Benzer sebeplerle cinsel şiddetin sürekliliği tespit edilmiştir. "Cinsel" kelimesinin yer aldığı vakaların büyük çoğunluğunda duygusal şiddete maruz kalma da görülmektedir.

12.4. Hamilelik

Bu başlık altındaki açıklamalarda hamilelikle ilgili bilgi verilen 1.031 vaka incelenmiştir. Ancak, bu sayı, sadece şiddet görenin hamile olduğu veya cinsel saldırı sonucu hamile kaldığı durumları değil, şiddetle ilgili olsun olmasın hamilelik durumlarının olduğu tüm vakaları kapsamaktadır. Arayanların yarısından fazlasını şiddet görenler oluşturmaktadır. Şiddete maruz bırakılanların yarısından fazlasının (%58) orta yaş grubunda, %69'unun evli olduğu gözlemlenmiştir. Faillerin %66'sı eşlerdir ve failer %87 oranla evlilerden oluşmaktadır. Pandemi döneminde hamilelik vakalarında artış olduğu tespit edilmiştir.

12.5. Çocuk İstismarı ve İhmali

Bu başlık altındaki açıklamalarda çocuk istismarı veya ihmaliyle ilgili bilgi verilen 40 vaka incelenmiştir. Vakaların yarısından fazlasında fail, ailedir. 40 vakanın içerikleri değişiklik göstermektedir. Çocuk ihmali ve istismarı durumunun gözlemlendiği vakaların bir kısmı boşanmış/boşanmakta olan ailelerdeki çocuklarla ilgilidir. Dilendirilen/çalıştırılan çocuklar da mevcuttur. İhbarların bir kısmının okullardaki rehber öğretmenler tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

12.6. Travma

Bu başlık altındaki açıklamalarda travma kelimesi geçen 172 vaka incelenmiştir. Arayanların yarısından fazlası şiddete maruz bırakılmış kişilerdir ve yarısı orta yaş grubundadır. Fail tipinde ise 'eşler' ve 'aileler' çoğunluğu oluşturmaktadır. Faillerin %96'sı erkekler, %4'ü ise kadın ve erkeklerdir. Uygulanan şiddet tipleri incelendiğinde ise fiziksel ve duygusal şiddetin ön plana çıktığı görülmüştür.

12.7. İntihar

İntihar anahtar kelimesinin yer aldığı 537 çağrıdaki şiddet türlerinin %35'i duygusal şiddet, %33'ü fiziksel şiddettir. Faillerin %54'ü eş, %24'ü ailedir. Şiddet görenlerin ise %37'sinin 19-30, %43'ünün 31-60 yaşları arasında olduğu belirlenmiştir.

13. Modeller

İstatistiksel modellemede sonuç değişkeni veya değişkenleri üstünde etkili olabilecek değişken ve değişkenlerin hangileri olduğu, bunların sonuç değişkenine (veya değişkenlerine) etkilerinin büyüklükleri ve işaretleri, sonuç değişkenindeki değişimin ne kadarını açıkladıkları (dolayısıyla sistemin içinde açıklanan veya açıklanamayan) değişkenlik vb. konuları araştırılabilir.¹⁰

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Müdürlüğü tarafından yürütülüp 2014 yılında sonuçları yayınlanmış olan “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Raporu”na göre Türkiye genelinde kadınların %36’sı fiziksel şiddet, %12’si cinsel şiddet gördüğünü belirtmiştir. Kadınların %38’inin iki şiddet biçiminden en az birine maruz kalması genellikle cinsel şiddetin fiziksel şiddetle birlikte yaşandığını göstermektedir. Buradan hareketle aşağıdaki tabloda yer alan çalışmada ilk model için fiziksel şiddet, ikinci model için cinsel şiddet var veya yok olarak iki değişkene indirgenmiş lojistik regresyon¹¹ modeli kurulmuştur.

Tablo 29: Fiziksel Şiddet Modeli

	Estimate	Odds	Pr (> z)	Yüzdelik
(İntercept)	2,00	7,42	✓ 0,00	642,5
Sosyal Şiddet	-1,42	0,24	✓ 0,00	313,4
Cinsel Şiddet	-0,98	0,37	✓ 0,00	167,2
Duygusal Şiddet	-0,80	0,45	✓ 0,00	122,6
Kadın	-0,17	0,84	✗ 0,19	
Erkek	-1,15	0,32	✓ 0,00	216,2
Bekar	-0,38	0,68	✓ 0,00	46,0
Dul/Boşanmış	-0,67	0,51	✓ 0,00	94,9
Eş	0,15	1,17	✓ 0,03	16,7
Erkek Arkadaş	-0,36	0,70	✓ 0,00	43,5
Diğer	-1,64	0,19	✓ 0,00	415,3
Sosyal: Cinsel Şiddet	1,20	3,32	✓ 0,00	232,1
Sosyal: Duygusal Şiddet	0,90	2,45	✓ 0,00	145,1
Cinsel: Duygusal Şiddet	0,82	2,26	✓ 0,00	126,1
Sosyal: Cinsel: Duygusal Şiddet	0,56	1,75	✗ 0,10	

¹⁰ Yıldız Teknik Üniversitesi – İstatistik Uygulama ve Araştırma Merkezi

<http://www.isum.yildiz.edu.tr/sayfa/H%C4%B0ZMETLER%C4%B0M%C4%B0Z/%C4%B0STAT%C4%B0ST%C4%B0KSEL-MODELLEME/63> adresinden alınmıştır.

¹¹ Lojistik regresyon, bağımlı değişkenin kategorik olduğu durumlarda, bir bağımlı değişken ile bir veya birden fazla bağımsız değişken arasındaki ilişkiyi tahmin etmek için kullanılan bir veri analiz yöntemidir.

Fiziksel şiddet modeli kurarken diğer şiddet türleri (fiziksel, sosyal, cinsel, duygusal şiddet), şiddet görenin cinsiyeti (çocuk, kadın, erkek), medeni durumu (bekar, dul/boşanmış, evli) ve fail tipi (eş, erkek arkadaş, aile) incelenmiştir. Bunların yanında, istatistiksel olarak şiddet türlerinin kendi aralarındaki etkileşimleri modele eklenip incelenmiştir. Sosyal şiddete maruz kalanların, fiziksel şiddete üç kat daha az uğradığı tespit edilmiştir. Cinsel şiddete maruz kalanların kalmayanlara göre fiziksel şiddete 1,7 kat daha az maruz kaldığı gözlenmiştir. Duygusal şiddete maruz kalanların ise kalmayanlara göre 1,2 kat daha az fiziksel şiddete uğradığı görülmüştür.

Çocuklar erkeklere göre 2,2 kat daha fazla fiziksel şiddete maruz bırakılmıştır. Evliler bekarlara göre %46 oranla daha fazla şiddet görmüştür. Evliler dul veya boşanmışlara göre %95 daha fazla fiziksel şiddete maruz bırakılmıştır. Eşler aileye göre %17, aile, erkek arkadaşına göre %43 daha fazla şiddet uygulamaktadır. Aile, 'diğer' kategorisindeki failere göre dört kat daha fazla şiddet uygulamıştır.

Tablo 30: Cinsel Şiddet Modeli

	Estimate	Odds	Pr (> x)	Yüzelik
(İntercept)	-1,61	0,20	✓ 0,00	400,00
Fiziksel Şiddet	-0,88	0,42	✓ 0,00	138,10
Sosyal Şiddet	-0,34	0,71	✗ 0,16	
Duygusal Şiddet	0,32	1,37	✓ 0,00	37,00
Kadın	0,06	1,06	✗ 0,69	
Erkek	-0,05	0,95	✗ 0,80	
Bekar	0,19	1,21	✓ 0,01	21,00
Dul/Boşanmış	-0,11	0,89	✗ 0,27	
Eş	-0,23	0,79	✓ 0,00	26,58
Erkek Arkadaş	0,30	1,36	✓ 0,00	36,00
Diğer	-0,01	0,99	✗ 0,92	
Sosyal: Duygusal Şiddet	1,07	2,90	✓ 0,00	190,00
Fiziksel: Sosyal Şiddet	1,19	3,29	✓ 0,00	229,00
Fiziksel: Duygusal Şiddet	0,63	1,88	✓ 0,00	88,00
Fiziksel: Sosyal: Duygusal Şiddet	0,71	2,03	✓ 0,03	103,00

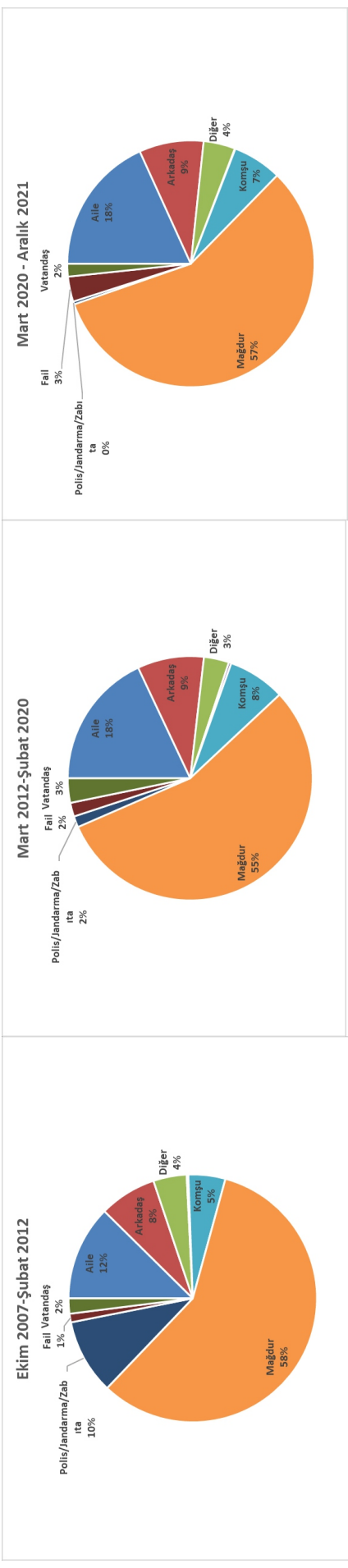
Cinsel şiddet modeli kurarken diğer şiddet türleri, şiddet görenin cinsiyeti, medeni durumu ve fail tipi incelenmiştir. Fiziksel şiddet görenler görmeyenlere göre cinsel şiddete 1,4 kat daha az maruz kalmaktadır. Duygusal şiddet görenler görmeyenlere göre cinsel şiddete %37 daha fazla maruz kalmaktadır. Bekar olanlar evlilere göre %21 daha fazla cinsel şiddetle karşılaşmaktadır. Eşler aileye göre %26, erkek arkadaş ise aileye göre %36 daha fazla cinsel şiddet uygulamaktadır.

EKLER

EK-1: Dönemlere Göre Arayan Tipi Frekans Tablosu

	Aile	Aile Dostu	Arkadaş	Diğer	Diğer Kurum Görevlisi	Hem Fail Hem Mağdur	Komşu	Mağdur	Polis/Jandarma/Zabıta	Fail	Failin Ailesi	Vatandaş	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	1.142	4	687	400	5	20	442	5.326	900	103	0	183	9.212
Mart 2012-Şubat 2020	2.426	9	1.183	447	6	45	1.019	7.469	198	247	2	436	13.487
Mart 2020-Aralık 2021	765	1	354	174	1	3	270	2.408	16	138	0	70	4.200
Genel Toplam	4.333	14	2.224	1.021	12	68	1.731	15.203	1.114	488	2	689	26.899

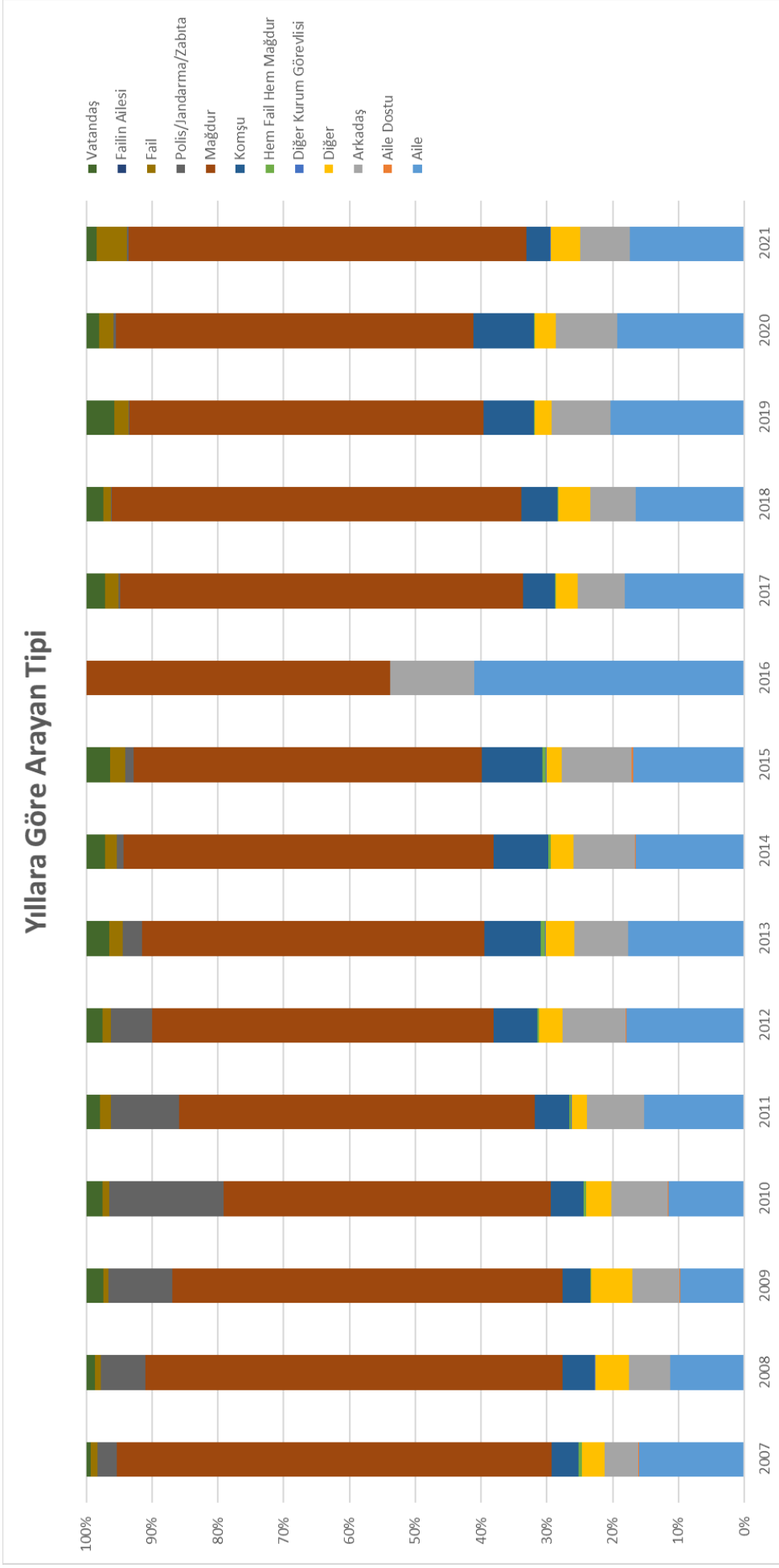
EK-2: Dönemlere Göre Arayan Tipleri Yüzdellik Dağılımı

EK-3: Yıllara Göre Arayan Tipi Frekans Tablosu

	Aile	Aile Dostu	Arkadaş	Diğer	Diğer Kurum Görevlisi	Hem Fail Hem Mağdur	Komşu	Mağdur	Polis/Jandarına/Zabıta	Fail	Failin Ailesi	Vatandaş	Genel Toplam
2007	124	1	39	27	0	4	31	511	23	8	0	5	773
2008	266	0	150	120	3	1	117	1502	161	23	0	31	2374
2009	224	1	166	143	1	1	98	1363	223	18	0	59	2297
2010	172	2	127	56	0	6	75	740	258	16	0	36	1488
2011	314	0	179	48	1	7	107	1113	214	34	0	44	2061
2012	296	2	158	59	0	5	109	857	102	22	1	40	1651
2013	338	0	156	83	3	12	162	994	56	40	0	67	1911
2014	390	3	218	81	1	10	194	1324	26	42	1	66	2356
2015	308	3	194	42	1	11	166	965	22	41	0	67	1820
2016	16	0	5	0	0	0	0	18	0	0	0	0	39
2017	209	0	82	38	0	1	57	702	4	23	0	33	1149
2018	271	1	114	79	0	2	92	1025	2	19	0	43	1648
2019	518	0	227	64	0	4	193	1367	5	53	0	110	2541
2020	548	1	262	92	1	2	262	1541	12	60	0	57	2838
2021	339	0	147	89	1	2	68	1181	6	89	0	31	1953
Genel Toplam	4333	14	2224	1021	12	68	1731	15.203	1114	488	2	689	26.899

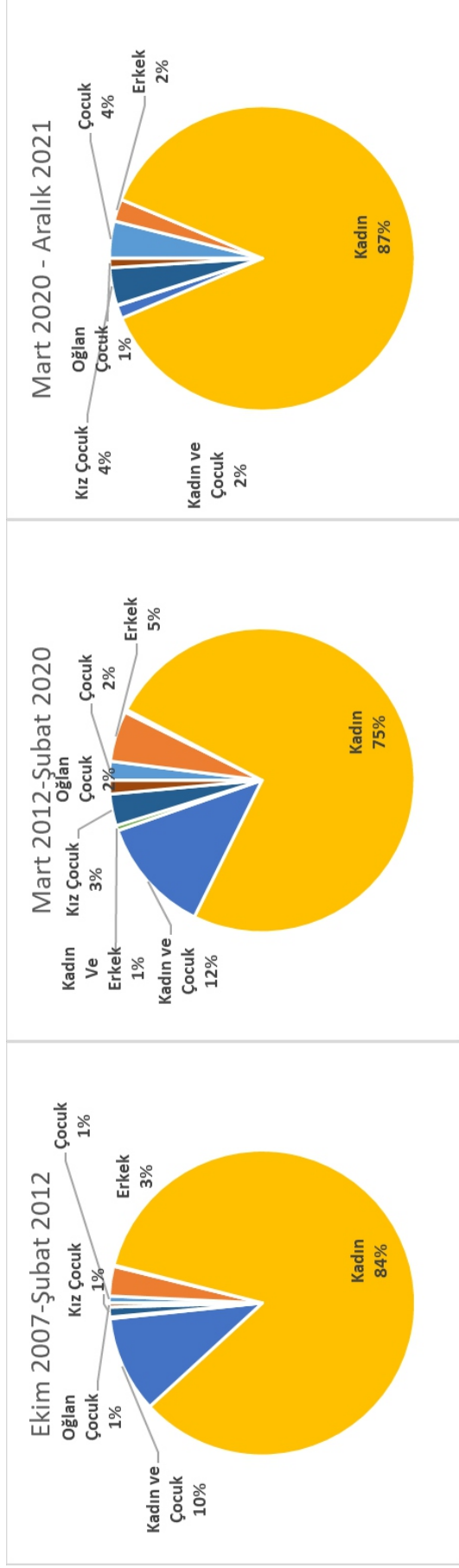
EK-4: Yıllara Göre Arayan Tipi Yüzdeleri Dağılımı

EK-5: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu

	Çocuk	Erkek	Erkek ve Çocuk	Kadın	Kadın ve Çocuk	Kadın ve Erkek	Kız Çocuk	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	64	275	11	7.368	894	16	91	37	8.756
Mart 2012-Şubat 2020	254	679	40	9.468	1563	70	427	184	12.685
Mart 2020-Aralık 2021	145	87	0	3.209	51	3	146	36	3.677
Genel Toplam	463	1.041	51	20.045	2.508	89	664	257	25.118

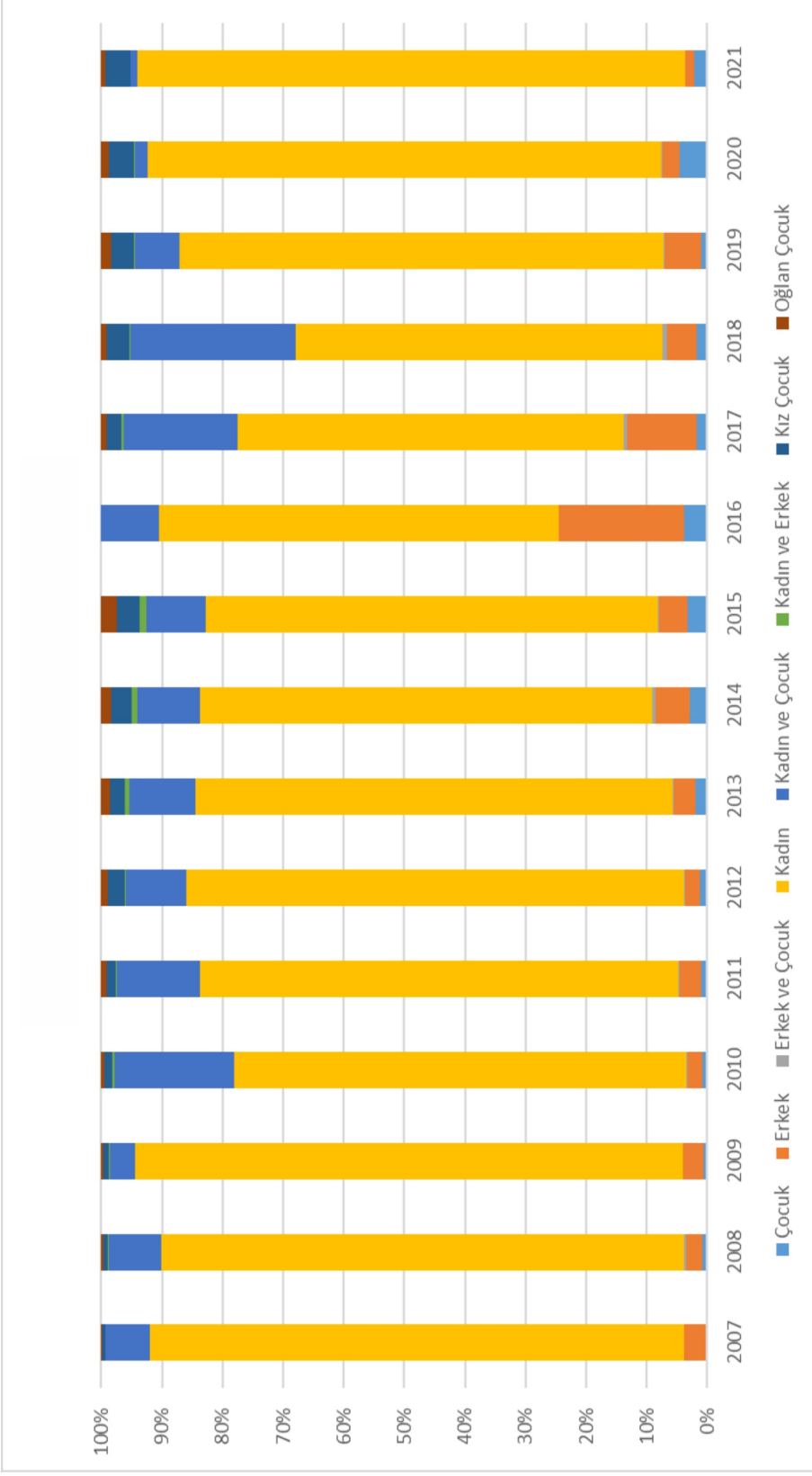
EK-6: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdeler Dağılımı

EK-7: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Frekans Tablosu

	Çocuk	Erkek	Erkek ve Çocuk	Kadın	Kadın ve Çocuk	Kadın ve Erkek	Kız Çocuk	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
2007	2	27	0	664	55	0	4	1	753
2008	19	63	6	1.995	198	6	15	7	2.309
2009	13	78	0	2.006	92	3	23	6	2.221
2010	11	33	2	1.011	267	6	18	6	1.354
2011	18	70	3	1.504	264	1	30	16	1.906
2012	20	38	1	1.288	156	3	43	16	1.565
2013	33	64	3	1.368	191	13	42	24	1.738
2014	65	122	10	1.623	225	21	74	35	2.175
2015	54	76	3	1.203	156	18	63	40	1.613
2016	2	11	0	35	5	0	0	0	53
2017	20	132	6	727	214	5	28	9	1.141
2018	27	78	12	967	433	5	59	13	1.594
2019	26	150	3	1.975	181	3	95	38	2.471
2020	115	73	2	2.126	53	4	100	33	2.506
2021	38	26	0	1.553	18	1	70	13	1.719
Genel Toplam	463	1.041	51	20.045	2.508	89	664	257	25.118

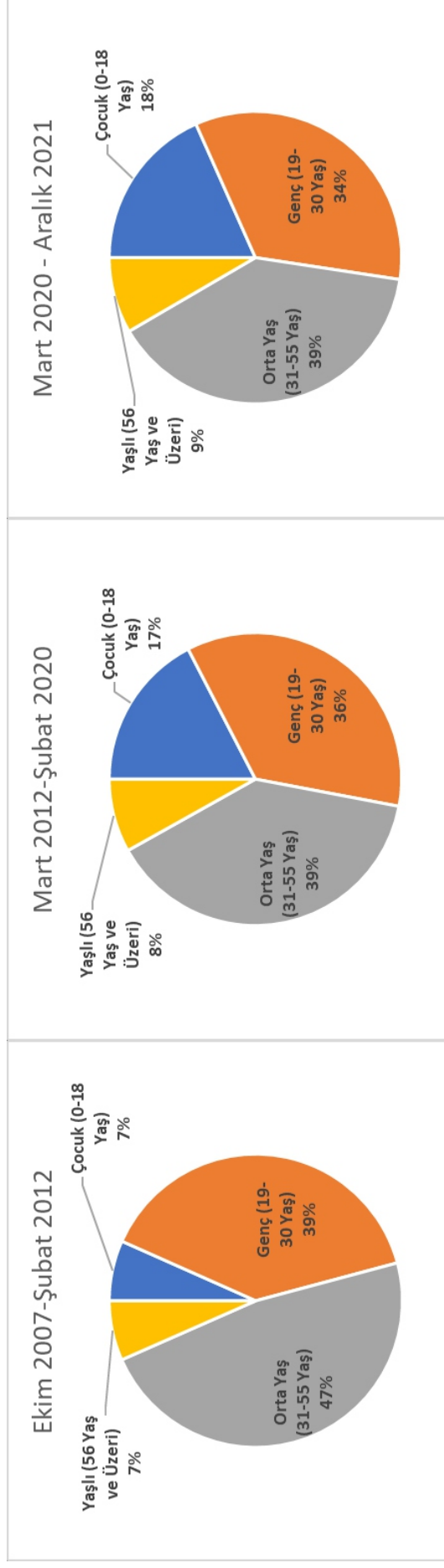
EK-8: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdelerle Dağılımı

EK-9: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu

	Çocuk (0-18 Yaş)	Genç (19-30 Yaş)	Orta Yaş (31-55 Yaş)	Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	231	1.360	1.651	229	3.471
Mart 2012-Şubat 2020	767	1.570	1.716	358	4.411
Mart 2020-Aralık 2021	275	511	588	126	1.500
Genel Toplam	1.273	3.441	3.955	713	9.382

EK-10: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyeti Yüzdeler Dağılımı

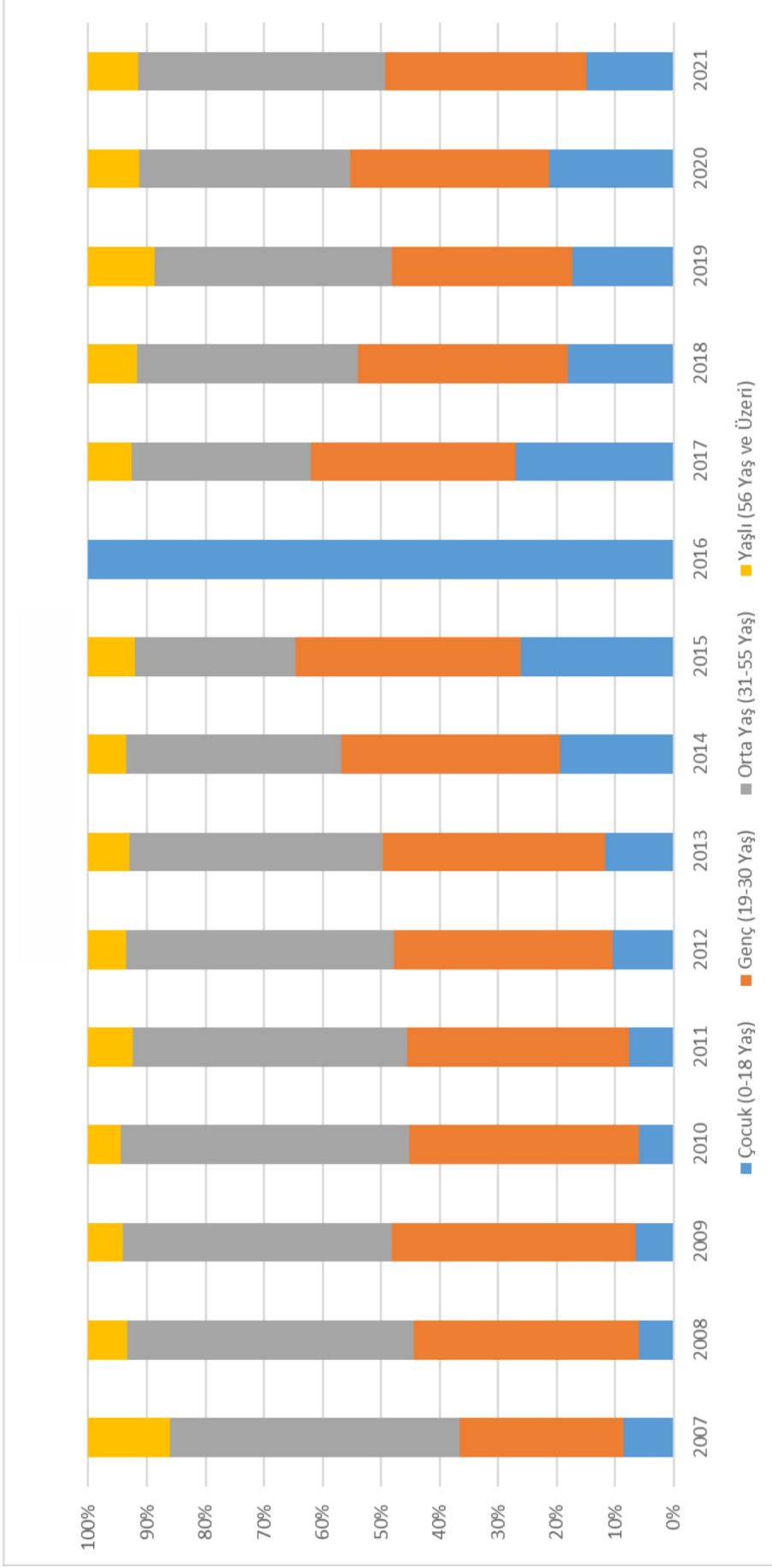

EK-11: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Frekans Tablosu

	Çocuk (0-18 Yaş)	Genç (19-30 Yaş)	Orta Yaş (31-55 Yaş)	Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	Genel Toplam
2007	8	26	46	13	93
2008	35	229	292	39	595
2009	62	394	436	55	947
2010	46	298	376	42	762
2011	74	371	458	73	976
2012	83	301	366	52	802
2013	82	267	305	49	703
2014	155	299	295	51	800
2015	115	169	121	35	440
2016	1	0	0	0	1
2017	44	57	50	12	163
2018	72	142	150	33	397
2019	172	304	402	111	989
2020	228	364	386	94	1.072
2021	96	220	272	54	642
Genel Toplam	1.273	3.441	3.955	713	9.382

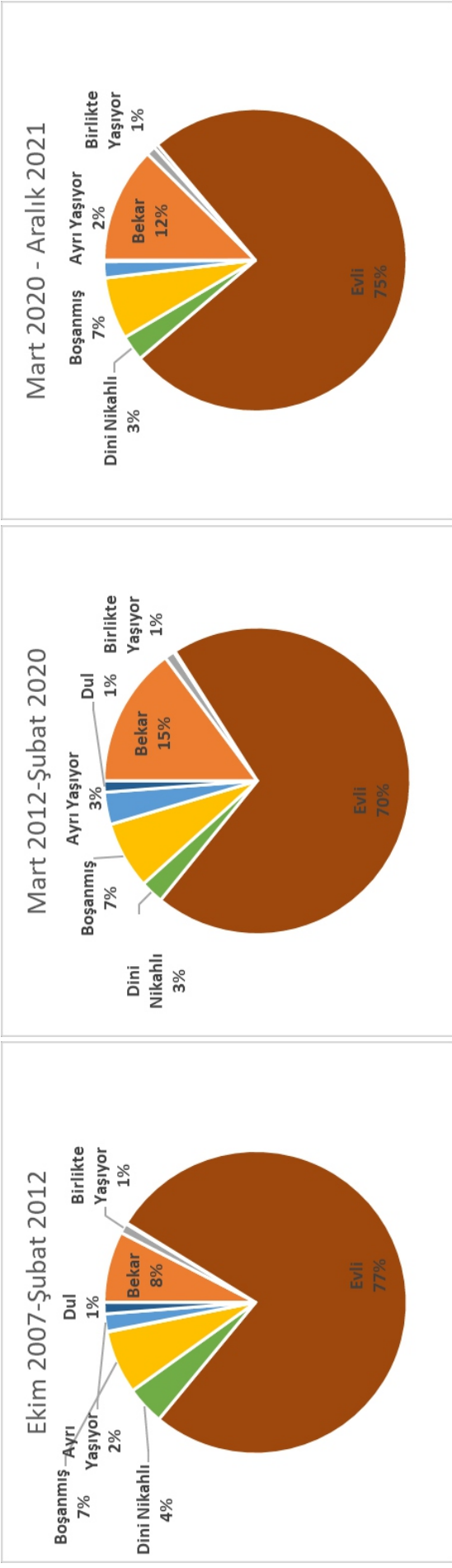
EK-12: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşı Yüzdeleri Dağılımı

EK-13: Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Frekans Tablosu

	Bekar	Birlikte Yaşiyor	Sözlü/ Nişanlı	Evli	İmam Nikahlı	Boşanmış Ama Birlikte Yaşiyor	Ayrı Yaşiyor	Dul	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	501	70	8	5.091	270	4	123	80	6.592
Mart 2012-Şubat 2020	1.194	85	12	5.649	198	0	274	96	8.082
Mart 2020-Aralık 2021	86	7	3	521	19	0	12	1	695
Genel Toplam	1.781	162	23	11.261	487	4	409	177	15.369

EK-14: Dönemlere Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdeler Dağılımı

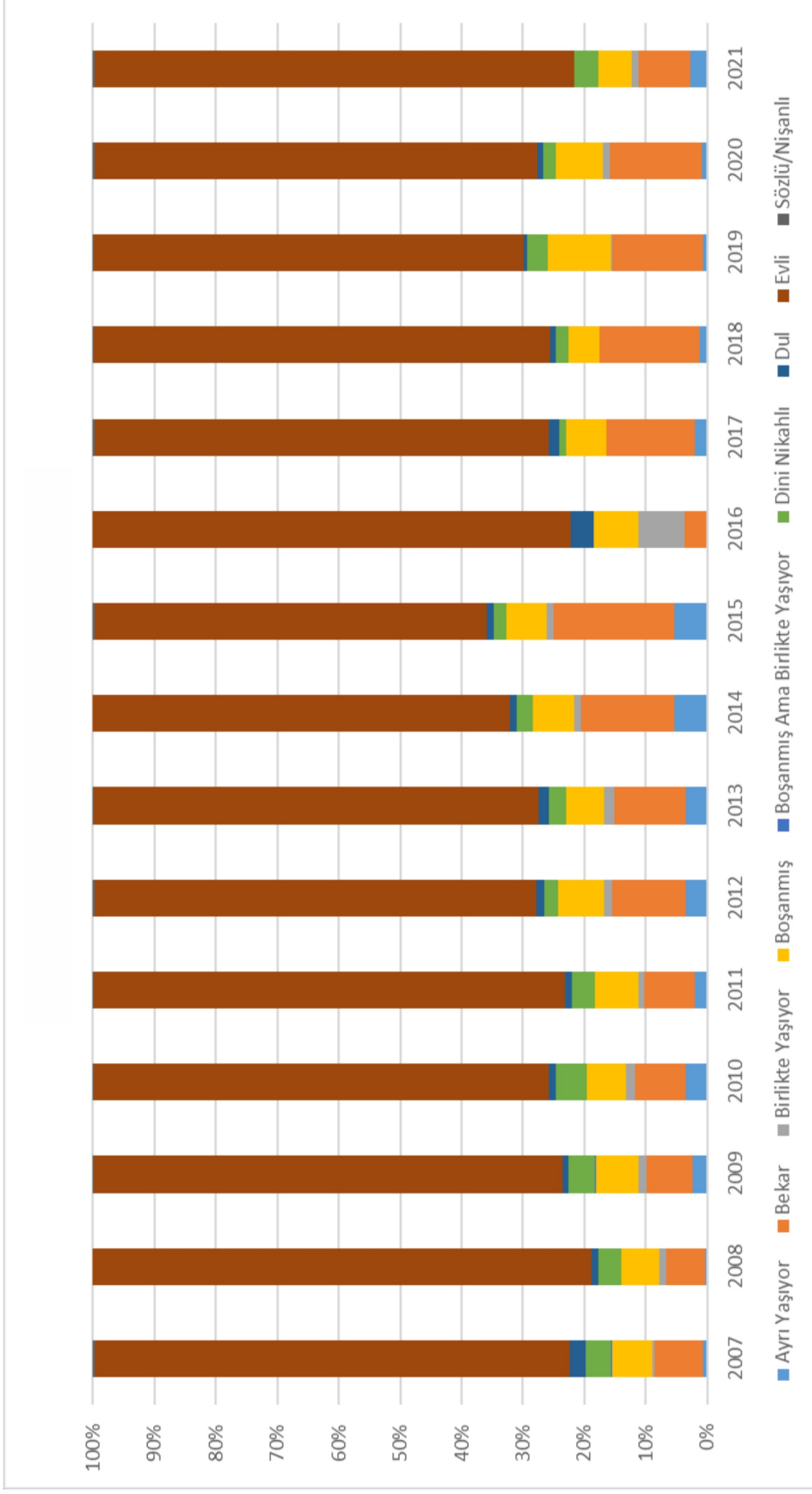

Şekil 27: Dönemlere Göre Mağdurun Medeni Durumu Yüzdeler Dağılımı

EK-15: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durum Frekans Tablosu

	Bekar	Birlikte Yaşiyor	Sözü/ Nişanlı	Evli	İmam Nikahlı	Boşanmış Boşanmış Ama Birlikte Yaşiyor	Ayrı Yaşiyor	Dul	Genel Toplam
2007	38	2	1	368	19	31	1	13	476
2008	104	19	0	1.325	64	99	0	17	1.633
2009	122	20	3	1.235	70	112	3	17	1.621
2010	93	15	2	828	55	73	0	12	1.117
2011	129	13	2	1.202	56	113	0	19	1.567
2012	154	18	3	921	29	96	0	17	1.282
2013	164	24	2	1.03	41	88	0	22	1.423
2014	253	20	0	1.138	43	114	0	17	1.675
2015	233	15	4	761	26	77	0	13	1.194
2016	1	2	0	21	0	2	0	1	27
2017	65	0	1	332	5	29	0	8	449
2018	122	1	1	562	15	38	0	7	756
2019	190	4	1	897	41	132	0	9	1.282
2020	91	6	2	438	13	47	0	5	608
2021	22	3	1	202	10	14	0	0	259
Genel Toplam	1.781	162	23	11.261	487	1.065	4	177	15.369

EK-16: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdelerlik Dağılımı

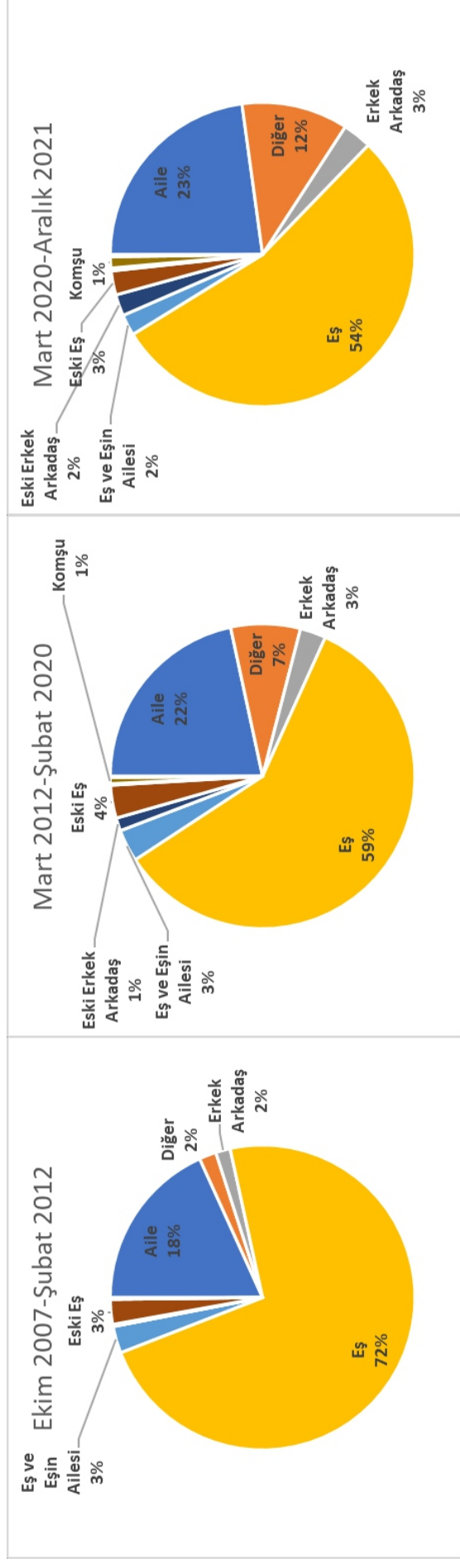

Şekil 28: Yıllara Göre Şiddete Maruz Bırakılanın Medeni Durumu Yüzdelerlik Dağılımı

EK-17: Dönemlere Göre Fail Tipi Frekans Tablosu

	Aile	Diğer	Erkek Arkadaş	Eş	Eş ve Eşin Ailesi	Eşin Ailesi	Eski Erkek Arkadaş	İşveren	Komşu	Nişanlı/Sözlü	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	1.501	149	128	5.975	234	1	18	1	1	13	8.239
Mart 2012-Şubat 2020	2.600	888	331	7.094	411	0	166	19	78	16	12.023
Mart 2020-Aralık 2021	805	399	109	1.903	79	0	80	11	42	8	3.526
Genel Toplam	4.906	1.436	568	14.972	724	1	264	31	121	37	23.788

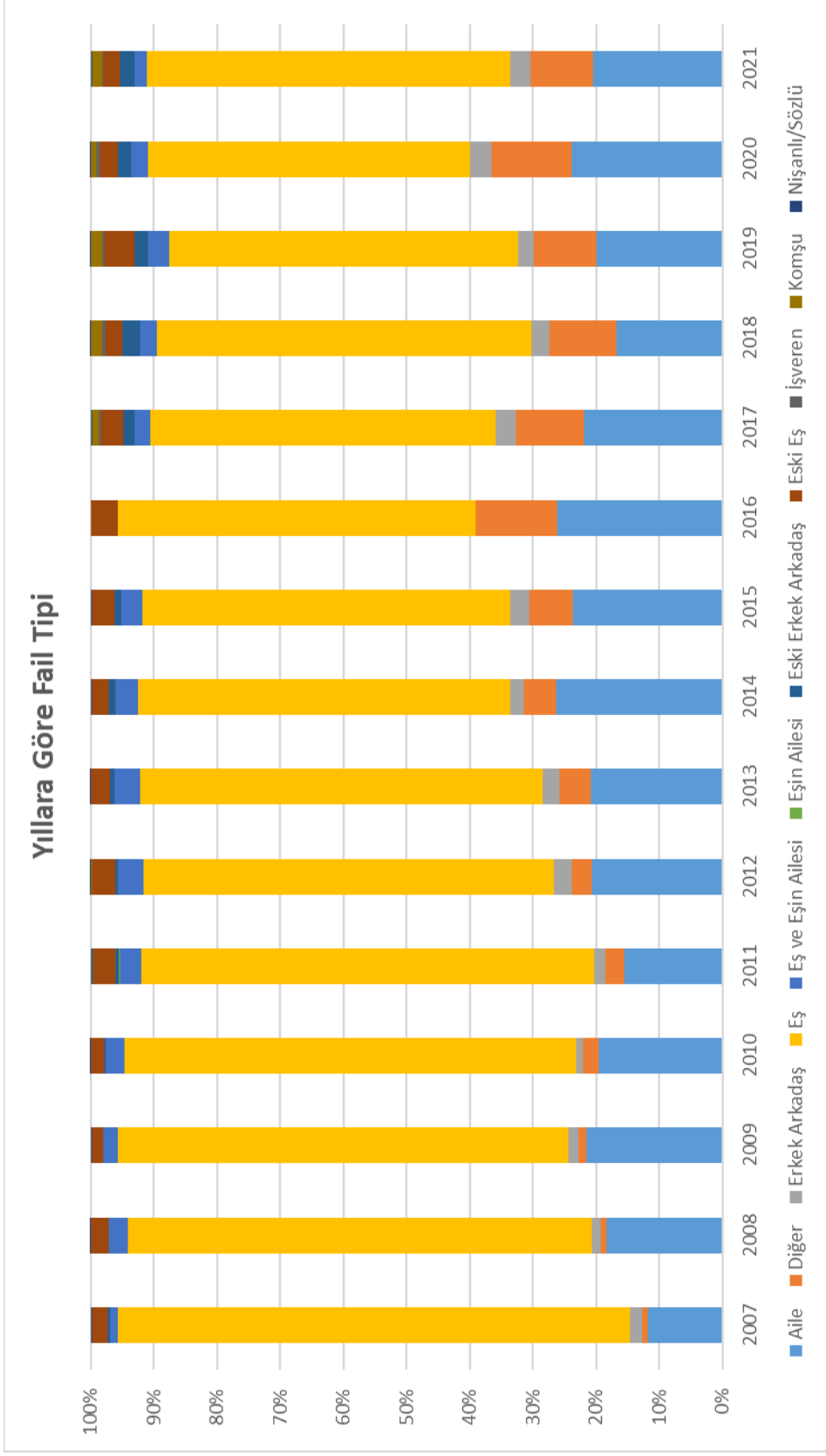
EK-18: Dönemlere Göre Fail Tipi Yüzdellik Dağılımı

EK-19: Yıllara Göre Fail Tiplerinin Frekans Tablosu

	Aile	Diğer	Erkek Arkadaş	Eş	Eş ve Eşin Ailesi	Eşin Ailesi	Eski Erkek Arkadaş	Eski Eş	İşveren	Komşu	Nişanlı/ Sözlü	Genel Toplam
2007	68	5	11	469	7	0	2	15	0	0	1	578
2008	372	19	29	1.487	63	0	0	56	0	0	2	2.028
2009	435	23	33	1.441	45	0	1	36	0	0	4	2.018
2010	277	36	15	1.012	43	0	2	30	0	0	1	1.416
2011	308	60	36	1.428	68	1	13	71	1	1	5	1.992
2012	330	49	46	1.036	65	0	6	58	0	2	2	1.594
2013	369	88	46	1.133	70	0	13	54	0	0	1	1.774
2014	578	111	48	1.296	76	0	23	61	0	0	4	2.197
2015	414	122	53	1.020	58	0	19	61	0	0	5	1.752
2016	6	3	0	13	0	0	0	1	0	0	0	23
2017	167	81	25	416	19	0	13	28	2	8	2	761
2018	237	151	40	838	38	0	40	36	9	24	1	1.414
2019	441	219	56	1.224	76	0	45	109	5	41	1	2.217
2020	574	310	79	1.234	66	0	51	68	12	20	3	2.417
2021	330	159	51	925	30	0	36	44	2	25	5	1.607
Genel Toplam	4.906	1.436	568	14.972	724	1	264	728	31	121	37	23.788

EK-20: Yıllara Göre Fail Tipi Yüzdellik Dağılımı

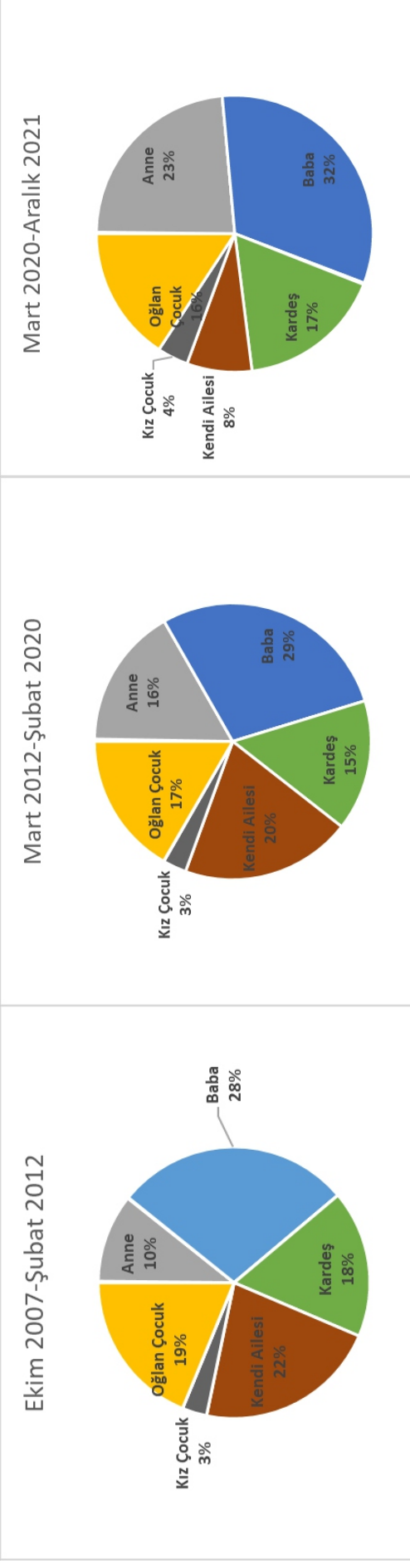

EK-21: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Dönemlere Göre Frekans Tablosu

	Abi ve Abla	Anne	Anneanne	Baba	Dayı	Kardeş	Kendi Ailesi	Kız Çocuk	Kız Kardeş	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	2	118	1	315	0	197	245	33	0	211	1.122
Mart 2012-Şubat 2020	6	353	0	611	0	328	428	59	1	357	2.143
Mart 2020-Aralık 2021	1	129	0	178	1	94	42	20	0	87	552
Genel Toplam	9	600	1	1.104	1	619	715	112	1	655	3.817

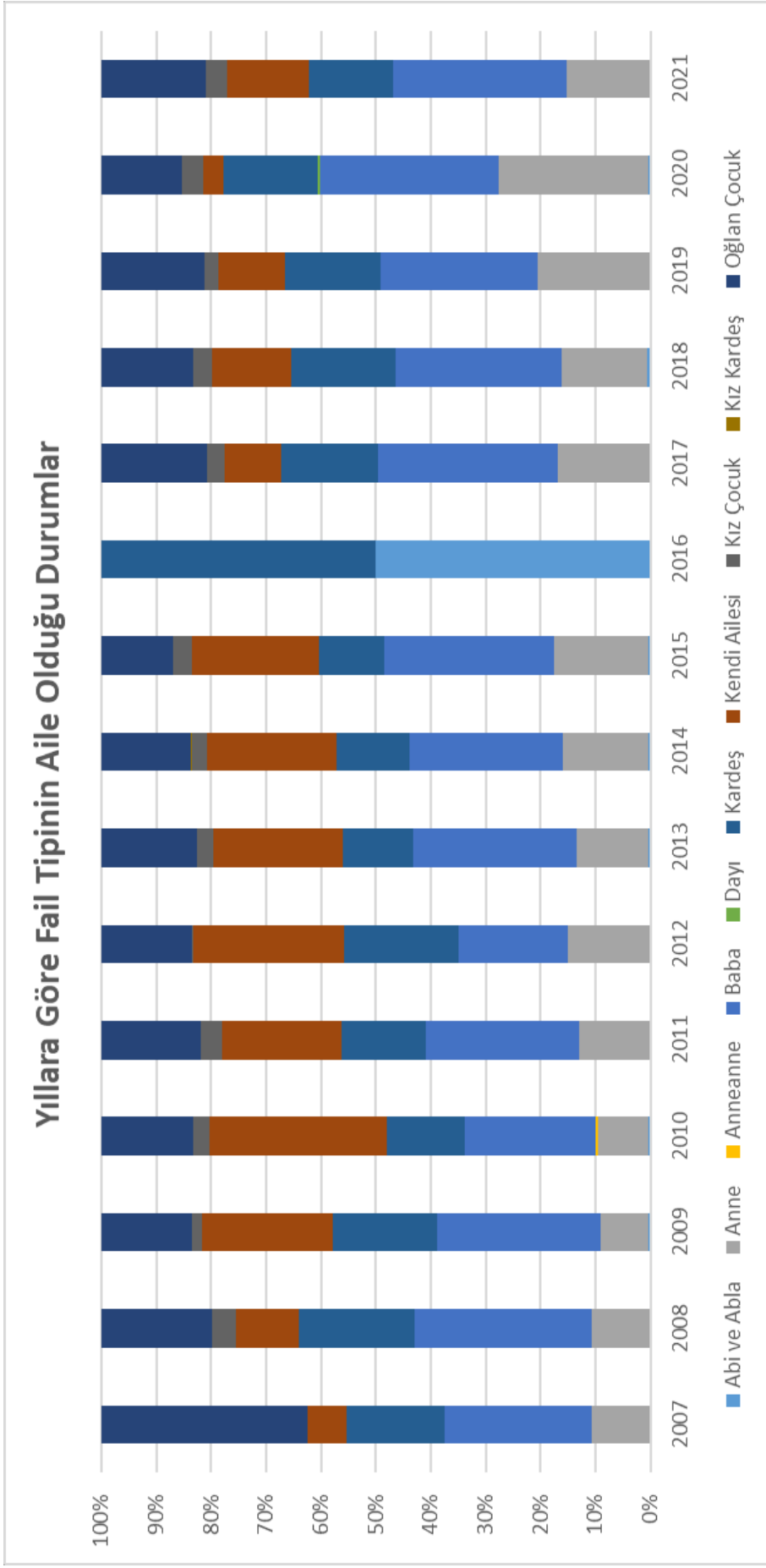
EK-22: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Yıllara Göre Yüzdeler Dağılımı

EK-23: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Yıllara Göre Frekans Tablosu

	Abi ve Abla	Anne	Anneanne	Baba	Dayı	Kardeş	Kendi Allesi	Kız Çocuk	Kız Kardeş	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
2007	0	6	0	15	0	10	4	0	0	21	56
2008	0	26	0	79	0	51	28	11	0	49	244
2009	1	25	0	84	0	54	68	5	0	47	284
2010	1	21	1	56	0	33	75	7	0	39	233
2011	0	35	0	75	0	41	59	10	0	49	269
2012	0	44	0	58	0	61	80	1	0	48	292
2013	1	44	0	100	0	43	79	10	0	58	335
2014	2	76	0	137	0	65	116	13	1	80	490
2015	1	59	0	106	0	41	79	12	0	45	343
2016	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
2017	0	21	0	41	0	22	13	4	0	24	125
2018	1	26	0	51	0	32	24	6	0	28	168
2019	0	74	0	104	0	63	44	9	0	68	362
2020	1	111	0	132	1	70	15	16	0	59	405
2021	0	32	0	66	0	32	31	8	0	40	209
Genel Toplam	9	600	1	1.104	1	619	715	112	1	655	3.817

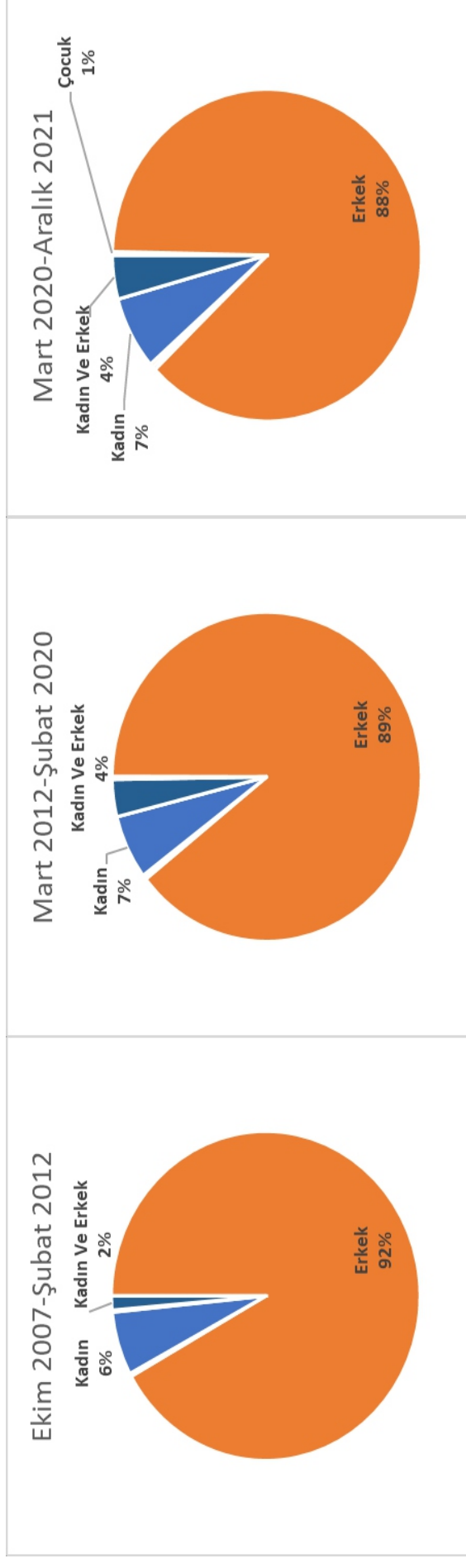
EK-24: Fail Tipinin Aile Olduğu Durumların Yıllara Göre Yüzdelerlik Dağılımı

EK-25: Dönemlere Göre Failin Cinsiyetinin Frekans Tablosu

	Çocuk	Erkek	Erkek ve Çocuk	Kadın	Kadın ve Çocuk	Kadın ve Erkek	Kız Çocuk	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	0	870	3	59	2	13	0	0	947
Mart 2012-Şubat 2020	1	1.738	3	123	0	74	1	4	1.947
Mart 2020-Aralık 2021	1	246	1	20	0	13	0	0	281
Genel Toplam	2	2.854	10	202	2	100	1	4	3.175

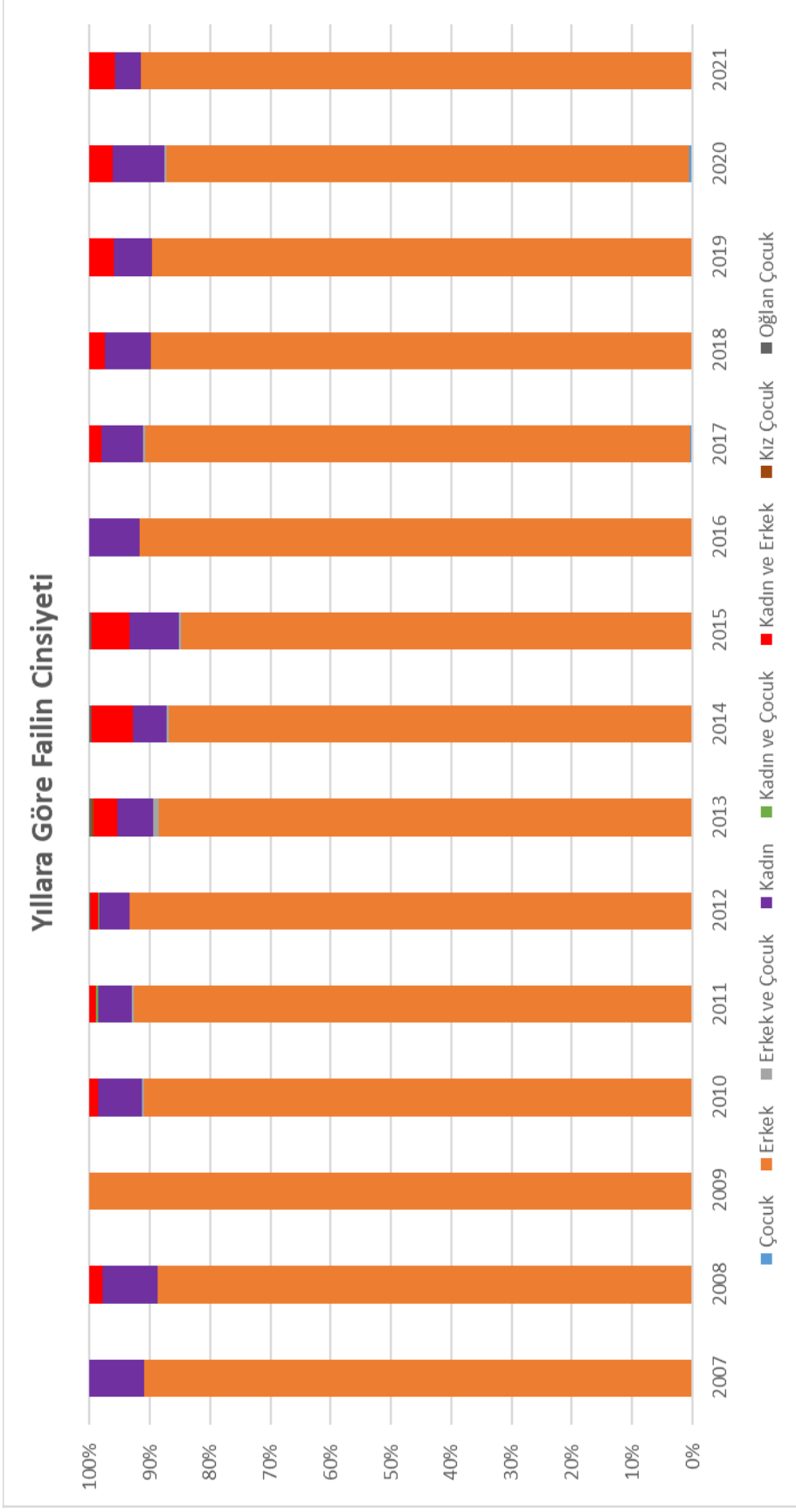
EK-26: Dönemlere Göre Failin Cinsiyetinin Yüzdelerlik Dağılımı

EK-27: Yıllara Göre Failin Cinsiyetinin Frekans Tablosu

	Çocuk	Erkek	Erkek ve Çocuk	Kadın	Kadın ve Çocuk	Kadın ve Erkek	Kız Çocuk	Oğlan Çocuk	Genel Toplam
2007	0	10	0	1	0	0	0	0	11
2008	0	39	0	4	0	1	0	0	44
2009	0	28	0	0	0	0	0	0	28
2010	0	263	1	21	0	4	0	0	289
2011	0	475	2	29	1	6	0	0	513
2012	0	394	0	21	1	5	0	1	422
2013	0	252	3	17	0	11	1	1	285
2014	0	292	1	19	0	23	0	1	336
2015	0	256	1	25	0	19	0	1	302
2016	0	22	0	2	0	0	0	0	24
2017	1	225	1	17	0	5	0	0	249
2018	0	106	0	9	0	3	0	0	118
2019	0	180	0	13	0	8	0	0	201
2020	1	182	1	18	0	8	0	0	210
2021	0	130	0	6	0	7	0	0	143
Genel Toplam	2	2.854	10	202	2	100	1	4	3.175

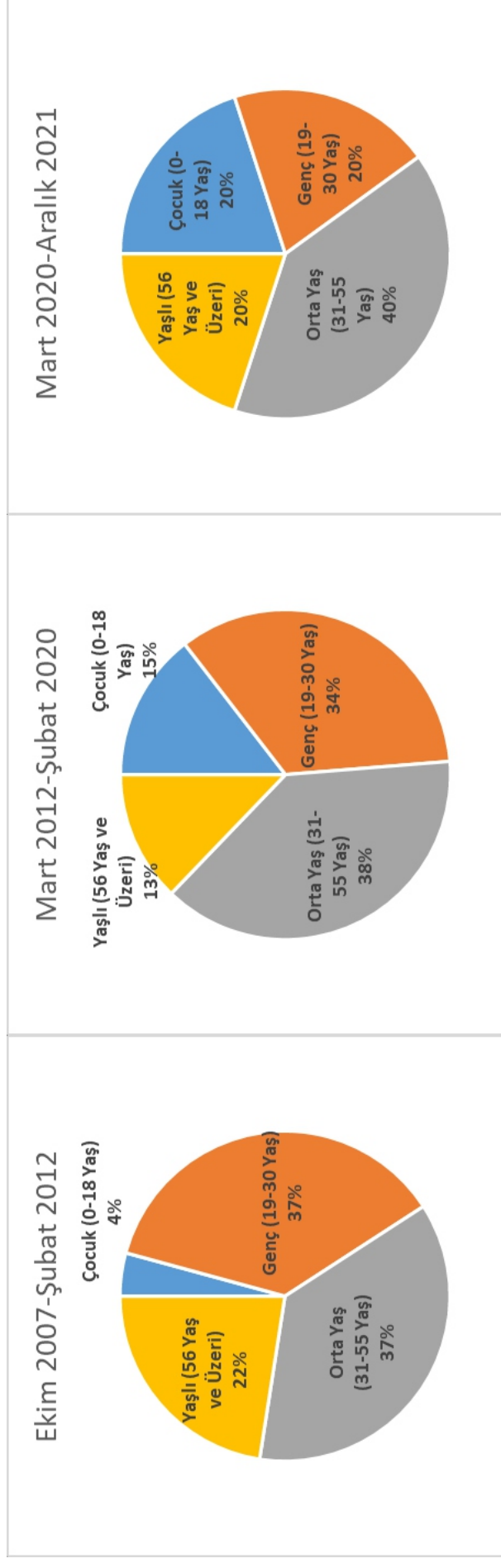
EK-28: Yıllara Göre Failin Cinsiyeti Yüzdeleri Dağılımı

EK-29: Dönemlere Göre Failin Yaşı Frekans Tablosu

	Çocuk (0-18 Yaş)	Genç (19-30 Yaş)	Orta Yaş (31-55 Yaş)	Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	3	26	26	16	71
Mart 2012-Şubat 2020	17	40	45	15	117
Mart 2020-Aralık 2021	2	2	4	2	10
Genel Toplam	22	68	75	33	198

EK-30: Dönemlere Göre Fail Yaşının Yüzdeleri Dağılımları

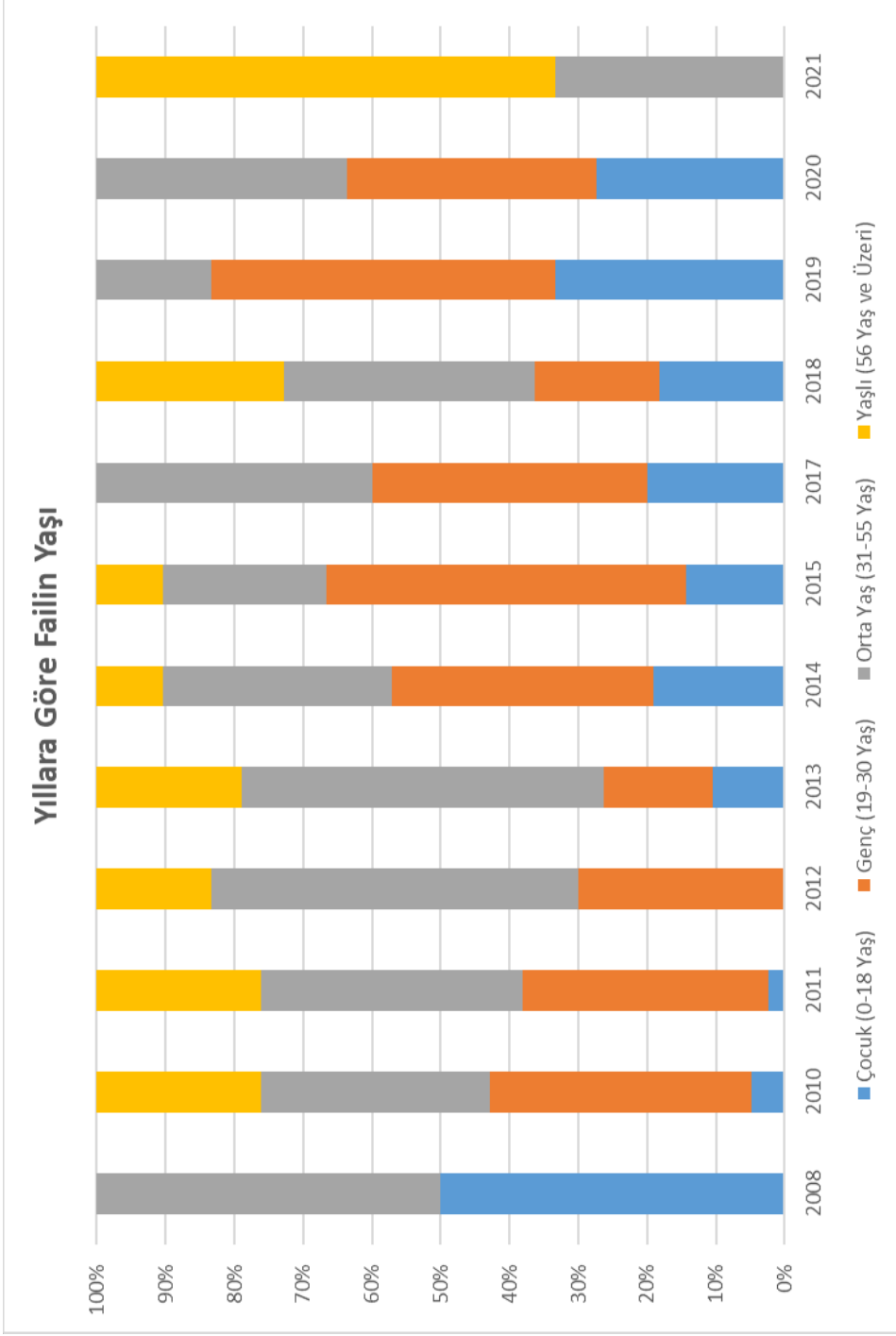

EK-31: Yıllara Göre Failin Yaşı Frekans Tablosu

	Çocuk (0-18 Yaş)	Genç (19-30 Yaş)	Orta Yaş (31-55 Yaş)	Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	Genel Toplam
2008	1	0	1	0	2
2010	1	8	7	5	21
2011	1	15	16	10	42
2012	0	9	16	5	30
2013	2	3	10	4	19
2014	4	8	7	2	21
2015	3	11	5	2	21
2017	1	2	2	0	5
2018	2	2	4	3	11
2019	4	6	2	0	12
2020	3	4	4	0	11
2021	0	0	1	2	3
Genel Toplam	22	68	75	33	198

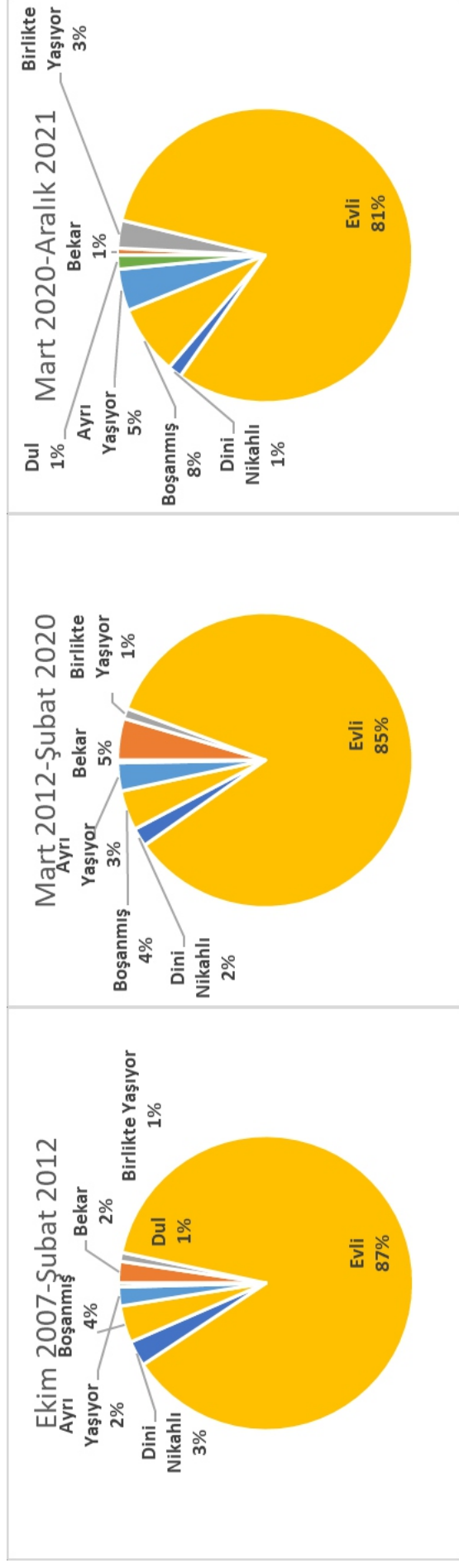
EK-32: Yıllara Göre Failin Yaşı Yüzdeleri Dağılımı

EK-33: Dönemlere Göre Failin Medeni Durumunun Frekans Tablosu

	Ayrı Yaşiyor	Bekar	Birlikte Yaşiyor	Boşanmış	İmam Nikahlı	Dul	Evli	Genel Toplam
Ekim 2007-Şubat 2012	15	17	7	29	20	3	627	718
Mart 2012-Şubat 2020	44	65	16	62	29	4	1.200	1.420
Mart 2020-Aralık 2021	6	1	4	10	2	2	106	131
Genel Toplam	65	83	27	101	51	9	1.933	2.269

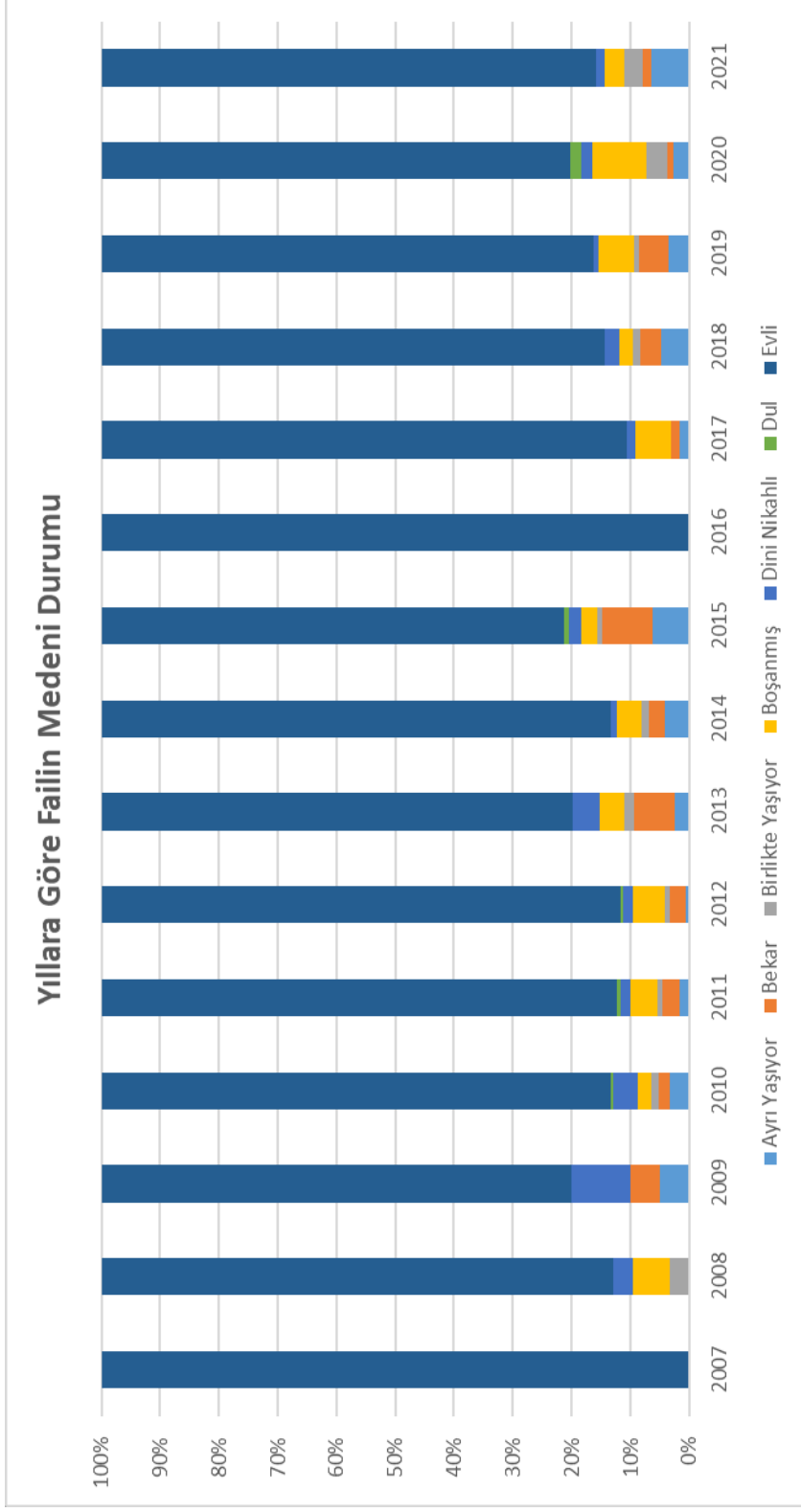
EK-34: Dönemlere Göre Failin Medeni Durumunun Yüzdellik Dağılımı

EK-35: Yıllara Göre Failin Medeni Durumunun Frekans Tablosu

	Bekar	Birlikte Yaşiyor	Evli	İmam Nikahlı	Boşanmış	Ayrı Yaşiyor	Dul	Genel Toplam
2007	0	0	9	0	0	0	0	9
2008	0	1	27	1	2	0	0	31
2009	1	0	16	2	0	1	0	20
2010	4	3	187	9	5	7	1	216
2011	12	3	344	7	18	6	2	392
2012	9	3	301	5	19	2	2	341
2013	16	4	189	11	10	6	0	236
2014	7	3	226	3	11	11	0	261
2015	21	2	192	5	7	15	2	244
2016	0	0	15	0	0	0	0	15
2017	2	0	117	2	8	2	0	131
2018	3	1	72	2	2	4	0	84
2019	6	1	98	1	7	4	0	117
2020	1	4	87	2	10	3	2	109
2021	1	2	53	1	2	4	0	63
Genel Toplam	83	27	1.933	51	101	65	9	2.269

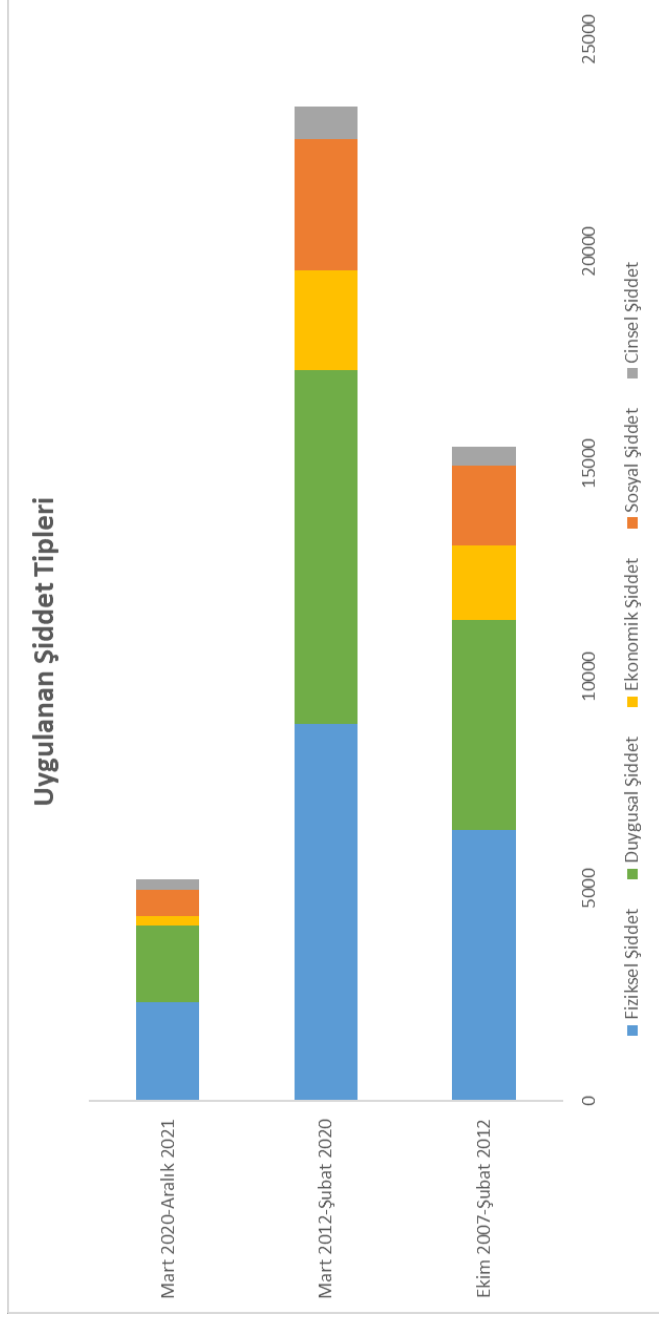
EK-36: Yıllara Göre Failin Medeni Durumu Yüzdelerik Dağılımı

EK-37: Dönemlere Göre Uygulanan Şiddet Tipleri Frekans Tablosu

	Fiziksel Şiddet	Duygusal Şiddet	Ekonomik Şiddet	Sosyal Şiddet	Cinsel Şiddet
Ekim 2007-Şubat 2012	6.392	4.936	1.758	1.884	447
Mart 2012-Şubat 2020	8.893	8.317	2.364	3.100	749
Mart 2020-Aralık 2021	2.316	1.806	224	624	260
Genel Toplam	17.601	15.059	4.346	5.608	1.456

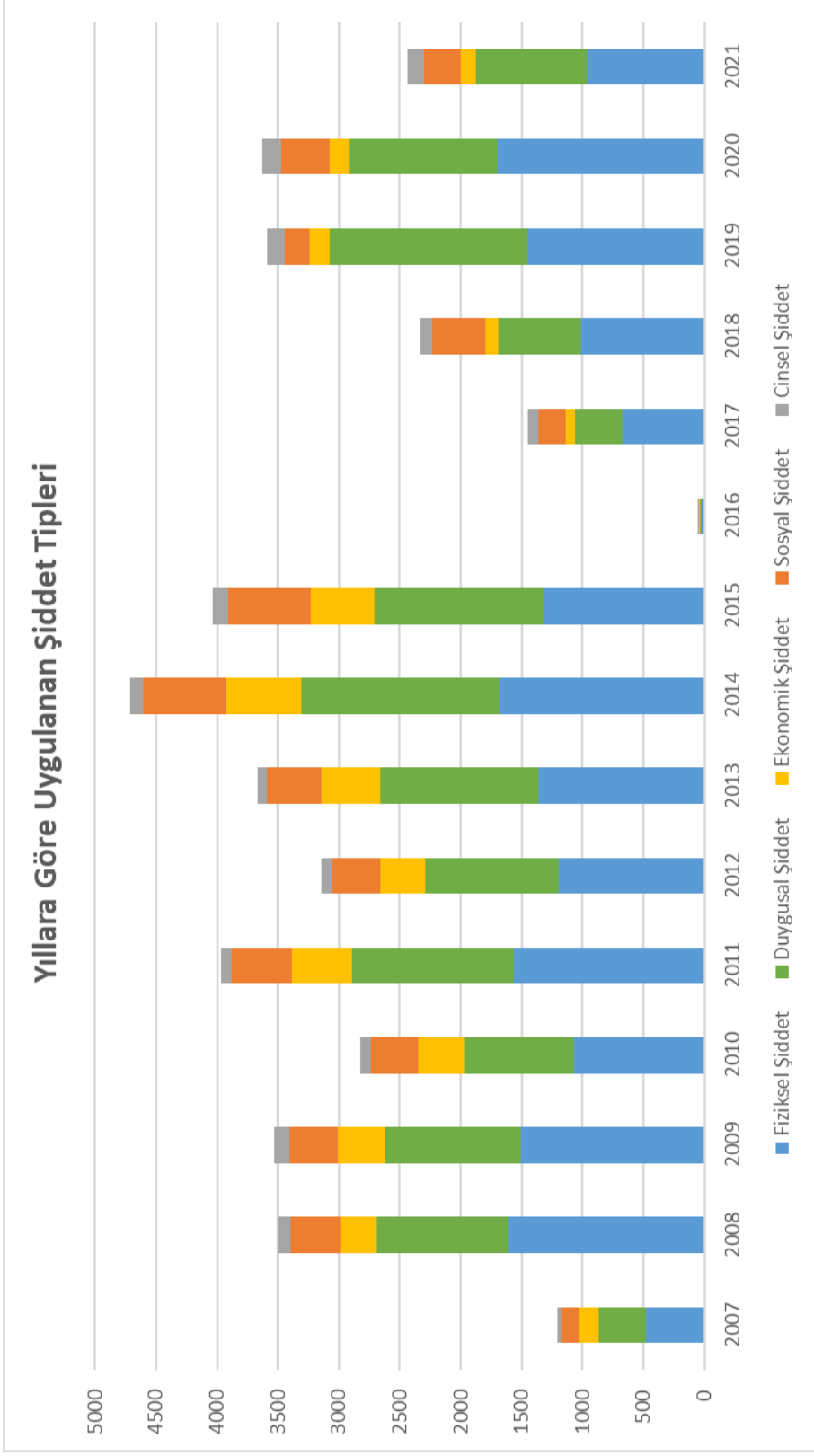
EK-38: Dönemlere Göre Uygulanan Şiddet Tipi Grafiği

EK-39: Yıllara Göre Uygulanan Şiddet Tipleri Frekans Tablosu

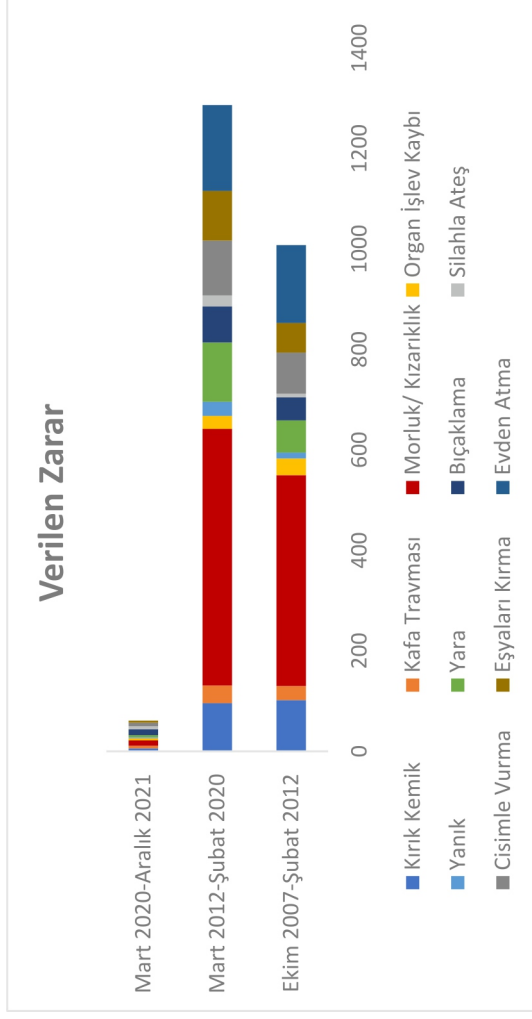
	Fiziksel Şiddet	Duygusal Şiddet	Ekonomik Şiddet	Sosyal Şiddet	Cinsel Şiddet
2007	477	394	163	145	28
2008	1.611	1.081	294	405	109
2009	1.510	1.106	389	400	121
2010	1.074	896	376	388	92
2011	1.561	1.329	497	495	88
2012	1.200	1.093	369	398	84
2013	1.358	1.305	482	447	76
2014	1.676	1.631	617	684	108
2015	1.308	1.404	523	670	127
2016	24	13	4	3	2
2017	676	381	84	218	88
2018	1.017	673	103	442	97
2019	1.445	1.631	162	209	146
2020	1.704	1.209	158	402	152
2021	960	913	125	302	138
Genel Toplam	17.601	15.059	4.346	5.608	1.456

EK-40: Yıllara Göre Şiddet Tipleri Grafiği

EK-41: Dönemlere Göre Verilen Zararların Frekans Tablosu

	Kırık Kemik	Kafa Travması	Morluk/ Kızarıklık	Organ İşlev Kaybı	Yanık	Yara	Bıçaklama	Silahla Ateş	Cisimle Vurma	Eşyaları Kırma	Evden Atma
Ekim 2007-Şubat 2012	102	28	420	33	12	64	46	7	82	59	155
Mart 2012-Şubat 2020	96	35	511	26	28	118	72	22	109	99	171
Mart 2020-Aralık 2021	6	5	11	4	2	4	12	6	7	4	0
Genel Toplam	204	68	942	63	42	186	130	35	198	162	326

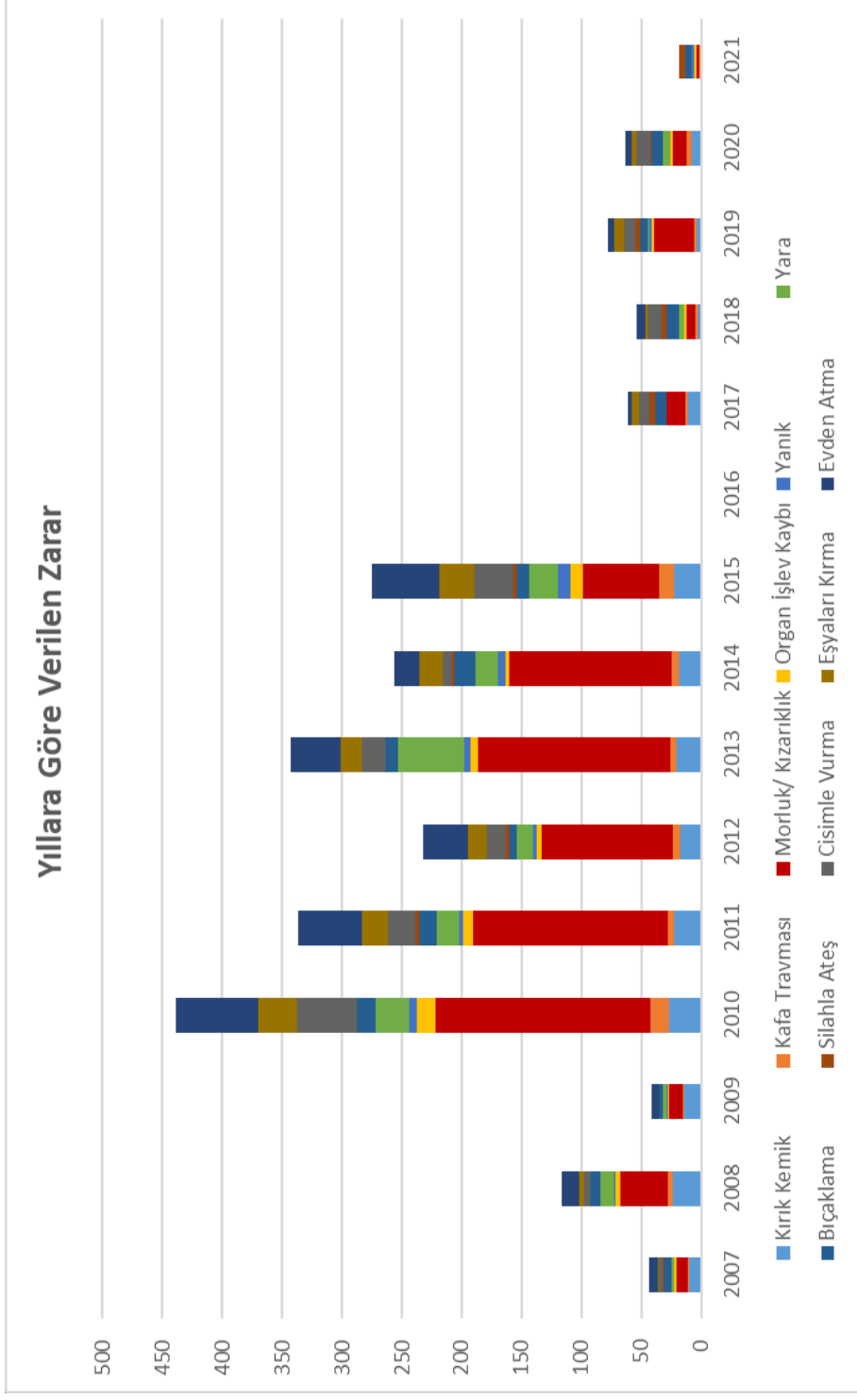
EK-42: Dönemlere Göre Verilen Zarar Grafiği

EK-43: Yıllara Göre Verilen Zarar Frekans Tablosu

	Kırık Kemik	Kafa Travması	Morluk/ Kızarıklık	Organ İşlev Kaybı	Yanık	Yara	Bıçaklama	Silahla Ateş	Cisimle Vurma	Eşyaları Kırma	Eyden Atma
2007	10	1	10	2	0	2	6	1	3	1	7
2008	24	4	39	5	1	11	8	1	5	4	14
2009	14	1	12	1	1	3	3	0	0	0	6
2010	27	15	180	15	7	28	15	1	50	32	69
2011	23	5	163	8	3	19	14	4	22	22	54
2012	17	7	109	4	3	14	6	3	16	16	37
2013	21	5	160	7	5	55	10	1	19	18	42
2014	18	7	135	3	7	18	18	2	8	19	21
2015	23	12	64	10	11	24	10	3	33	29	56
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	11	2	16	0	0	0	9	5	9	6	3
2018	3	2	7	2	0	4	11	4	12	2	7
2019	4	2	33	2	2	2	6	4	9	9	5
2020	8	4	12	2	0	6	9	1	12	4	5
2021	1	1	2	2	2	0	5	5	0	0	0
Genel Toplam	204	68	942	63	42	186	130	35	198	162	326

EK-44: Yıllara Göre Verilen Zarar Zararı Grafiği

EK-45: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Fail Tipi Tablosu

	Aile		Diğer		Erkek Arkadaş		Eş		Eş ve Eşin Ailesi		Eski Erkek Arkadaş		Eski Eş		İşveren		Komşu		Nişanlı/ Sözlü			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Çocuk	395	91%	25	6%	0	0%	0	0%	9	2%	1	0%	2	0%	1	0%	0	0%	1	0%	0	0%
Erkek	350	42%	88	11%	3	0%	334	40%	30	4%	2	0%	21	3%	0	0%	4	0%	4	0%	2	0%
Erkek ve Çocuk	13	30%	1	2%	0	0%	26	60%	2	5%	0	0%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Kadın	2.898	16%	1.016	6%	507	3%	11.973	67%	567	3%	242	1%	576	3%	30	0%	88	0%	30	0%	0	0%
Kadın ve Çocuk	230	10%	49	2%	19	1%	1.816	79%	70	3%	6	0%	93	4%	0	0%	12	1%	0	0%	0	0%
Kadın ve Erkek	44	54%	7	9%	1	1%	22	27%	2	2%	0	0%	3	4%	0	0%	2	2%	0	0%	0	0%
Kız Çocuk	467	74%	111	18%	14	2%	20	3%	5	1%	4	1%	1	0%	1	0%	9	1%	0	0%	0	0%
Oğlan Çocuk	217	88%	27	11%	0	0%	1	0%	2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%	0	0%

EK-46: Şiddete Maruz Bırakılanın Cinsiyetine Göre Failin Cinsiyeti Tablosu

	Çocuk		Erkek		Erkek ve Çocuk		Erkek ve Kadın		Kadın		Kadın ve Çocuk		Kadın ve Erkek		Oğlan Çocuk	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk	0	0%	25	38%	0	0%	0	0%	30	46%	0	0%	10	15%	0	0%
Erkek	0	0%	47	44%	0	0%	0	0%	51	48%	1	1%	7	7%	0	0%
Erkek ve Çocuk	0	0%	2	18%	0	0%	0	0%	9	82%	0	0%	0	0%	0	0%
Kadın	2	0%	2.123	94%	6	0%	4	0%	62	3%	1	0%	53	2%	1	0%
Kadın ve Çocuk	0	0%	440	96%	4	1%	0	0%	9	2%	0	0%	3	1%	1	0%
Kadın ve Erkek	0	0%	20	80%	0	0%	0	0%	1	4%	0	0%	3	12%	1	4%
Kız Çocuk	0	0%	63	68%	0	0%	0	0%	17	18%	0	0%	13	14%	0	0%
Oğlan Çocuk	0	0%	14	44%	0	0%	0	0%	16	50%	0	0%	2	6%	0	0%

EK-47: Şiddete Maruz Bırakılanın Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Tablosu

	Fiziksel Şiddet		Duygusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk (0-18 Yaş)	876	42%	658	32%	76	4%	260	12%	218	10%
Genç (19-30 Yaş)	2.388	39%	2.181	36%	498	8%	792	13%	240	4%
Orta Yaş (31-55 Yaş)	2.641	37%	2.702	38%	821	11%	732	10%	260	4%
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	427	35%	455	37%	182	15%	145	12%	18	1%

EK-48: Fail Tipine Göre Uygulanan Şiddet Tablosu

	Fiziksel Şiddet		Duygusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Aile	3.442	40%	3.022	35%	711	8%	1.122	13%	269	3%
Diğer	495	28%	556	32%	92	5%	270	15%	336	19%
Erkek Arkadaş	357	33%	367	34%	72	7%	181	17%	95	9%
Eş	11.482	42%	9.310	34%	3.056	11%	3.257	12%	547	2%
Eş ve Eşin Ailesi	480	33%	562	39%	143	10%	230	16%	41	3%
Eşin Ailesi	1	50%	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%
Eski Erkek Arkadaş	128	28%	194	42%	11	2%	96	21%	30	7%
Eski Eş	378	29%	524	41%	150	12%	200	16%	31	2%
İşveren	6	13%	14	29%	3	6%	12	25%	13	27%
Komşu	61	32%	69	37%	3	2%	38	20%	18	10%
Nişanlı/Sözlü	26	38%	25	36%	4	6%	9	13%	5	7%

EK-49: Fail Tipine Göre Verilen Zarar Tablosu

	Kırık Kemik		Kafa Travması		Morluk/ Kızanıklık		Organ İşlev Kaybı		Yanık		Yara		Bıçaklama		Silahla Ateş		Cisimle Vurma		Eşyaları Kırma		Eviden Atma		Diğer Verilen Zarar	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Aile	20	5%	8	2%	164	40%	6	1%	12	3%	33	8%	13	3%	3	1%	39	9%	31	7%	59	14%	27	7%
Diğer	4	7%	1	2%	18	33%	1	2%	0	0%	4	7%	4	7%	2	4%	4	7%	1	2%	7	13%	9	16%
Erkek Arkadaş	6	11%	1	2%	21	38%	0	0%	2	4%	7	13%	2	4%	1	2%	5	9%	0	0%	2	4%	8	15%
Eş	145	8%	53	3%	669	38%	54	3%	23	1%	110	6%	98	6%	23	1%	133	8%	119	7%	232	13%	110	6%
Eş ve Eşin Ailesi	13	17%	1	1%	27	35%	1	1%	2	3%	3	4%	3	4%	0	0%	10	13%	1	1%	15	19%	2	3%
Eski Erkek Arkadaş	1	8%	0	0%	5	42%	0	0%	0	0%	2	17%	0	0%	1	8%	0	0%	1	8%	0	0%	2	17%
Eski Eş	2	4%	2	4%	14	28%	0	0%	2	4%	3	6%	4	8%	4	8%	5	10%	3	6%	7	14%	4	8%
Komşu	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	50%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Nişanlı/Sözülü	0	0%	0	0%	1	33%	1	33%	0	0%	0	0%	1	33%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

EK-50: Fail Yaşına Göre Uygulanan Şiddet Tablosu

	Fiziksel Şiddet		Duygusal Şiddet		Ekonomik Şiddet		Sosyal Şiddet		Cinsel Şiddet	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Çocuk (0-18 Yaş)	17	40%	15	35%	4	9%	5	12%	2	5%
Genç (19-30 Yaş)	57	48%	40	33%	6	5%	11	9%	6	5%
Orta Yaş (31-55 Yaş)	53	40%	50	38%	8	6%	14	11%	7	5%
Yaşlı (56 Yaş ve Üzeri)	21	36%	22	37%	4	7%	6	10%	6	10%

EK-51: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Acil Yardım Tablosu

	Polis Gönderildi		Ambulans Gönderildi		Sığınma Evi Ayarlandı		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarla Bulunuldu	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	1.070	60%	8	0%	440	25%	259	15%
Duygusal Şiddet	635	59%	5	0%	277	26%	165	15%
Ekonomik Şiddet	176	49%	1	0%	136	38%	47	13%
Sosyal Şiddet	307	57%	2	0%	154	29%	75	14%
Cinsel Şiddet	58	45%	0	0%	39	30%	31	24%

EK-52: Uygulanan Şiddete Göre Talep Edilen Acil Yardım Tablosu

	Polis Gönderme		Ambulans Gönderme		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarla Bulunma		Ekiple Sığınma Evine Gönderme		Ekiple Yetiştirme Yurduna Gönderme		Ekiple Hastaneye Gönderme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	1.986	77%	10	0%	206	8%	343	13%	13	1%	12	0%
Duygusal Şiddet	1.264	77%	6	0%	139	8%	216	13%	9	1%	10	1%
Ekonomik Şiddet	398	79%	1	0%	34	7%	67	13%	3	1%	1	0%
Sosyal Şiddet	529	76%	3	0%	54	8%	98	14%	3	0%	6	1%
Cinsel Şiddet	109	66%	0	0%	30	18%	22	13%	2	1%	1	1%

EK-53: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yardım Tablosu

	Kurumsal Yardım		Yasal Yardım		Psikolojik Yardım	
	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	6.603	42%	7.379	47%	1.589	10%
Duygusal Şiddet	5.433	39%	6.695	48%	1.843	13%
Ekonomik Şiddet	1.842	41%	2.021	45%	643	14%
Sosyal Şiddet	2.340	43%	2.421	44%	723	13%
Cinsel Şiddet	533	38%	634	46%	218	16%

EK-54: Uygulanan Şiddete Göre Verilen Zarar Tablosu

	Kırık Kemik		Kafa Travması		Morluk/ Kızanıklık		Organ İşlev Kaybı		Yanık		Yara		Bıçaklama		Silahla Ateş		Cisimle Vurma		Eşyaları Kırma		Evden Atma		Diğer Verilen Zarar	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	203	8%	68	3%	942	39%	63	3%	42	2%	186	8%	130	5%	35	1%	198	8%	146	6%	229	10%	155	6%
Duygusal Şiddet	133	8%	49	3%	636	37%	48	3%	26	2%	124	7%	75	4%	15	1%	145	9%	136	8%	220	13%	94	6%
Ekonomik Şiddet	47	8%	18	3%	170	30%	21	4%	8	1%	41	7%	32	6%	3	1%	59	10%	50	9%	97	17%	28	5%
Sosyal Şiddet	49	6%	28	4%	219	29%	34	4%	14	2%	54	7%	37	5%	9	1%	81	11%	60	8%	137	18%	40	5%
Cinsel Şiddet	22	10%	4	2%	68	32%	10	5%	6	3%	21	10%	10	5%	3	1%	18	8%	19	9%	11	5%	23	11%

EK-55: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Bilgilendirme Tablosu

	Yasal Bilgi Verme		Avukat Temini Bilgisi		Psikolojik Destek Kurumu Bilgisi		Şiddet ile İlgili Bilgi		Sığınma Evi Bilgisi		Mağdura Yardım Etme Bilgisi		Mağdura Yardım Yolları Bilgisi	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	10.447	35%	2.976	10%	755	3%	2.443	8%	2.814	9%	5.899	20%	4.564	15%
Duygusal Şiddet	9.168	37%	2.694	11%	892	4%	1.777	7%	2.023	8%	4.684	19%	3.589	14%
Ekonomik Şiddet	2.549	39%	881	13%	203	3%	459	7%	690	10%	1.049	16%	759	12%
Sosyal Şiddet	3.290	36%	1.031	11%	221	2%	1.027	11%	805	9%	1.628	18%	1.210	13%
Cinsel Şiddet	818	31%	314	12%	112	4%	252	10%	199	8%	542	20%	413	16%

EK-56: Uygulanan Şiddete Göre Yapılan Yönlendirme Tablosu

	Karakola Yönlendirme		SHÇEKİ/ŞÖNİM'e Yönlendirme		Sığınma Evine Yönlendirme		Maddi Yardım Kurumu STK Yönlendirme		Acil Çağrı Hattına Yönlendirme (112/155/156)		Sosyal Destek Başvuru Hatlarına Yönlendirme		Mülteci Derneklerine Yönlendirme		Sağlık Hizmetlerine Yönlendirme		Adliye Yönlendirme		Yerel Yönetim Kurumlarına Yönlendirme		Dayanışma Merkezlerine Yönlendirme		Alkol ve Madde Bağımlılığı ile İlgili Kurumlara Yönlendirme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Fiziksel Şiddet	6.072	29%	3.020	15%	2.407	12%	513	2%	296	1%	417	2%	38	0%	461	2%	5.771	28%	501	2%	1.164	6%	49	0%
Duygusal Şiddet	5.036	28%	2.596	15%	2.145	12%	463	3%	158	1%	225	1%	16	0%	437	2%	5.260	30%	473	3%	970	5%	45	0%
Ekonomik Şiddet	1.434	26%	1.047	19%	722	13%	276	5%	20	0%	31	1%	3	0%	87	2%	1.607	29%	152	3%	228	4%	13	0%
Sosyal Şiddet	2.247	33%	1.179	17%	807	12%	160	2%	41	1%	96	1%	6	0%	83	1%	1.768	26%	122	2%	305	4%	15	0%
Cinsel Şiddet	375	23%	227	14%	190	12%	39	2%	6	0%	20	1%	4	0%	43	3%	590	36%	41	3%	103	6%	2	0%

EK-57: Verilen Zarara Göre Talep Edilen Acil Yardımlar

	Polis Gönderme		Ambulans Gönderme		SHÇEK/ŞÖNİM'e İhbarda Bulunma		Ekiple Sığınma Evine Gönderme		Ekiple Yetiştirme Yurduna Gönderme		Ekiple Hastaneye Gönderme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	48	84%	0	0%	5	9%	4	7%	0	0%	0	0%
Kafa Travması	10	67%	0	0%	2	13%	3	20%	0	0%	0	0%
Morluk/Kızarıklık	187	79%	0	0%	15	6%	29	12%	3	1%	2	1%
Organ İşlev Kaybı	15	71%	0	0%	0	0%	5	24%	0	0%	1	5%
Yanık	12	86%	0	0%	2	14%	0	0%	0	0%	0	0%
Yara	61	79%	0	0%	7	9%	9	12%	0	0%	0	0%
Bıçaklama	24	86%	0	0%	1	4%	3	11%	0	0%	0	0%
Silahla Ateş	6	75%	0	0%	1	13%	1	13%	0	0%	0	0%
Cisimle Vurma	46	81%	0	0%	4	7%	7	12%	0	0%	0	0%
Eşyaları Kırma	32	89%	0	0%	2	6%	2	6%	0	0%	0	0%
Eviden Atma	13	28%	0	0%	2	4%	31	66%	1	2%	0	0%
Diğer	22	85%	0	0%	1	4%	3	12%	0	0%	0	0%

EK-58: Verilen Zarara Göre Yapılan Acil Yardımlar Tablosu

	Polis Gönderildi		Ambulans Gönderildi		Sığınma Evi Ayarlandı		SHÇEKİŞÖNİM'e İhbarda Bulunuldu	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	20	71%	0	0%	3	11%	5	18%
Kafa Travması	2	29%	0	0%	2	29%	3	43%
Morluk/Kızarıklık	88	66%	0	0%	24	18%	22	16%
Organ İşlev Farkı	3	60%	0	0%	2	40%	0	0%
Yanık	2	29%	0	0%	1	14%	4	57%
Yara	29	66%	0	0%	5	11%	10	23%
Bıçaklama	7	64%	0	0%	3	27%	1	9%
Silahla Ateş	3	43%	0	0%	3	43%	1	14%
Cisimle Vurma	26	74%	0	0%	4	11%	5	14%
Eşyaları Kırma	15	83%	0	0%	4	0%	3	17%
Eviden Atma	3	9%	0	0%	27	84%	2	6%
Diğer	9	53%	0	0%	4	24%	4	24%

EK-59: Verilen Zarara Göre Yapılan Yönlendirme Tablosu

	Karakola Yönlendirme		SHÇEKİ/ŞONİM'e Yönlendirme		Sığınma Evine Yönlendirme		Maddi Yardım Kurumu STK Yönlendirme		Acil Çağrı Hattına Yönlendirme (112/155/156)		Sosyal Destek Başvuru Hatlarına Yönlendirme		Mülteci Derneklerine Yönlendirme		Sağlık Hizmetlerine Yönlendirme		Adliye Yönlendirme		Yerel Yönetim Kurumlarına Yönlendirme		Dayanışma Merkezlerine Yönlendirme		Alkol ve Madde Bağımlılığı ile İlgili Kurumlara Yönlendirme	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kırık Kemik	86	28%	40	13%	38	12%	6	2%	2	0%	2	1%	0	0%	15	5%	98	32%	6	2%	15	5%	0	0%
Kafa Travması	29	27%	20	19%	17	16%	2	2%	2	2%	1	1%	0	0%	1	1%	29	27%	1	1%	4	4%	1	1%
Morluk/Kızanıklık	375	29%	183	14%	174	14%	19	1%	5	0%	7	1%	2	0%	57	4%	349	27%	31	2%	69	5%	4	0%
Organ İşlev Kaybı	31	26%	22	18%	23	19%	2	2%	1	1%	0	0%	0	0%	4	3%	29	24%	1	1%	5	4%	1	1%
Yanık	18	35%	4	8%	9	18%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	18	35%	0	0%	1	2%	0	0%
Yara	79	32%	39	16%	40	16%	5	2%	2	1%	1	0%	0	0%	6	2%	64	26%	4	2%	8	3%	2	1%
Bıçaklama	54	27%	29	15%	22	11%	6	3%	1	1%	1	1%	0	0%	4	2%	63	32%	6	3%	10	5%	2	1%
Silahla Ateş	10	25%	6	15%	5	13%	1	3%	1	3%	1	3%	0	0%	0	0%	13	33%	1	3%	2	5%	0	0%
Cisimle Vurma	106	33%	58	18%	42	13%	2	1%	3	1%	1	0%	0	0%	9	3%	86	27%	1	0%	11	3%	2	1%
Eşyaları Kırma	74	33%	28	12%	26	11%	1	0%	1	0%	1	0%	0	0%	4	2%	73	32%	10	4%	8	4%	1	0%
Evden Atma	121	26%	95	20%	96	21%	11	2%	0	0%	9	2%	0	0%	5	1%	95	20%	9	2%	27	6%	0	0%
Diğer	42	21%	33	16%	21	10%	5	2%	0	0%	4	2%	0	0%	15	7%	55	27%	8	4%	18	9%	3	1%

EK-60: Şiddete Maruz Bırakılanın İllere Göre Dağılımı

İL	Şiddet Gören Sayısı	İL	Şiddet Gören Sayısı	İL	Şiddet Gören Sayısı	İL	Şiddet Gören Sayısı
İstanbul	14.325	Malatya	127	Batman	58	Rize	32
Ankara	1.376	Yurtdışı	125	Elazığ	57	Bartın	30
İzmir	1.017	Denizli	123	Nevşehir	51	Karaman	27
Antalya	610	Van	123	Adıyaman	48	Balkesir	25
Bursa	517	Kahramanmaraş	118	Bolu	46	Erzincan	25
Kocaeli	467	Trabzon	96	Karabük	46	Siirt	25
Adana	352	Erzurum	93	Kırklareli	46	İğdir	24
Gaziantep	336	Çanakkale	89	Uşak	46	Bingöl	23
Mersin	292	Zonguldak	89	Aksaray	45	Burdur	21
Konya	244	Mardin	87	Düzce	44	Hakkari	19
Tekirdağ	242	Ağrı	86	Kars	43	Sinop	19
Muğla	236	Sivas	85	Kastamonu	43	Artvin	18
Kayseri	230	Kütahya	77	Muş	41	Bitlis	18
Aydın	225	Giresun	70	Osmaniye	41	Ardahan	17
Hatay	219	Ordu	69	Kırıkkale	38	Çankırı	16
Şanlıurfa	179	Afyonkarahisar	68	Şırnak	38	Tunceli	16
Manisa	175	Tokat	66	Yozgat	38	Kilis	9
Diyarbakır	168	Edirne	64	Amasya	37	Gümüşhane	7
Samsun	153	Çorum	60	Kırşehir	37	Bayburt	6
Eskişehir	141	İsparta	60	Bilecik	35	Toplam	24.762
Sakarya	134	Yalova	59	Niğde	35		

EK-61: Faillerin illere Göre Dağılımı

İL	Şiddet Gören Sayısı
İstanbul	1.243
Ankara	143
İzmir	93
Kocaeli	58
Antalya	57
Bursa	53
Adana	45
Gaziantep	34
Muğla	31
Mersin	30
Tekirdağ	28
Hatay	26
Kayseri	26
Aydın	25
Konya	25
Samsun	20
Balıkesir	19
Eskişehir	18
Diyarbakır	17
Denizli	16
Manisa	16

İL	Şiddet Gören Sayısı
Van	16
Şanlıurfa	15
Sivas	15
Malatya	14
Kahramanmaraş	12
Ordu	12
Erzurum	11
Sakarya	11
Ağrı	10
Bingöl	9
Kütahya	9
Yurtdışı	9
Adıyaman	8
Zonguldak	8
Afyonkarahisar	7
Aksaray	7
Muş	7
Nevşehir	7
Tokat	7
Çanakkale	6
Giresun	6

İL	Şiddet Gören Sayısı
İsparta	6
Kırklareli	6
Mardin	6
Trabzon	6
Bilecik	5
Burdur	5
Edirne	5
Karabük	5
Uşak	5
Yozgat	5
Amasya	4
Bartın	4
Çorum	4
Kırıkkale	4
Kırşehir	4
Niğde	4
Siirt	4
Yalova	4
Düzce	3
Elazığ	3
Kars	3

İL	Şiddet Gören Sayısı
Şırnak	3
Ardahan	2
Artvin	2
Bitlis	2
Çankırı	2
Gümüşhane	2
Hakkari	2
İğdir	2
Karaman	2
Rize	2
Tunceli	2
Batman	1
Bayburt	1
Bolu	1
Erzincan	1
Kastamonu	1
Osmaniye	1
Sinop	1
Toplam	2.359

Mini Sözlük: Kadınlara ve Kız Çocuklarına Karşı Şiddet ve İlişkili Kavramlar

Kadına yönelik şiddet, kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranışı ifade eder.

Fiziksel şiddet, fiziksel güç kullanımı sonucunda bireye fiziksel olarak zarar veren veya zarar verme amacıyla yapılan her türlü eylemdir. Tokat, yumruk veya tekme atmak, itmek, sarsmak, çekiştirmek, ısırarak, yakarak, eşya fırlatmak, belirli nesnelere bedene zarar verilmesi (bıçak, kemer, silah vb.), kişinin bedeninde sigara söndürmek, boğaz sıkma/boğma, kişisel eşyalara zarar vermek (telefonu, bilgisayarı fırlatmak, kırmak), alkol/uyuşturucu/ilaç kullanmaya zorlamak vb. durumlar fiziksel şiddet örnekleridir.¹²

Duygusal şiddet; bireye psikolojik olarak zarar veren eylemlerdir. Bağırarak, hakaret etmek, aşağılamak, değersiz hissettirmek gibi bireyin öz değer duygusunu zedeleyen durumlar duygusal şiddet örnekleridir.

Ekonomik şiddet; ekonomik kaynakların birey üzerinde bir denetim ve kontrol mekanizması olarak kullanılması üzerine bireye ekonomik yönden zarar veren her türlü eylemdir. Mülke zarar vermek, bireyin çalışma hakkını ihlal etmek, eğitime ve nafaka hakkına erişimini kısıtlamak, bireyin kariyerinde yükselmesini sağlayacak durumları engellemek veya engellemeye çalışmak, evin giderlerini hiç karşılamamak veya yetersiz karşılamak vb. durumlar ekonomik şiddet örnekleridir.

Sosyal şiddet; literatürde genellikle duygusal/psikolojik şiddet kapsamında değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, kişinin hareketlerini, başkalarıyla ilişkilerini, giyimini, yaşam tarzını denetlemek, sınırlamak vb. durumlar sosyal şiddet kapsamında değerlendirilmiştir.

Cinsel şiddet; bireyin cinsel özgürlüğünü ve cinsel yaşam haklarını ihlal eden her türlü eylemdir. Kaba kuvvetle, duygusal baskıyla cinsel ilişkiye zorlamak, bireyi rahatsız eden ve istenmeyen cinsel yorumlarda ve hareketlerde bulunmak, bireyin ne zaman ve kaç çocuğa sahip olacağını dayatmak ve kontrol etmek, güvenli olmayan cinsel ilişkiye zorlamak, seks işçiliğine zorlamak vb. durumlar cinsel şiddet örnekleridir.¹³

Flört şiddeti: Duygusal, romantik, cinsel bir beraberlik içerisinde ya da beraberlik bittikten sonra partnerlerden birinin diğeri -ya da birbiri- üzerinde güç ve kontrol kazanmaya çalıştığı, zarar verici davranış biçimleri.¹⁴

Ensest: Çocuğa birinci dereceden akrabaları tarafından uygulanan cinsel istismardır.

Kadın sığınma evi: Kadına yönelik şiddet olaylarına karşı (fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik, sözlü istismar ve şiddetin her türlü) kadınların varsa çocuklarıyla birlikte şiddetten geçici olarak korunmasını sağlamak, bu dönemde şiddet mağdurlarının psikolojik, sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi için açılmış sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

¹² UN Women (2022).

¹³ Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (2022). <https://www.tkd.f.org.tr/sss?lang=tr> adresinden alınmıştır.

¹⁴ Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, Kavramlar Sözlüğü, Kasım 2020

Gaslighting: Kişiyi kendi algısından ve hafızasından şüphe duyacak hale getirecek şekilde sürekli manipüle etmek olarak tanımlayabileceğimiz bir duygusal şiddet türü. 1944 yapımı 'Gaslight' filmiyle ortaya çıkmış ve sonraları psikolojide 'gaslighting' kavramı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Sanal şiddet: Bilgi-iletişim teknolojisi araçlarını ve sosyal medya ağlarını kadınları baskı ve kontrol amacıyla kullanarak şiddet uygulanması.

Israrlı takip: Kadının kendisini güvende hissetmesini engelleyen, şiddete uğrama korkusuna ve endişeye yol açan, kasıtlı bir biçimde tekrarlanan, tehditkar tutum ve davranışlardır. Takip etmek, yoluna çıkmak, sürekli hediye almak, ısrarla iletişim kurmaya çalışmak, eski sevgilinin arkadaş çevresiyle iletişim kurup bilgi almaya çalışmak ısrarlı takip içeren davranış biçimleri arasındadır.¹⁵

Tedbir kararı: Kişiyi şiddetten ve şiddet tehlikesinden uzak tutmak için uygulanır. Başvuru aşamasında, şiddeti kanıtlayacak rapor ya da herhangi bir ücret talep edilmez. Gerekli durumlarda tedavi masrafları da Genel Sağlık Sigortası tarafından karşılanır. Başvuru yapılabilecek kurumlar; polis, jandarma, valilik, kaymakamlık, savcılık ve aile mahkemeleridir.¹⁶

Çocuk, 18 yaşından küçük birey olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk yaşta evlilik, erken evlilik ve zorla evlilik kavramları, zaman zaman birbirlerinin yerine kullanılsa da bu kavramların her biri farklı bir durumu ifade eder.

Çocuk yaşta evlilik, taraflardan en az birinin çocuk olduğu hem resmi hem de gayri resmi evliliklere denir. Dolayısı ile çocuk yaşta evlilik, taraflardan birinin 18 yaşından küçük olduğu evliliği ifade eder. Bu evliliğin, yasal olarak mümkün olması veya resmi nikah ile gerçekleşmesinin bir önemi olmadığı gibi, çocuğun istek ve rızasından da bahsedilemez.

Erken yaşta evlilik, henüz evliliğin getireceği sorumlulukları üstlenebilecek gelişim düzeyinde olmayan kişilerin evliliklerini ifade eder.

Burada asıl olan, evlenecek kişinin 18 yaşından küçük olması veya 18 yaşından büyük olsa dahi fiziksel, duygusal, cinsel ve psikolojik gelişimini tamamlamamış olması veya yaşam seçenekleri ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmaması gibi faktörler sebebiyle evliliğe rıza göstermeye henüz hazır olmamasıdır.

Zorla evlilik: iki kişiden en az birinin evlilik için tam ve özgür rıza göstermediği evlilik türüdür. Zorla evlilik farklı şekillerde olabilir. İnsan ticareti, görücü usulü ile yapılan geleneksel evlilikler, "kız kaçırma", vatandaşlık elde etmek amacıyla yapılan evlilikler ve mağdurun tam ve bilgilendirilmiş olarak rıza gösterme kapasitesinden yoksun olduğu evlilik biçimlerinin hepsi zorla evlilik örneği teşkil eder.¹⁷

¹⁵ Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

¹⁶ Hayata Destek Derneği

¹⁷ Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği, Çocuk Evlilikleri ve İlişkili Kavramlar Sözlüğü, 2018

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu

turkiye.unfpa.org

TÜRKİYE
KADIN DERNEKLERİ
FEDERASYONU

tkdf.org.tr